

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา
ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

วินชัย นาคพันธ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พุทธศักราช ๒๕๕๖

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา
ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์บัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

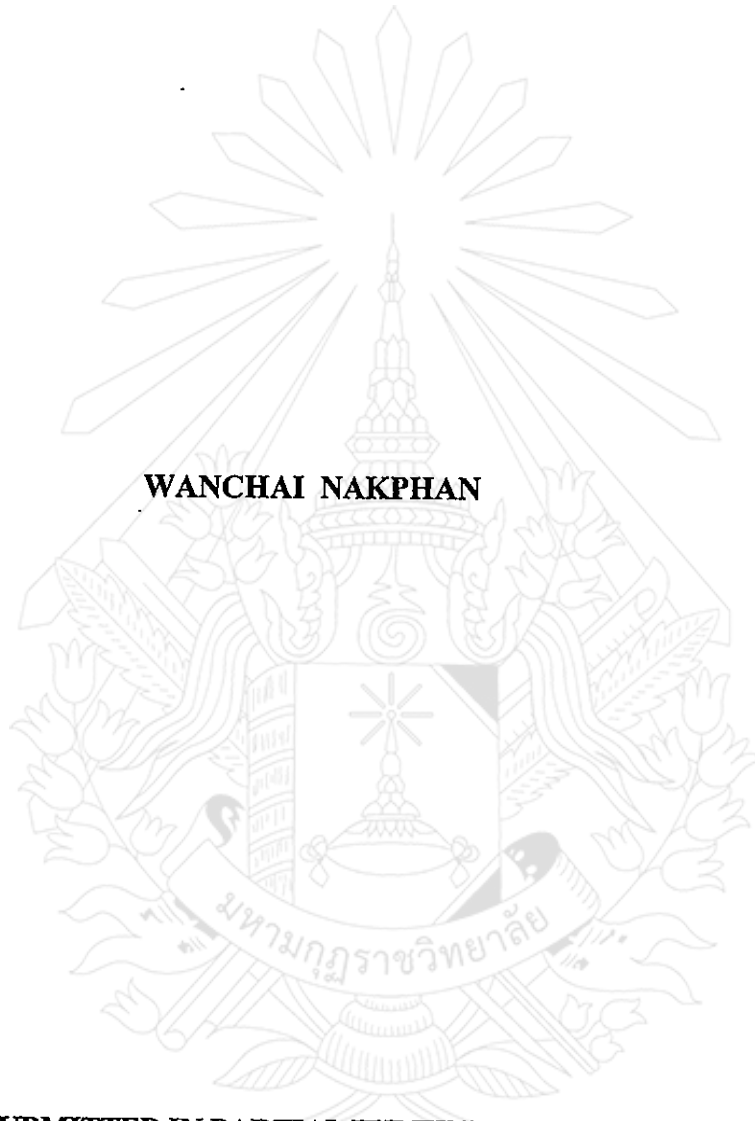
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๖

B 15940

**THE FACTORS AFFECTING THE CRIMINAL OFFENCE OF CRIMINAL DEFENDANTS
IN RAYONG PROVINCE**

WANCHAI NAKPHAN

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

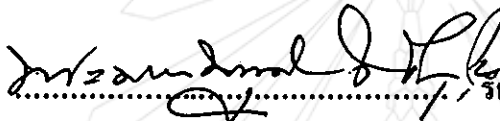
GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

B.E. 2556 (2013)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ใน
เขตพื้นที่จังหวัดระยอง
ชื่อนักศึกษา : วันชัย นาคพันธ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ทองใบ ชีรานันท์ทางกูร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.)

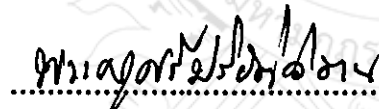
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นำสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระมหากษัตริย์ ณาณวฑูโฒ (มศ. ดร.))

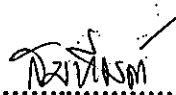
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ทองใบ ชีรานันท์ทางกูร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.))

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สรชัย ท้าวมิตร)

..... กรรมการ
(ดร. สมเกียรติ จ้องจิตมัน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Factors Affecting The Criminal Offence Of Criminal Defendants
In Rayong Province
Student's Name : Wanchai Nakphan
Department : Government
Advisor : Rear Admiral Assoc. Prof. Thongbai Dhiranandankura
Co-Advisor : Phrakhrusripariyattivitan (Dr.)

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master's Degree.

P.S. Nānavuddho
..... Acting Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nānavuddho (Asst. Prof. Dr.))

Thematic Committee

S. Chaimusik
..... Chairman
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

T. Dhiranandankura
..... Advisor
(Rear Admiral Assoc. Prof. Thongbai Dhiranandankura)

Phrakhrusripariyattivitan
..... Co-Advisor
(Phrakhrusripariyattivitan (Dr.))

[Signature]
..... Member
(Assoc. Prof. Sornchai Taomitr)

Somkiat
..... Member
(Dr. Somkiat Jongjitman)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ใน
เขตพื้นที่จังหวัดระยอง
ชื่อนักศึกษา : รัชชัย นาคพันธ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตรการปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ทองใบ ธีรานันท์ทางกูร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.)
ปีการศึกษา : ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ๒) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๐ คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé) แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวม ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และจำแนกในแต่ละด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด มีดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คือ ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และการกระทำผิดทางอาญาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขที่สำคัญ คือ ๑) ด้านการเลียนแบบ ผู้ต้องหามีการเลียนแบบเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นตัวอย่างไม่ดี รวมถึงการชอบเลียนแบบเพื่อนและบุคคลที่ชื่นชอบ เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นจุดสนใจของผู้อื่น และการเลียนแบบอย่างไม่ดีตามสื่อ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น จึงควรมีการพิจารณาการเลียนแบบในสิ่งที่ดี ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม สื่อต่าง ๆ ควรเป็นตัวอย่างที่ดีมีการนำเสนอในทางที่สร้างสรรค์และเป็นผลดีต่อผู้ชม ไม่ใช่การเลียนแบบเพื่อนหรือการเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น และการกระทำผิดตามสื่อต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการกระทำผิดทางอาญา ที่ทำให้เกิดอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้ผู้ต้องหาต้องกระทำผิดทางอาญา ทั้งนี้ รูปแบบในการกระทำผิดทางอาญาย่อมแตกต่างกันไป อาทิ การกระทำผิดฐานลักทรัพย์ ๒) ด้านการคบเพื่อน ผู้ต้องหาชอบคบเพื่อนที่ชอบ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร และชุมชนมีแต่คนไม่ดี ถ้าไม่คบก็ไม่มีเพื่อนเมื่อถูกปล่อยตัวแล้ว ก็ไปเจอแต่เพื่อนและสังคมเดิม จึงควรมีการหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ดี และกลุ่มเสี่ยงที่จะพาไปกระทำความผิดพิจารณาในสิ่งที่ควรทำ หรือไม่ควรทำ ที่จะไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน เลือกคบเพื่อนที่ดี ไม่ทำตามเพื่อนหากเพื่อนพาไปทำในสิ่งที่ไม่ถูก และกลุ่มเสี่ยงที่จะพาไปกระทำความผิด และ ๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ผู้ต้องหามักมีครอบครัวแยกทางกันจึงทำให้ครอบครัว ขาดความรัก ความอบอุ่น การอยู่ในชุมชนที่แออัดและมั่วสุม และรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต จึงควรมีการวางแผนครอบครัวให้ถูกต้องของคนในครอบครัว เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทางครอบครัว และการหลีกเลี่ยงที่จะอยู่ในสังคมอย่างนั้น และการแก้ไขปัญหาคความยากจน รวมถึงการทำความเข้าใจในการประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ตั้งใจทำมาหากินและการอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง

Thematic Title : The Factors Affecting The Criminal Offence Of Criminal Defendants In Rayong Province

Student's Name : Wanchai Nakphan

Department : Government

Advisor : Rear Admiral Assoc. Prof. Thongbai Dhiranandankura

Co-Advisor : Phrakhrusripariyattivitan (Dr.)

Academic Year : B.E. 2555 (2012)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper (independent study) were as follows: 1) to study the factors affecting the criminal offence of criminal defendants in Rayong province 2) to study the relationship between personal factors and the factors affecting the criminal offence of criminal defendants in Rayong province and 3) to study the suggestions and solution concerning the criminal offence of criminal defendants in Rayong province. Research instruments were questionnaires. The sample groups were 150 of the criminal defendants in Rayong province., sized by Krejcie and Morgan's finished table and used Simple Random Sampling on collection data. The used statistics were descriptive statistics, frequency, percentage, means, standard deviation and inferential statistics including T-test and One-Way ANOVA test. If differentiation was found, it was tested in a pair by mean of Scheffe and analyzed by computing.

The results of research were found as follows:

1) The factors effecting the criminal offence of the criminal defendants in Rayong province were at the medium in the whole view of 3 aspects. Having been considered each aspect starting from the highest average to the lowest average, it was found: the aspect of making friends was at medium, the aspect of social environment was at medium and (3) the aspect of imitation was at medium respectively.

2) The results of hypothesis-test were found the criminal defendants in Rayong province with different genders had no difference of the factors affecting the criminal offence of the criminal defendants in Rayong province at the whole view of 3 aspects. But the criminal defendants with different age, level of education, status and criminal offence had difference of the

factors affecting the criminal offence in the whole view of 3 aspects at the statistic significant average of 0.05.

3) The criminal defendants in Rayong province had suggested some problems and solution: 1) the aspect of imitation, the criminal defendants imitated bad friends and others included imitating friends and others who they liked so that they were accepted by friends and intended by others and bad model through media like television, newspaper and internet etc. Therefore, the defendants should imitate good model and useful for themselves and society and also, other media should be good model and present creatively and good result for the audience. The defendants should not imitate their friends or others' behaviors and mistakes of different media caused the criminal offence that caused the criminal case in different ways. That was why it caused the criminal offence in different ways, for example, stealing etc, 2) the aspect of making friends, the defendants liked to make friends who they liked without paying attention that how their friends would be and in community there were bad people. When they did not make friends, they did not have friends. When they were released, they returned to the same friends and society. So, the defendants should avoid from the bad friends and the risk of the groups that will lead to do mistakes. The defendants should consider what they should do or should not do so that they or others will not be in trouble. They should choose to make good friends and do not follow the friends if they ask to do bad things and the risk of the groups leading to mistakes and 3) the aspect of social environment, most of the defendants had broken family that made their family have lack of love and warmness. They stayed in slum areas and they did not sufficient income for living. Therefore, they should plan birth control in the right way so that they would not have family problems and should avoid staying in such society, resolving the problems of poverty including understanding about good living, pay attention to work based on sufficiency.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เป็นสถาบันการศึกษา ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร พระครูอาทรธรรมมานุวัตร รองอธิการบดี พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์) ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ และคณาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้

ขอกราบขอบพระคุณ พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ทองใบ ธีรานันท์ทางกูร อาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงจนสารนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณ อาจารย์นิติศักดิ์ อัสวะศิริจินดา และอาจารย์กรุณา ขันทอง ผู้ที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือ และปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ ให้การส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

ขอบคุณ พระกวี ญาณวีโร ที่ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ให้เป็นอย่างดี ตลอดจนช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน และการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณ คุณมณีรัตน์ บุตรษา รวมทั้งครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และเป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด อนึ่งคุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่บุพการีและผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน และหากความผิดพลาดบกพร่องถ้าจะมี ผู้วิจัยขอน้อมรับเพื่อแก้ไขต่อไป

วันชัย นาคพันธ์

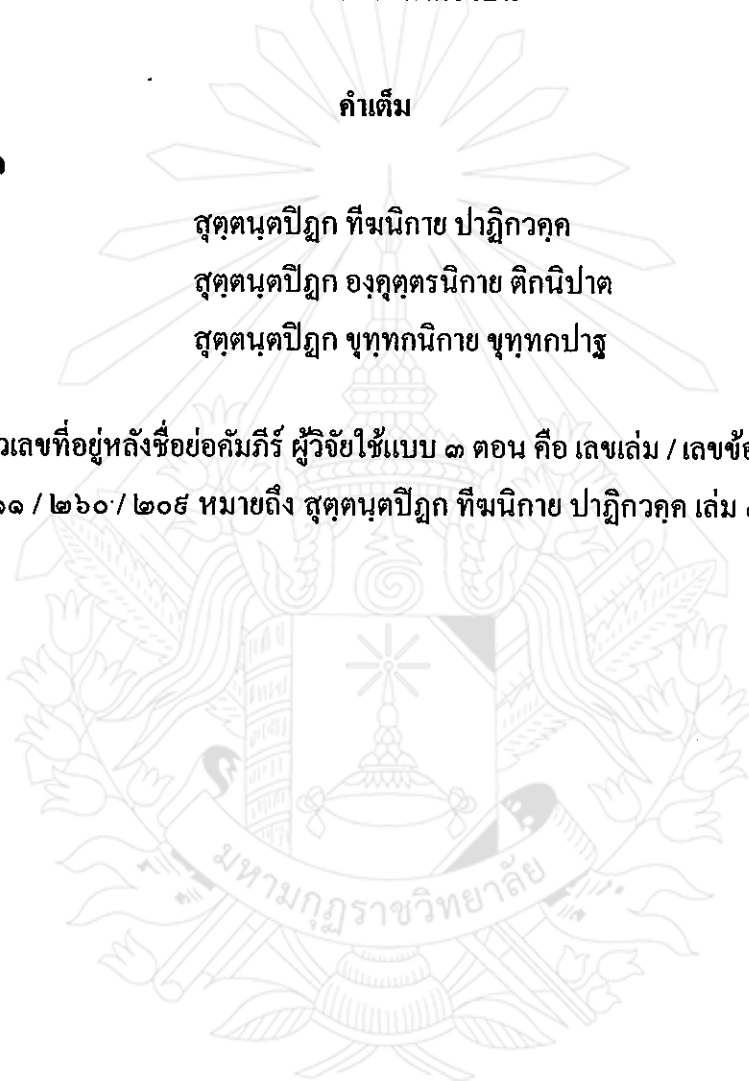
สารบัญญัตย่อ

การเขียนสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๕ ในการค้นคว้าและอ้างอิงจากพระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๑, ๒๐, ๒๕, โดยได้ใช้ชื่อย่อของ คัมภีร์พระไตรปิฎกในการอ้างอิงและมีคำเต็มของชื่อย่อคัมภีร์ ดังต่อไปนี้

คำย่อ
พระสุตตันตปิฎก
ที.ปา.
อง.ติก.
ข.ข.

คำเต็ม
สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค
สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทิกนิปาต
สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐ

สำหรับการอ้างตัวเลขที่อยู่หลังชื่อย่อคัมภีร์ ผู้วิจัยใช้แบบ ๓ ตอน คือ เลขเล่ม / เลขข้อ / เลขหน้า ตัวอย่าง เช่น ที.ปา. ๑๑ / ๒๖๐ / ๒๐๕ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่ม ๑๑ ข้อ ๒๖๐ หน้า ๒๐๕.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญคำย่อ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย	๗
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา	๑๗
๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา	๔๐
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบ	๕๐
๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการคบเพื่อน	๕๓
๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	๖๐
๒.๗ การกระทำความผิดทางอาญาตามหลักพุทธศาสนา	๖๒

๒.๘ สภาพพื้นที่ทำวิจัย	๖๕
๒.๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๓
๒.๑๐ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๘๐

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๑
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๑
๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๘๑
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๒
๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๘๓
๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๕
๓.๖ การวัดค่าตัวแปร	๘๕
๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๖
๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๘๖

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๘
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๘
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๐
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๙๐
ตอนที่ ๒ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา ของผู้ต้องหา คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง	๙๔
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	๙๘
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัด ระยอง	๑๓๔

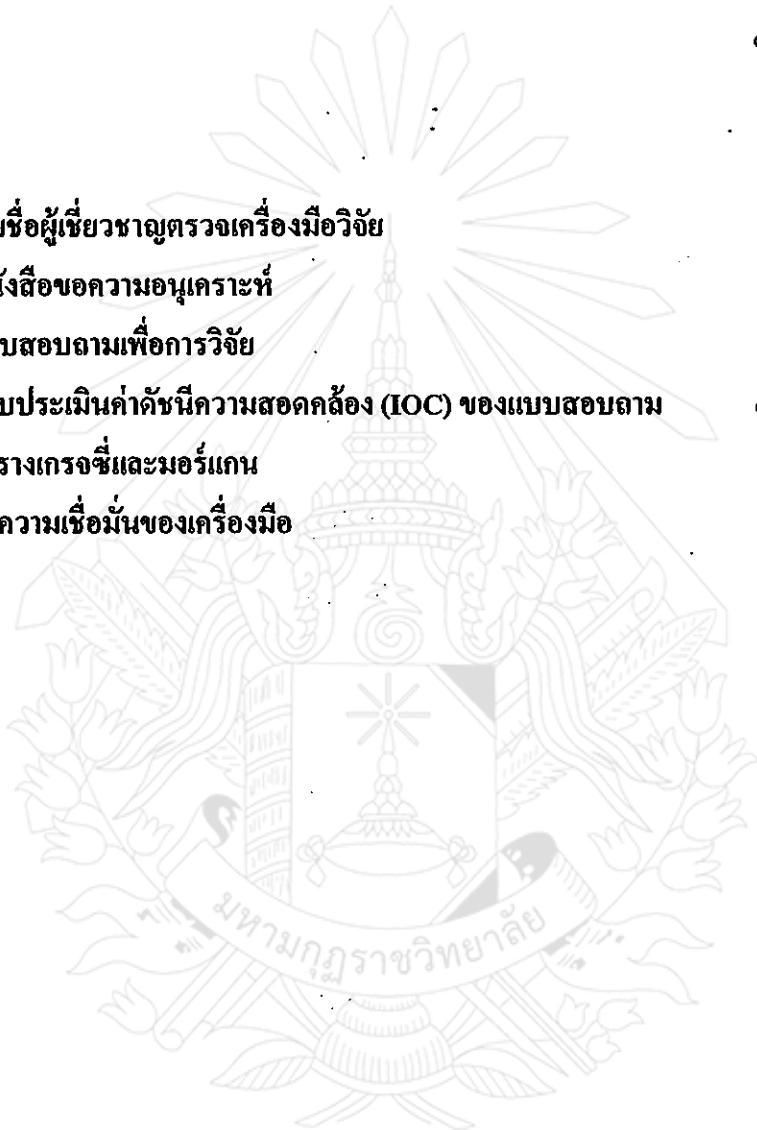
บทที่ ๕ สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ	๑๓๗
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๓๘
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๔๐

๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๕๓
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๕๓
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๕๕

บรรณานุกรม	๑๕๖
------------	-----

ภาคผนวก	๑๖๑
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๖๒
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๖๔
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๗๐
ภาคผนวก ง แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	๑๗๕
ภาคผนวก จ ตารางเกรงชี้และมอร์แกน	๑๗๗
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	๑๗๕

ประวัติผู้วิจัย	๑๗๑
-----------------	-----

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๔.๑	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ	๕๑
ตารางที่ ๔.๒	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามอายุ	๕๑
ตารางที่ ๔.๓	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๒
ตารางที่ ๔.๔	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว	๕๒
ตารางที่ ๔.๕	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามการกระทำ ความผิดทางอาญา	๕๓
ตารางที่ ๔.๖	แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผลปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน	๕๔
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผลปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ	๕๕
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผลปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน	๕๖
ตารางที่ ๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปรผลปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	๕๗

ตารางที่ ๔๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ	๕๗
ตารางที่ ๔๑๑	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ	๕๗
ตารางที่ ๔๑๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ	๕๕
ตารางที่ ๔๑๓	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ	๕๕
ตารางที่ ๔๑๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามเพศ	๕๕
ตารางที่ ๔๑๕	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามเพศ	๑๐๐
ตารางที่ ๔๑๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ	๑๐๐
ตารางที่ ๔๑๗	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ	๑๐๑
ตารางที่ ๔๑๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ	๑๐๑

ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ	๑๐๒
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบที่ มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé	๑๐๒
ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ	๑๐๓
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ	๑๐๓
ตารางที่ ๔.๒๒	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อนที่ มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๒๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามอายุ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อม ทางสังคม จำแนกตามอายุ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๕	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อ การกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัด ระยองโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๒๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวม ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๑๐๖

ตารางที่ ๔.๒๘	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ที่มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๐๗
ตารางที่ ๔.๒๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๓๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๐๙
ตารางที่ ๔.๓๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๐
ตารางที่ ๔.๓๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๐
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๑
ตารางที่ ๔.๓๔	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทาง สังคมจำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๒
ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทาง สังคมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๑๓
ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวม ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๔

- ตารางที่ ๔๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง
อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวม ทั้ง ๓ ด้าน
จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๕
- ตารางที่ ๔๓๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ
กระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง
ด้านการเขียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๖
- ตารางที่ ๔๓๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง
อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเขียนแบบ
จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๗
- ตารางที่ ๔๔๐ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง
อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเขียนแบบ
จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๑๘
- ตารางที่ ๔๔๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ
กระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง
ด้านคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๙
- ตารางที่ ๔๔๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง
อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน
จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๒๐
- ตารางที่ ๔๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง
อาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน
จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๒๑
- ตารางที่ ๔๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ
กระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง
ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๒๒
- ตารางที่ ๔๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทาง
อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทาง
สังคม จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๒๓

ตารางที่ ๔.๔๖	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๒๔
ตารางที่ ๔.๔๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว	๑๒๕
ตารางที่ ๔.๔๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว	๑๒๖
ตารางที่ ๔.๔๙	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๒๗
ตารางที่ ๔.๕๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๒๘
ตารางที่ ๔.๕๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๒๘
ตารางที่ ๔.๕๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านคบเพื่อน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๒๙
ตารางที่ ๔.๕๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๒๙
ตารางที่ ๔.๕๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๓๐

ตารางที่ ๔๕๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทาง สังคม จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๓๑
ตารางที่ ๔๕๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๓๑
ตารางที่ ๔๕๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา	๑๓๒
ตารางที่ ๔๕๘	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทาง อาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามฐานกระทำผิด ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	๑๓๓
ตารางที่ ๔๕๙	แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ	๑๓๔
ตารางที่ ๔๖๐	แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน	๑๓๕
ตารางที่ ๔๖๑	แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการ กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	๑๓๖

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงโครงสร้างกรมคุมประพฤติ

๖๕

แผนภูมิที่ ๒.๒ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๘๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมีมากมาย แต่ละปัญหามีความแตกต่างกัน การแก้ไขปัญหาภาครัฐในฐานะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีบทบาท และหามาตรการในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ และหมดไปจากสังคม จากสภาพปัญหาสังคมดังกล่าว หากแก้ไขให้หมดสิ้นไปปัญหานี้ คือ การกระทำความผิดทางอาญาของคนในสังคม หรืออาชญากรรมในสังคม อาชญากรรมเป็นการกระทำ หรือละเว้นการกระทำซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายอาญาและเป็นการกระทำความผิดต่อรัฐ^๑ อาชญากรรมจึงเป็นความประพฤติ หรือการกระทำซึ่งนิยามโดยกฎหมายอาญาว่าเป็นความผิด กฎหมายอาญาทำหน้าที่วินิจฉัยว่า การกระทำใด เป็นการฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือไม่เจตนา การกระทำใดเป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจริต และเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไป เพราะฉะนั้นกฎหมายอาญาจะวินิจฉัยบรรทัดฐาน (Norms) หรือการกระทำและให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้แก่ การลงโทษเพื่อให้เกิดการเคารพบรรทัดฐานของกฎหมาย^๒ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช ๒๔๕๕ มาตรา ๖๔ บัญญัติว่า “บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางอาญาไม่ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่า ตามสภาพและพฤติการณ์ ผู้กระทำความผิดอาจจะไม่รู้กฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ศาลอาจอนุญาตให้แสดงพยานหลักฐานต่อศาล และถ้าศาลเชื่อว่า ผู้กระทำไม่รู้ว่ากฎหมายบัญญัติไว้เช่นนั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้” ดังนั้นกฎหมายจึงสันนิษฐานว่าประชาชนทุกคนจะต้องรู้กฎหมายและการไม่รู้กฎหมายไม่ใช่ข้อแก้ตัวมิให้ต้องรับโทษ เป็นอีกประเด็นปัญหาหนึ่งที่มีความยุ่งยากในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งที่จริงยังมีกฎหมายอีกเป็นจำนวนมากที่ใช้บังคับกับสังคมแต่ประชาชนในสังคมไม่อาจทราบได้หมดแม้แต่ผู้ที่ศึกษากฎหมายเองก็ไม่อาจทราบได้หมด จึงเป็นที่มา คือ การไม่รู้กฎหมายที่เรียกว่ากฎหมายของ

^๑รองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนวาณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาญาวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : ประกายพริก, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐.

^๒ศักดิ์ กอแสงเรือง และ บุญทรง พดุกษาพงษ์,ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑-๖ ประมวลกฎหมายอาญา, (กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณการ, ๒๕๕๑), หน้า ๒๕.

สังคมที่บัญญัติขึ้นโดยให้มีผลบังคับใช้กับคนในสังคมนั่นเอง จากความเป็นมาและสภาพปัญหา ณ สังคมปัจจุบัน บ้านเมืองเราขณะนี้ปัญหาสังคมเกิดขึ้นมากมาย เช่น ปัญหาการว่างงาน การศึกษา การอพยพของชาวชนบทเข้าสู่เมือง การเดินทางขนานประท้วงในรูปแบบต่าง ๆ บ่งบอกถึงปัญหาความ รุนแรงของผู้คนในสังคม ปัจจุบันประชากรในประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ประชาชน ยังขาดคุณภาพทางการศึกษา และการก่ออาชญากรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงความขัดแย้ง ระหว่างบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมการเมืองจึงขาดการบูรณาภาพในสังคมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ทางด้านค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ความเจริญก้าวหน้าทางด้าน เทคโนโลยี ส่งผลให้การควบคุมสังคมประสบปัญหาและความยากลำบากมากยิ่งขึ้น

ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ภาคตะวันออกของประเทศเป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศติดชายทะเล จังหวัดระยองจึงเป็นแหล่งที่ตั้ง โรงงานอุตสาหกรรม เพราะเป็นพื้นที่เหมาะแก่การคมนาคมขนส่ง สินค้า ดังนั้น จังหวัดระยองจึงมีประชากรจากทุกจังหวัดทั่วประเทศเข้ามาอาศัยเพื่อทำงานใน โรงงานอุตสาหกรรม คือ งานที่ต้องใช้ทักษะความรู้ และการใช้แรงงานประเภทกรรมกร จึงเป็น สาเหตุที่มีความคิดขึ้นและความคิดนั้นเป็นการกระทำความคิดอาญาทางอาญา เปรียบเทียบสถิติของ การกระทำความผิดคดีอาญาที่มีการฟ้องร้องต่อศาลจังหวัดระยอง ช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ มีสถิติสูงถึง ๓,๐๐๐ คดี ทั้งนี้ ผู้กระทำความผิดอาญาส่วนหนึ่งอยู่ใน การสืบเสาะหรือควบคุมสอดส่องพฤติกรรมของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง โดยผู้กระทำ ความผิดต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ทางสำนักงานคุมประพฤติกำหนด^๓

จึงเห็นว่าจำนวนของผู้กระทำความผิดอาญาในพื้นที่จังหวัดระยองนั้นมีแนวโน้มเพิ่ม มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง การกระทำความผิดอาญานั้น นับว่าเป็นความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนที่พักอาศัยในจังหวัดระยอง หากไม่มีมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขการ กระทำความผิดของผู้ต้องหาที่ได้กระทำความผิดไปแล้วให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี และไม่ให้หวนกลับไป กระทำความผิดซ้ำอีกจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” เพื่อศึกษาถึงที่มาของปัจจัย ด้านใดบ้างที่ส่งผลให้ผู้ต้องหาแต่ละคนมีสาเหตุที่จำเป็นจะต้องกระทำความผิดทางอาญา อะไรเป็น สาเหตุให้ต้องตัดสินใจลงมือกระทำความผิด ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้นำผลจากการวิจัยไปแก้ไขปัญหาคดี เป็นแนวทางป้องกันปัญหาต่อไป

^๓เอกสารคำฟ้องคดีอาญา, ศาลจังหวัดระยอง, คดีหมายเลขดำที่ ๓๐๔๔, พ.ศ. ๒๕๕๕, (อัดสำเนา).

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว การกระทำคามผิดจำนวนครั้งต่างกับกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ผู้ต้องหาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ผู้ต้องหาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ผู้ต้องหาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

๑.๓.๔ ผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

๑.๓.๕ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำคามผิดจำนวนครั้งต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๒๔๕ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ใน ๓ ด้าน คือ

๑) ด้านการเลียนแบบ

๒) ด้านการคบเพื่อน -

๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานคุ้มครองประพฤติจังหวัดระยอง

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำความคิดทางอาญา

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำความคิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลของการวิจัยนี้ไปใช้ในการแก้ไขและป้องกันการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นเครื่องอุดหนุนเชิงปฏิบัติการให้เกิดการกระทำความคิดที่ผู้ต้องหาใช้เป็นข้ออ้างในการตัดสินใจลงมือกระทำความคิดฐานลักทรัพย์ และมีผลต่อการกระทำความคิดฐานนั้นๆ โดยสาเหตุหรือปัจจัยนั้นมีอยู่ด้วยกัน เช่น ผู้ต้องหาที่มีฐานะยากจนในการประกอบอาชีพเรื่องรายได้เพื่อการใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอต่อความต้องการทางด้านการดำเนินชีวิตที่เป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันที่ต้องแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลาจนเกิดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้แตกต่างกัน

การเลียนแบบ หมายถึง การที่บุคคลพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมือนบุคคลอื่น โดยเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน หรือ การที่บุคคลทำการเปลี่ยนพฤติกรรมหรือนำพฤติกรรมของกลุ่มอ้างอิงมาดัดแปลงใช้ หรือการแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือบุคคลในสังคม

การคบเพื่อน หมายถึง การคบค้าสมาคมเป็นพวกเดียวกันกับผู้ที่ชอบพอรักใคร่หรือผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน คบหากันด้วยมิตรแต่เพื่อนก็มีมากมายหลายหลากตามแต่ลักษณะนิสัย และนิสัยของคนที่เราคบ

สิ่งแวดล้อมทางสังคม หมายถึง เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อความเป็นระเบียบสำหรับอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สิ่งแวดล้อมทางสังคมได้แก่ระบอบปกครอง ศาสนา การศึกษา อาชีพ ความเชื่อ เจตคติ กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี ระเบียบข้อบังคับ ฯลฯ สิ่งแวดล้อมที่มองไม่เห็นจะแสดงออกมาในรูปพฤติกรรม

อาชญากรรม หมายถึง อาชญากรรมเป็นการกระทำ หรือองค์วินการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาและเป็นการกระทำผิดต่อรัฐ ดังนั้น “อาชญา” มีความหมายรวมถึง อำนาจ ส่วน “กรรม” คือ การกระทำ ในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า “Crime” ซึ่งมีรากศัพท์จากคำว่า “Crimen” ในภาษาละติน ที่หมายถึง การกล่าวหาหรือการทำความผิดของบุคคลหนึ่งต่ออีกบุคคลหนึ่ง และส่งผลเสียหายทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม ประเทศชาติ

กฎหมายอาญา หมายถึง กฎหมายที่มีบทลงโทษแก่ผู้ที่ทำความผิดหรือฝ่าฝืนตามที่กฎหมายอาญาบัญญัติไว้ กฎหมายอาญาทำหน้าที่รักษาโครงสร้างของสังคมให้มั่นคง และรักษาความสงบสุขให้แก่สมาชิกในสังคมนั้นที่สมาชิกในสังคมมีการอยู่ร่วมกันในรูปแบบที่เรียกว่า รัฐ และมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการปกครองที่เรียกว่า นิติรัฐ ผู้ที่ฝ่าฝืนย่อมมีโทษทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการกระทำว่ามีความกระทบกระเทือนเพียงใดต่อผลประโยชน์หรือความสงบสุขของชุมชนส่วนรวมการอยู่ร่วมกัน

ความผิดทางอาญา หมายถึง ความผิดที่ผู้กระทำได้กระทำโดยเจตนา การกระทำโดยเจตนา ได้แก่กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและในขณะที่ผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น และโทษทางอาญาที่ลงโทษแก่ผู้ทำความผิดมีดังนี้ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้ทำความผิดทางอาญาที่ผู้ทำความผิดถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและตั้งข้อหา แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องศาลและได้ไปรายงานตัวต่อสำนักงานคุมประพฤติ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุในการทำความผิดครอบคลุมให้รวมไปถึงคำจำกัดความของกฎหมายคือ “จำเลย” ด้วยเพราะเมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องร้องยังศาลว่าเป็นผู้ทำความผิดจะเรียกว่า “จำเลย” และถูกดำเนินการในชั้นศาลเพื่อที่ศาลจะได้พิจารณาตัดสินคดีว่ามีความผิดหรือไม่ ทั้งนี้ ในความผิดที่มีโทษทางอาญานั้นส่วนมากผู้ต้องหาหรือจำเลยรู้ถึงผลของการกระทำว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา คือ มีโทษจำคุก

ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง หมายถึง พื้นที่ที่มีการกระทำผิดอาญาเกิดขึ้น และการกระทำผิดทางอาญานั้นอยู่ภายในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง และอยู่ในเขตอำนาจรับผิดชอบสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง

เพศ หมายถึง เพศของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่กระทำความผิดที่ได้มีการตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๒ เพศ คือ ๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้กระทำความผิดทางอาญาที่ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ช่วงอายุ คือ ๑) ๑๘ - ๓๐ ปี, ๒) ๓๑ - ๔๕ ปี และ ๓) ๔๖ ปี ขึ้นไป

การศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่ผู้กระทำความผิดทางอาญาได้รับก่อนการกระทำความผิดสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ ๑) ไม่ได้เรียนหนังสือ, ๒) ชั้นประถมศึกษา, ๓) มัธยมศึกษา / ปวช., ๔) อนุปริญญา / ปวส. และ ๕) ปริญญาตรีขึ้นไป

สถานภาพของครอบครัว หมายถึง สภาพชีวิตความเป็นอยู่ปกติในความสมบูรณ์ของชีวิตในครอบครัวของผู้กระทำความผิดทางอาญา สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ คือ ระดับ คือ ๑) บิดามารดาแยกกันอยู่, ๒) มารดาเสียชีวิต, ๓) บิดาเสียชีวิต และ ๔) บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

การกระทำความผิดทางอาญา หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ต้องหาได้กระทำความผิดทางอาญาสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) ครั้งแรก, ๒) ครั้งสอง และ ๓) ครั้งสามขึ้นไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย
- ๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความคิดทางอาญา
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำความคิดทางอาญา
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบ
- ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการคบเพื่อน
- ๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม
- ๒.๗ การกระทำความคิดตามหลักพุทธศาสนา
- ๒.๘ สภาพพื้นที่ทำวิจัย
- ๒.๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๑๐ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย

๒.๑.๑ ความหมายของปัจจัยที่ก่อให้เกิดคดีอาญา

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมาย ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล หนทาง เช่น การศึกษาเป็นเหตุให้เกิดความรู้ความสามารถ องค์ประกอบ หรือ ส่วนประกอบ เช่น ปัจจัยในการผลิต คำ “ปัจจัย” กับคำว่า “เหตุ” มักใช้แทนกันได้ เครื่องอาศัย ยังชีพ เครื่องอาศัยเลี้ยงชีพของบรรพชิตในพระพุทธศาสนา ๔ อย่าง คือ จีวร (ผ้านุ่งห่ม) บิณฑบาตร กิเลส (มักใช้กับภิกษุสามเณร) (ไว) ส่วนเติมท้ายของธาตุหรือศัพท์เพื่อแสดงความหมายเป็นต้น*

*ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๖๘๖.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า เป็นคำวิเศษณ์ถึงเครื่องอาศัยของบรรพชิต คือสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับดำรงชีพของภิกษุสามเณร เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “นิตย” บัจจย มี ๔ อย่าง จึงเรียกว่า จตุบัจจย^๒

ขอยกตัวอย่างของบัจจย โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ “ความรู้ที่ถูกต้องแม่นยำ ทั้งทางลึกและกว้างประการหนึ่ง ความคิดเห็นที่เป็นสัมมาทิฐิ ถูกต้องด้วยเหตุผลหลักวิชาและความชอบธรรม ประการหนึ่งความสามารถในการปฏิบัติกิจการงานให้สำเร็จผลตรงตามจุดหมาย อีกประการหนึ่ง เป็นบัจจยสำคัญของการทำงาน ผู้ปฏิบัติราชการโดยอาศัยบัจจยสามส่วนนี้ โดยครบถ้วนสม่ำเสมอ จะประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งโรจน์ ทั้งจะทำให้ราชการและชาติบ้านเมืองพัฒนาก้าวหน้าไปได้ด้วยความมั่นคงสวัสดิ์”^๓

พิน กงพุด ให้ความหมายของบัจจย ไว้ว่า “หมายถึง เหตุให้เกิดความรู้สึกกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจหรือเจตคติของบุคคลที่เกิดจากการ ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ”^๔

สุเชษฐ ทรัพย์เสริม ได้ให้ความหมายของ บัจจย ไว้ว่า ทำที่ทั่ว ๆ ไปที่เป็นผลมาจากทำที่ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ๓ ประการ คือ

- ๑) บัจจยเกี่ยวกับกิจกรรม
- ๒) บัจจยที่เกี่ยวกับบุคคล
- ๓) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม”^๕

^๒วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, “บัจจย,” ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙,

<<http://www.th.wikipedia.org/wiki>> (24 November 2007).

^๓สำนักงาน ก.พ., “โครงการตามรอยพระราโชวาท,” ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘,

<<http://www.oeadc.org/caution/plonearticlemultipage>> (24 November 2007).

^๔พิน กงพุด, “ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบคณะกรรมการประณมศึกษาจังหวัด”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา), ๒๕๒๙, หน้า ๒๑.

^๕สุเชษฐ ทรัพย์เสริมสิน, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๑, หน้า ๘.

สรุปได้ว่า ปัจจัย หมายถึง สาเหตุ หนทาง องค์ประกอบหรือส่วนประกอบ อันเป็น เครื่องเกื้อหนุน เครื่องอาศัย ที่ทำให้เกิดความรู้สึก รัก ชอบ หรือ ยินดี เต็มใจที่จะสนองความต้องการ นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และปัจจัยที่ก่อให้เกิดคดีอาญาหรือส่งผล ให้กระทำความผิดอาญา กล่าวคือ ข้ออ้างที่เป็นสาเหตุที่ผู้กระทำความผิดยกขึ้นเป็นเหตุที่จำต้องตัดใจลงมือ กระทำความผิดทางอาญา

๒.๑.๒ ประเภทของปัจจัยที่ก่อให้เกิดคดีอาญา

สังคมมีปัจจัยที่ผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ นั้นมีอยู่มากมายสุดแต่จะ หยิบยกมาอธิบาย ที่นักสังคมวิทยาถกตัวอย่างกันทั่วไป ได้แก่ ปัจจัยทางประชากร ปัจจัยทาง วัฒนธรรมและอารยธรรม สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

๑) ปัจจัยทางประชากร

ทฤษฎีปัจจัยได้อธิบายให้เห็นว่าประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม โดยชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงในด้านจำนวนประชากร กล่าวคือ สังคม ที่มีประชากร เพิ่มขึ้นอย่างมากมานั้น จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น เกิดการว่างงานมากขึ้น ขาดแคลนที่อยู่อาศัย การแย่งกันทำมาหากิน รวมทั้งขาดแคลนที่อยู่ อาศัย สถานศึกษารวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในส่วนรวมด้วย ฉะนั้น การเพิ่มของ ประชากรที่ไม่ได้สัดส่วนกับการพัฒนาเศรษฐกิจ จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น^๖

สรุป ปัจจัยทางด้านประชากร ถ้าสังคมใด กลุ่มใด มีประชากรเพิ่มขึ้น จะทำให้มีการ เปลี่ยนในหลายอย่างเช่น การว่างงาน การขัดแย้ง การไม่มีที่ทำกิน การศึกษา ศาสนา สังคม การเมือง เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังส่งผลรวมไปถึงการกระทำความผิดทางอาญาในทางที่ ล่วงเกินระหว่างกันในเรื่องทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพจึงจำต้องนำกฎหมายมาใช้บังคับอย่าง เคร่งครัด

๒) ปัจจัยทางวัฒนธรรม

การขยายตัวของวัฒนธรรม การเลียนแบบ และการยืนยันวัฒนธรรม รวมทั้งการ ผสมผสาน ทางวัฒนธรรมจะเป็นผลให้โครงสร้างของสังคมเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่มีมองเห็น ได้ชัด ได้แก่ การที่คนในชาติหนึ่งไปศึกษาวิชาการต่าง ๆ ในอีกประเทศหนึ่ง เมื่อกลับมายังประเทศตน แล้ว มักจะนำเอาวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาตินั้นติดตัวมาด้วย เพราะขณะที่อยู่ในต่างประเทศต้อง ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ จึงเท่ากับยอมรับวัฒนธรรมของต่างชาติ ซึ่งมีผลให้

^๖ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, พฤติกรรมองค์การ, (กรุงเทพมหานคร : ธีระฟิล์มและไซ เท็กซ์, ๒๕๔๑), หน้า ๕๔.

นิสัยใจคอและความรู้สึกนึกคิดตลอดจนรสนิยมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม บางกรณีถึงกับนำวัฒนธรรมของต่างชาติ มาปฏิบัติในประเทศตน ทั้งวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและมีใช้ เช่น แบบของอาคารบ้านเรือน ภาษา เครื่องแต่งกาย ความรู้สึกนึกคิดและความเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งดังกล่าวล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนทางสังคมตามมา ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น เกิดขึ้นได้ ๒ ทาง คือ การที่บุคคลจะติดต่อกันโดยตรงทางหนึ่งกับอีกทางหนึ่งติดต่อกันทางอ้อม โดยอาศัยสื่อสารมวลชน ปัจจัยทางวัฒนธรรมทำให้ใช้เครื่องมือสากล รู้จักใช้เครื่องจักรกล และเครื่องมือที่ทันสมัย เป็นต้น^๑

สรุป ปัจจัยทางวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการที่คนไทยรับเอาวัฒนธรรมของคนต่างชาติเข้ามา มาก เช่น การแต่งกาย ชนิดของอาหาร ทัศนคติค่านิยม และทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งมีการเลียนแบบวัฒนธรรมของต่างชาติไม่ว่าจะเป็นค่านิยมทางด้านวัตถุนิยม และเป็นที่มาของสังคมที่ต้องมีการแข่งขันกันตลอดเวลาจนไม่คำนึงถึงศีลธรรมจนเป็นเหตุให้มีการก่ออาชญากรรมขึ้นในสังคม

๒.๑.๓ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดอาญา

แนวความคิดทางสังคมวิทยาได้อธิบาย ในเรื่องเกี่ยวกับ โครงสร้างและปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว การศึกษา เศรษฐกิจ ลักษณะทางบรรทัดฐานในสังคม ลักษณะทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม สำหรับทฤษฎี แนวคิดที่สำคัญที่เกี่ยวข้องที่จะนำมากล่าวในงานวิจัยนี้มีดังนี้ คือ

เกี่ยวกับการศึกษา การศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการศึกษาช่วยให้มนุษย์ฉลาดมีความรู้ความสามารถ ในสังคมใดถ้าสมาชิกส่วนใหญ่ของสังคมมีการศึกษาก็จะทำให้สังคมนั้นเจริญก้าวหน้า สมาชิกของสังคมมีความคิดริเริ่มทางความช่วยเหลือกันให้กว้างขวางต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถใช้ความคิดวิจารณ์ญาณมีเหตุมีผล ในการตัดสินใจต่อพฤติกรรมใด ๆ ได้อย่างสุขุมรอบคอบ ประพฤติปฏิบัติตามแบบฉบับวัฒนธรรมอันดีงาม การกระทำผิดต่าง ๆ นอกกรอบกรอบก็จะลดน้อยลง ในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกของสังคมมีการศึกษาต่ำ สังคมนั้นก็จะต่ำลงไปด้วย ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันพัฒนาด้านการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น เพื่อช่วยให้ประชาชนมีความรู้พอที่จะนำมาพัฒนาปรับปรุงตัวเองช่วยตัวเองโดยมีรายได้ให้อยู่ในสังคมได้

^๑ เรื่องเดียวกัน.

เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ได้อธิบายถึงความสำคัญของภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น ผลสืบเนื่องมาจากความยากจน หรือผลของเศรษฐกิจตกต่ำที่มีต่ออัตราส่วนของอาชญากรรม ทฤษฎีทางเศรษฐกิจนี้มีมานานแล้ว เช่น มาร์ค (Mark) เชื่อว่าระบบเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดตัวเดียวที่สำคัญในการเกิดอาชญากรรมและเมื่ออาชญากรรมเป็นเสมือนปรากฏการณ์ ทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งมีผลมาจากระบบเศรษฐกิจนั้น ทางเดียวที่จะป้องกันคือเปลี่ยนแปลงระบบนั้นเสีย ซึ่งแนวความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนโดยนักอาชญากรรมชื่อ บองเลอร์ (Bonger) ซึ่งเห็นได้ว่า บองเลอร์ได้สนับสนุนแนวความคิดที่ว่า ระบบเศรษฐกิจเป็นตัวก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมอาชญากรรม (climate of mutation for criminal behavior) และใน ค.ศ.๑๙๒๕ บาร์ท (Bart) ได้เขียนเรื่อง the young delinquent โดยได้แสดงสถิติตัวเลขไว้ว่าร้อยละ ๕๖.๐๐ ของบรรดาผู้กระทำความผิดในกรุงลอนดอนนั้น มาจากผู้ที่มีฐานะยากจน

ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ principles of criminology ว่า เหตุผลที่คนมั่งมีไม่ตกเป็นอาชญากร มีอยู่ ๒ ประการ คือ ประการแรก กรรมวิธีในด้านบริหาร (administrative processes) มักจะมีส่วนช่วยผู้ที่มั่งมีมากกว่าคนที่ยากจน ฉะนั้น ถ้าสมมติว่า คนสองคนซึ่งคนหนึ่งรวยอีกคนหนึ่งยากจนได้กระทำความผิดอย่างเดียวกัน แต่คนที่ยากจนมักจะถูกจับถูกลงโทษและถูกตัดสินให้จำคุกในที่สุด ส่วนคนที่มั่งมีอาจจะรอดตัวไปได้และไม่ต้องติดคุก ประการที่สอง กฎหมายที่มีโทษทางอาญามักจะถูกบัญญัติขึ้นด้วยความมุ่งหมายเบื้องต้นที่จะใช้บังคับแก่อาชญากรรมประเภทที่บุคคลซึ่งอยู่ในฐานะต่ำจะประกอบขึ้น^๕

อาชญากรรมที่มีสาเหตุมาจากความยากจนนั้นมักจะเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเล็ก ๆ น้อย ๆ และการที่คนที่มีฐานะยากจนหรือขาดแคลนประกอบอาชญากรรมเหล่านั้น ส่วนใหญ่ก็มีได้เนื่องมาจากความหิวโหย หรือความขาดแคลน หรือความจำเป็นที่แท้จริง แต่เนื่องมาจากความอิจฉาริษยา ความทะเยอทะยาน คือ ไม่มีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่อย่างขาดแคลนของตน ไม่มีความพอใจในรายได้อันน้อยนิด อยากมีความหรูหราฟุ่มเฟือยอย่างเช่นคนอื่น อยากกินอาหารดีราคาแพง อยากมีรถยนต์สวย ๆ เพื่อความโก้เก๋ อยากมีผู้หญิงสวย ๆ ไว้เคียงข้าง อยากเที่ยวไนต์คลับ บ่อย ๆ เป็นต้น น้อยนักที่การประกอบอาชญากรรมของคนที่มีฐานะยากจนจะกระทำเพื่อบำบัดความต้องการอันเป็นความจำเป็นเพื่อมีชีวิตอยู่โดยแท้จริง ตัวอย่างของ

^๕Sutherland, อ้างในสุดฤดี นาวิณ โชคธรรม, “ปัจจัยทางสังคมที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำ : ศึกษากรณี ผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระโขนง”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๕๐, หน้า ๑๔.

ความหรรษาฟุ่มเฟือยที่ได้พบได้เห็นด้วยตนเอง หรือได้รับการบอกเล่าให้ฟังทำให้บางคนเกิดความรู้สึกทะเยอทะยานอยากที่จะเป็นเช่นนั้นบ้าง ถ้าความคิดฟุ้งซ่านทะเยอทะยานมีความรุนแรงประกอบด้วย มีปัจจัยอื่นเข้ามาช่วยกระตุ้น หรือทำให้ความสามารถในการนึกคิดไตร่ตรองว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำลดน้อยลง ผู้นั้นก็อาจกระทำความผิดเพื่อจะให้ได้เงินมาใช้จ่ายให้สนุกสนานสมความปรารถนา

ความยากจนทำให้บิดามารดาต้องชวนช่วยทำมาหากิน ประกอบการเลี้ยงชีพไม่มีเวลาที่จะให้การอบรมสั่งสอนลูก ไม่มีเวลาเพียงพอในการสอดส่องดูแลความประพฤติ ไม่มีโอกาสที่จะได้แสดงความเอ็นดูรักใคร่ หรือมีความสนิทสนมกันเท่าที่ควร ทำให้เด็กขาดการพัฒนาด้านจิตใจ นอกจากนั้นความน้อยเนื้อต่ำใจเนื่องจากขาดสิ่งที่ต้องการ เช่นของเล่นหรือเครื่องแต่งตัว เงินทอง ที่เด็กจะจับจ่ายใช้สอยก็มีไม่เพียงพอ ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าด้อยกว่าคนอื่น และอีกประการหนึ่งคือ ความยากจนเป็นเครื่องบีบบังคับจิตใจของผู้ใหญ่ ทำให้มีความกระวนกระวาย หงุดหงิดฉุนเฉียว โกรธง่าย อารมณ์เสียบ่อยเสมอ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกต้องเสียไปเพราะเหตุนี้ พ่อแม่บางคนด้วยความที่อารมณ์ไม่ดี มารบบายอารมณ์เอาที่ลูก ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าเหว่เปล่า เบียดขี้และเห็นบ้านไม่น่าอยู่มากขึ้น เลยออกไปใช้เวลาส่วนมากอยู่นอกบ้าน คบเพื่อนฝูงและหาความเพลิดเพลินไปในหมู่เพื่อน ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีความประพฤติที่ไม่ค่อยดี และมีหัวอกอันเดียวกัน โอกาสที่จะชักชวนกันไปเที่ยวหาประพาศชิว หรือเกะกะเกรกกลายเป็นแก๊งก็มีมากขึ้น หรือมีละนั้น ก็อาจจะถูกผู้ใหญ่ที่มีอาชีพในทางทุจริตเกลียดชัง ล่อลวงไปเป็นเครื่องมือหาประโยชน์ได้โดยง่าย เพราะเด็กย่อมมีความคิดอ่านน้อยกว่าผู้ใหญ่อยู่แล้วก็ตามปกติ และยังกำลังมีจิตใจว่าวุ่นสับสนอยู่ การที่จะคิดว่าอะไรดี อะไรไม่ดีก็ยากขึ้นกว่าธรรมดา อนึ่งในระยะหลังการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะทางเศรษฐกิจกับอาชญากรรมนั้นปรากฏว่า ผลที่ออกมาเป็นไปในแบบเดียวกัน และในบางครั้งก็ขัดกันทั้ง ๆ ที่ภาวะทางเศรษฐกิจกับอัตราของอาชญากรรมจะมีความสัมพันธ์กันมาก แต่ก็มีได้หมายความว่าความยากจนจะเป็นสาเหตุโดยตรงต่อการกระทำ ความผิด ความยากจนเป็นเพียงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อันหนึ่งเท่านั้น และจะต้องมีปัจจัยอย่างอื่นมาประกอบอีกถึงจะมีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้

จากการศึกษาพบว่า การกระทำผิดส่วนใหญ่ไม่ได้กระทำไปเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจเท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดกับความยากจนนั้นมักจะพบเห็นได้ในเขตเสื่อมโทรม (deteriorated areas) หรือเขตที่ถูกคุกคามโดยการขยายของย่านธุรกิจการค้า (zone in transition) ย่านเหล่านี้จะมีประชาชนพวกเดียวเท่านั้นคือ ชนชั้นต่ำ (ผู้ยากจน) และมักปรากฏว่า อัตราการกระทำผิดสูง อย่างไรก็ตามแม้ว่าสภาพความเป็นอยู่ที่ยากจนจะมีอิทธิพลทำให้เกิดการกระทำผิด แต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตเช่นว่านี้ จะทำการละเมิดกฎหมายเสียทุก

คนไป ความจริงนั้นปรากฏว่ายังมีคนส่วนใหญ่ที่อยู่ในเขตด้อยพัฒนา หรือเขตเสื่อมโทรมเป็นผู้ที่
ทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยสัมมาอาชีพะ

อนึ่งภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวที่ยากจน นอกจากเป็นอุปสรรคต่อการอบรมเลี้ยงดู
แล้วยังทำให้เด็กได้รับการศึกษาน้อยเกินไป จนกระทั่งไม่สามารถแข่งขันกับคนอื่นในการประกอบ
อาชีพได้ กล่าวคือ เมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ก็ยากจะหาอาชีพเป็นหลักฐานมั่นคงพอเลี้ยงตัวเอง
และครอบครัวได้ ขณะที่ท้องหิวโหย และไม่มีอะไรจะกิน ไม่มีเสื้อผ้าจะนุ่งห่ม ย่อมจะหาทางอยู่
รอดและก่อให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้

ปัจจัยเกี่ยวกับความยากจนมีส่วนสัมพันธ์กับอาชญากรรม ดังนี้

๑) ความยากจนไม่ใช่เหตุที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้เสมอไป เพราะคนมั่งมีที่
ประกอบอาชญากรรมก็ยังมีอยู่มาก คนที่มีฐานะยากจนส่วนมากก็เป็นคนดีทำมาหากินเลี้ยงชีพโดย
สุจริต อดทนต่อความยากลำบาก

๒) เมื่อพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างความยากจนกับอาชญากรรม ทำให้เข้าใจไปว่า
อาชญากรรมอันมีสาเหตุอันเนื่องมาจากความยากจนนั้น เป็นอาชญากรรมเพื่อหวังประโยชน์จาก
ทรัพย์สินเท่านั้น แต่อาชญากรรมที่มีได้มีมูลเหตุชกใจเกี่ยวกับทรัพย์สินยังมีอีกมาก ซึ่งคนทุกฐานะอาจ
กระทำได้เช่นเดียวกัน

๓) อาชญากรรมที่มีผู้ประกอบขึ้นโดยความมุ่งหมายที่จะได้ทรัพย์สินมาเพื่อบำบัดความ
จำเป็น โดยแท้จริงนั้น มีอยู่น้อยมาก ความประสงค์ในทรัพย์สินอันเป็นมูลเหตุชกใจให้ประกอบ
อาชญากรรม ประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นส่วนใหญ่ หรือแทบทั้งหมดเกิดจากความอยากได้
ความโลภ ความหิวกระหาย หรือเพื่อความจำเป็นอย่างอื่น หรืออาจกล่าวสั้น ๆ ว่าที่คนเราทำผิด
เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น มิใช่เพราะตนเองไม่มี แต่เพราะมีไม่พอ

๔) ความยากจนทำให้เกิดความทุกข์ทำให้ต้องตกอยู่ในสภาพอันเสื่อมโทรม ทั้งใน
ด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อมซึ่งจะโน้มนำให้คนเราประพฤติดีคิดทำนองคลองธรรมได้ง่ายกว่าปกติ

สรุปได้ว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาและการขจัดความยากจนเพื่อให้มีฐานะทาง
เศรษฐกิจพออยู่พอกินสามารถอุ้มชูตัวเองได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่เสริมสร้างให้บุคคลเข้มแข็งมี
คุณภาพสามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้

เดิร์กแฮม (Durkheim) เป็นนักสังคมวิทยาวิเคราะห์คนแรกที่แนะนำว่า อาชญากรรมเป็นเพียงภาวะสำคัญของสังคม เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องในชีวิตสังคม โดยเห็นว่า ถ้าอาชญากรรมไม่ปรากฏในสังคมแล้ว ความสร้างสรรค์จะไม่เกิดขึ้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้าใด ๆ เดิร์กแฮมแนะนำว่าสังคมได้มีการลงโทษต่ออาชญากร โดยมีบรรทัดฐานทางสังคมที่สนับสนุนและเขากล่าวว่า กฎเกณฑ์ระเบียบของสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่ออาชญากรรม โดยที่บุคคลได้ประกอบอาชญากรรม ซึ่งเป็นเพราะตกอยู่ในสถานะทางสังคมที่เขาเผชิญอยู่และส่งผลสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมในขณะนั้น ได้เป็นสังคมที่ขาดระเบียบ หรือการขัดแย้งทางวัฒนธรรม เดิร์กแฮม เน้นถึงความสำคัญของระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรม และทุกสิ่งทุกอย่างในสังคมถือเป็นข้อเท็จจริงทางสังคม (social fact) ซึ่งนำมาศึกษาได้ เช่น อาชญากรรม การควบคุมสังคม ระเบียบประเพณี เป็นความผูกพันกันและเป็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในสังคม การควบคุมบังเกิดขึ้นเพื่อให้สังคมมีระเบียบ เมื่อใดก็ตามพฤติกรรมผิดสังคมปรากฏขึ้น หรือที่เรียกว่าอาชญากรรม สังคมจะใช้วิธีการควบคุมสังคมและปฏิบัติต่อผู้ฝ่าฝืนนั้น หรือมีการลงโทษ ซึ่งถือเป็นเครื่องที่แสดงถึงว่าได้มีการปฏิบัติต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้น^{๑๐}

สรุปได้ว่า กฎเกณฑ์ระเบียบประเพณีของสังคมที่ไม่ดีหรือหย่อนจนเกินไปก็จะทำให้นุคคลทั่วไปในสังคมมีความพึงพอใจ สามารถปฏิบัติได้ เกิดความขัดแย้งกันน้อยลง และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ทางสาธารณะของสังคมจะทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลในสังคมก็จะมามากขึ้นทำให้ชุมชนสังคมเข้มแข็ง การควบคุมสังคมหรือลงโทษต่อผู้ฝ่าฝืนนั้นก็จะทำได้โดยง่ายเพราะมีเป็นส่วนน้อย

แมนไฮม์ (Mannheim) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาแห่งอังกฤษได้สรุปว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม มีดังนี้

๑) ครอบครัว เป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กจนถึงผู้ใหญ่ในวันหน้า ทั้งในด้านความเป็นอยู่ด้านจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ การต้องการความรัก ความอบอุ่นทางใจ ถ้าหากสมาชิกในครอบครัวได้รับความต้องการทางใจ หรืออารมณ์ที่ดีและสมบูรณ์แล้ว ย่อมส่งผลต่อบุคลิกภาพและบุคคลที่มีจิตใจหนักแน่นต่อไปในอนาคตเมื่อเติบโต

นักสังคมวิทยาได้ศึกษา พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีต่อกันแล้ว ครอบครัวนั้นก็จะมีความสุข ความราบรื่น ความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้กับประเทศชาติ

^{๑๐}Durkheim, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖.

เนื่องจากสังคมที่คตินั้นเริ่มต้นมาจากครอบครัวที่ดี ถ้าครอบครัวแตกแยก หรือขาดความรัก ความเข้าใจกันแล้วสังคมก็จะแตกแยกเป็นเงาตามตัวไปด้วย ดังนั้น ความสามัคคี ความรัก ความไม่เบียดเบียนต่อกันจะเป็นกุญแจที่นำไปสู่ความผาสุก ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัว อาจแยกกล่าวได้เป็นสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยาซึ่งถือว่าเป็นสัมพันธภาพที่สำคัญที่สุดเพราะถ้าสามีภรรยามีความรักใคร่ เข้าใจ ซึ่งกันและกันแล้วย่อมทำให้ครอบครัวนั้นมีความราบรื่นมั่นคง สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวก็จะมีความสุขไปด้วย สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร ซึ่งจะมีพื้นฐานมาจากสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยา เพราะเมื่อมีการให้กำเนิดบุตรแล้ว ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็จะเพิ่มขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตรตามมา สัมพันธภาพระหว่างพี่น้องจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ภายในครอบครัวอันประกอบไปด้วยความสัมพันธ์พื้นฐานและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ดังนั้นบิดามารดาจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่และต้องคอยสอดส่องดูแลบุตรของตนตลอดเวลาและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแล้วจะทำให้ครอบครัวนั้นมีความสุข

๒) สภาพบ้านแตก มีส่วนสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมเพราะการที่บิดามารดาแยกกันอยู่ หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหย่าร้างกัน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายถึงแก่กรรม ซึ่งเป็นผลให้ภายในครอบครัวแตกแยกและไม่มีการปรองดองกันระหว่างบิดามารดาและสมาชิกภายในครอบครัว การที่มารดาต้องมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวทำให้ต้องออกทำงานนอกบ้านแทนที่จะอยู่เป็นแม่บ้านที่ดี ดังนั้นจึงไม่มีใครให้คำแนะนำและชี้แนวทางให้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

๓) ความยากจน นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความประพฤติราบไคที่สมาชิกในสังคมมีความแตกต่างกันในฐานะทางเศรษฐกิจมาก คือ คนจนมากกว่า คนรวย ปัญหาสังคมอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมก็จะเกิดขึ้นมากกว่าสังคมที่มีความแตกต่างทางเศรษฐกิจน้อย

๔) การศึกษา มีส่วนที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัย และพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับปรุงตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้จะเห็นได้ว่า อาชญากรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาดำ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา อุปสรรคที่สำคัญของการศึกษาเกิดจากภาวะบีบคั้นทางด้านเศรษฐกิจและความต้องการที่จะใช้กำลังแรงงานของเด็กภาวะเช่นนี้ย่อมบั่นทอนความก้าวหน้าทางการศึกษาของเด็ก โดยปริยาย ซึ่งมีผลให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำความผิดในเวลาต่อมา เช่น ผู้ต้องขังหญิงที่ขาดหลักจริยศึกษาและพุทธศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือมีการศึกษาน้อยจะมีโอกาสกระทำความผิดได้มากเนื่องจากขาดความยับยั้งชั่งใจ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์นั่นเอง

๕) ชุมชนและเพื่อนบ้าน นักอาชญาวิทยาเชื่อว่า อาชญากรรมมักเกิดขึ้นมากในบริเวณชุมชนที่มีพลเมืองที่หนาแน่นเพราะจะต้องประสบกับความตึงเครียดและความกดดันทั้งทางด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ มากกว่าคนที่อยู่ในชนบทที่มีพลเมืองอยู่น้อยกว่า และดำเนินชีวิตอยู่อย่างง่ายในย่านธุรกิจการค้า อุตสาหกรรมที่มีคนแออัด เด็กที่อยู่ในย่านนี้จะได้ยินได้ฟัง ได้เห็นแต่ตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้เกิดการเลียนแบบและเอาเยี่ยงอย่าง ประกอบกับบิดามารดาอาจจนมีแต่ความขาดแคลน ไม่มีความรู้ และไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูลูก โอกาสที่เด็กจะก่ออาชญากรรมก็มีมากขึ้น

๖) อิทธิพลจากวัฒนธรรมและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมก่อให้เกิดความไม่สมดุลของวัฒนธรรมขึ้น โดยสาเหตุแห่งอาชญากรรมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่บังคับ รวมทั้งสาเหตุต่าง ๆ ที่มีส่วนสนับสนุนให้มีการประกอบอาชญากรรมขึ้น

๗) อิทธิพลจากสื่อมวลชน นับว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก อาจเป็นสาเหตุช่วยให้อาชญากรรมขึ้นได้เพราะสื่อมวลชนจะออกข่าวแพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นผู้คนทั่วไปสามารถหาชมหรือหาอ่านได้ง่าย

๘) หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เป็นสาเหตุให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้ ถ้าผู้อ่านมีจิตใจไม่มั่นคงและเห็นอยู่เป็นประจำ ก็อาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้โดยไม่รู้ตัว

๙) ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ แม้จะไม่ได้เป็นสาเหตุโดยตรงต่อการเกิดอาชญากรรมแต่ก็มีส่วนทำให้เกิดผลทางอ้อมได้ หากสื่อมวลชนนั้น ๆ ขาดความรับผิดชอบ และบิดเบือนความเป็นจริง**

สรุปได้ว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัวที่ไม่ดีต่อกัน ความยากจน การศึกษาน้อย อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นชุมชนแออัดเห็นแต่ตัวอย่างที่ไม่ดี และรับอิทธิพลจากวัฒนธรรม และสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่ขาดความรับผิดชอบ และบิดเบือนความจริง ดังนั้นการปรับตัวเป็นพลเมืองดี จึงต้องพยายามแก้ไขหรือหลีกเลี่ยงปัจจัยแวดล้อมทั้งหลายเหล่านี้ที่อยู่ในเชิงลบ และเสริมสร้างให้อยู่ในเชิงบวก โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเดินไปให้ถึงเป้าหมายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

**Mannheim, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๗ - ๑๘.

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา

ในการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญาผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา อันเป็นผลที่ทำให้ผู้ต้องหาคดีอาญากระทำความผิดทางอาญา โดยมีลักษณะ ดังนี้

๒.๒.๑ ความหมายของการกระทำความผิดทางอาญา

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมาย กฎหมายอาญา คือ กฎหมายที่กำหนดลักษณะของการกระทำที่ถือว่าเป็น ความผิดและกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับ ความผิดนั้น ตัวบทที่สำคัญ ๆ ของกฎหมายอาญา คือ ประมวลกฎหมายอาญา นอกจากประมวล กฎหมายอาญาแล้วยังมีพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่กำหนดโทษทางอาญาสำหรับการฝ่าฝืน พระราชบัญญัตินั้น เช่น พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระราชบัญญัติการพนัน เป็นต้น ทุก สังคมย่อมมีกฎหมาย ข้อบังคับควบคุมประพฤติกของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ บุคคลใดมีการกระทำที่มี ผลกระทบกระเทือนต่อสังคมหรือคนส่วนใหญ่ จัดเป็นการกระทำความผิดทางอาญา ดังนั้น กฎหมายอาญาจึงเป็นกฎหมายซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันสังคม เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย โดยการกำหนดว่า การกระทำใดเป็นความผิดอาญาและได้กำหนด โทษของผู้ฝ่าฝืน กระทำความผิด นั้น ๆ^{๑๒}

พจนานุกรมศัพท์กฎหมาย อธิบายว่า อาชญากรรมเป็นการกระทำหรืองดเว้นการ กระทำซึ่งฝ่าฝืนต่อกฎหมายอาญาและเป็นการกระทำความผิดต่อรัฐ^{๑๓}

ความผิดอาญา (Criminal Offense) ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ใช้ในประมวลกฎหมายอาญาและ กฎหมายอื่น หรือคำว่า อาชญากรรม (Crime) หมายถึง การกระทำหรืองดเว้นกระทำอันฝ่าฝืนต่อ กฎหมาย ซึ่งรัฐจะลงโทษผู้กระทำความผิดตามกระบวนการยุติธรรม^{๑๔}

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ ได้อธิบาย ความผิดทางอาญา คือ การกระทำที่โดยส่วนใหญ่ มักจะเกี่ยวข้องกับเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหาย อันมีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีของประชาชน รัฐจึงต้องลงโทษผู้กระทำผิด โดยมีหลักสำคัญ คือ การกระทำนั้นต้องมี

^{๑๒}ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, อ้างแล้ว, หน้า ๕.

^{๑๓}รองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนวาณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : ปรกาศพริก, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔.

^{๑๔}เรื่องเดียวกัน.

กฎหมายกำหนดไว้ชัดแจ้งคือโทษที่ลงต้องเป็นโทษที่กฎหมายกำหนดไว้และกฎหมายต้องไม่มีผลย้อนหลัง^{๑๕}

ซีซาร์ เบ็คคาร์เรีย (Cesare Beccaria) นักปรัชญาด้านกฎหมายอาญาคณสำคัญในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ได้เสนอแนวคิดที่เป็นการวางรากฐานกฎหมายอาญาไว้ว่า การที่รัฐสามารถออกกฎหมายกำหนดการกระทำใดที่รัฐห้ามมิให้กระทำ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวมได้นั้น เนื่องจาก “ทฤษฎีสัญญาประชาคม” (Social Contract) ที่ประชาชนยินยอมพร้อมใจกันยกอำนาจของตนให้กับรัฐ เพื่อให้รัฐเป็นตัวแทนของตนในการทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ประชาชนจึงต้องยินยอมที่จะจำกัดเสรีภาพของตนเองบางประการ โดยให้สัญญาว่าจะไม่กระทำการบางอย่าง หรืออาจต้องกระทำการบางอย่าง ที่จำเป็นต่อการรักษาความสงบของสังคมส่วนรวม เสรีภาพที่ประชาชนยอมเสียสละนี้รัฐได้บัญญัติออกมาเป็นสิ่งที่เรียกว่า “กฎหมาย” เพื่อกำหนดสิ่งที่ห้ามกระทำ และสิ่งที่บังคับให้กระทำ หากฝ่าฝืนจะมีบทลงโทษ รัฐจึงมีอำนาจที่จะออกกฎหมายเพื่อกำหนดข้อห้ามเพื่อควบคุมความประพฤติของมนุษย์ในสังคมไว้ หากผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ^{๑๖}

ศาสตราจารย์ เอช แอล เอ ฮาร์ท (H.L.A. Hart) แห่งมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดได้นำแนวคิดเสรีนิยมของ จอห์น สจวต มิลล์ (John Stuart Mill) ที่เขียนไว้ในหนังสือชื่อ On Liberty มาอธิบาย ศาสตราจารย์ฮาร์ท ได้หยิบยกรากคำกล่าวของมิลล์มาก่อร่างในหนังสือของตนเองชื่อ Law, Liberty and Morality ไว้ดังนี้

เหตุผลในการใช้อำนาจเหนือบุคคลในสังคมที่เจริญแล้วมีอยู่เพียงประการเดียวเท่านั้นคือ เพื่อป้องกันภัยอันจะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่น การที่จะใช้อำนาจโดยอ้างเหตุว่า เพื่อให้กายและใจของบุคคลนั้นดีขึ้น ย่อมไม่เป็นการเพียงพอ บุคคลไม่อาจที่จะถูกบังคับโดยชอบธรรมให้กระทำหรือละเว้นกระทำโดยอ้างว่าจะทำให้เขาดีขึ้น หรือจะทำให้เขามีความสุขขึ้น หรือในสายตาของผู้อื่นกระทำหรือละเว้นการกระทำ จะทำให้บุคคลนั้นฉลาดหรือถูกต้องขึ้น

จากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแนวคิดของ จอห์น สจวต มิลล์ ยึดถือ หลักการป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่น เป็นหลักในการพิจารณาว่ารัฐควรที่จะกำหนดกฎหมายอาญามาบังคับควบคุมการกระทำนั้นหรือไม่เพียงใด กล่าวได้ว่า การมีกฎหมายอาญานี้ก็เพื่อเป็น “การป้องกันการกระทำที่อาจเป็น “ภัยอันตรายต่อผู้อื่น” (harm to others) มาใช้เป็นการกระทำลักษณะ

^{๑๕}เกียรติกจร วัจนะ สวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายเนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๔๕), หน้า ๓.

^{๑๖}Beccaria, Cesare, On Crimes and Punishments, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

อย่างไรควรเป็นความผิดอาญากล่าวโดยสรุป ในการกำหนดการกระทำใดว่าควรเป็นความผิดอาญา และรัฐนำมาบัญญัติเป็นกฎหมายอาญาเพื่อคุ้มครองป้องกันสังคม รัฐอาศัยหลักการป้องกัน ภัยอันตรายต่อผู้อื่น (harm to others) มาใช้ในสนับสนุนการบัญญัติกฎหมายอาญา^{๑๓}

แมคคาเรวิคซ์ (J.Makarewicz) นักปราชญ์ชาวเยอรมันให้คำนิยามตามลักษณะ บรรทัดฐานความประพฤติว่า อาชญากรรม คือ การกระทำของสมาชิกในกลุ่มสังคมซึ่งทำให้สมาชิก อื่น ๆ ของกลุ่มชนนั้นถือว่าอันตราย หรือผู้กระทำมีทัศนคติต่อต้านการกระทำนั้นซึ่งทำให้กลุ่มชน จำต้องแสดงออกโดยเปิดเผยร่วมกันเพื่อเพิกถอนสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลนั้นเสีย นักปราชญ์บางคนพยายามหลีกเลี่ยงการนิยามอาชญากรรมตามบรรทัดฐานของกฎหมาย โดยกล่าวว่าอาชญากรรมไม่เพียงเป็นการกระทำที่มีอันตรายเท่านั้นแต่ยังเป็นการกระทำที่ชั่วร้าย อันเป็นการ ฝ่าฝืนความชอบธรรมทางสังคม และเป็นความผิดต่อเกียรติศักดิ์ของระบบที่สมาชิกในสังคมยึดถือ ร่วมกันอีกด้วย^{๑๔}

นอกจากนี้อาชญาวิทยาและกฎหมายอาญามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เพราะทั้ง กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา ต่างก็ศึกษาการกระทำความคิดทางอาญา อันเป็นผลที่ทำให้ ผู้ต้องหาคิดอาญากระทำความคิดทางอาญาที่เกิดขึ้น กล่าวคือ^{๑๕}

กฎหมายอาญา เป็นเรื่องของกฎข้อบังคับ หรือกรอบแห่งความประพฤติ ซึ่งบุคคล ในสังคมได้ตราขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลในสังคมนั้น ลักษณะสำคัญของ กฎหมายอาญา คือ

ก. เป็นทั้งข้อห้ามข้อบังคับ โดยกำหนดความผิดไว้เป็นการเฉพาะบอกไว้ชัดเจนว่า พฤติกรรมอย่างไรถือว่าเป็นอาชญากรรมถ้าหากคลุมเครือก็ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลซึ่งย่อม พิจารณาในแง่ที่จะให้คุ้มแก่ผู้กระทำผิดหรือจำเลย

ข. บัญญัติโทษไว้ให้ดำเนินการลงโทษแก่ผู้กระทำผิดทุกคน โดยพิจารณาอย่างเป็น ธรรมเสมอกัน ให้ถือว่าการลงโทษนั้น เป็นการให้ผู้กระทำผิดได้รับทุกข์ทรมานและสำนึกผิด เช็ด หลาบ ไม่กล้ากระทำผิดซ้ำอีก และเป็นการป้องกันมิให้ผู้อื่นกระทำผิดเอาเป็นแบบอย่าง

^{๑๓}H.L.A. Hart, Law, Liberty and Morality, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

^{๑๔}รองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนวาณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, อ้างแล้ว, หน้า ๑๖.

^{๑๕}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๘), หน้า ๕.

ค. การใช้กฎหมายอาญา นักกฎหมายอาญา (ผู้พิพากษา) จึงเป็นผู้พิจารณาเพียงแต่
ว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดและควรลงโทษตามกฎหมายมากน้อยเท่าใด

กฎหมายในที่นี้อาจแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) กฎหมายที่มีโทษทางอาญา เราเรียกการกระทำผิดหรือละเมิดกฎหมายนั้นว่า
อาชญากรรม หรือการกระทำผิดความผิด ซึ่งเรียกว่า กฎหมายอาญา

๒) กฎหมายซึ่งมิได้กำหนดโทษอาญาไว้สำหรับผู้ฝ่าฝืน แต่เป็นกฎหมายที่กำหนด
หน้าที่และความเกี่ยวพันระหว่างเอกชนต่อเอกชน เช่น กฎหมายแพ่งพาณิชย์ การกระทำผิดหรือฝ่า
ฝืนกฎหมายนี้ ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม แต่ถือว่าเป็นความผิดในทางแพ่ง (Torts)

นอกจากนี้ การกระทำบางอย่างที่เป็นการกระทำผิดต่อกฎหมายอาญา แต่ผู้กระทำ
ผิดเป็นเด็กและเยาวชน ก็ไม่เรียกการกระทำนั้นว่าเป็น อาชญากรรม แต่เรียกว่าเป็น การกระทำผิด
เพราะกฎหมายถือว่าเด็กและเยาวชน ซึ่งกฎหมายกำหนดอายุไว้ เป็นผู้ที่ย่อมทั้งด้านความนึกคิดและ
การยับยั้งชั่งใจ ทั้งยังไม่ชัดเจนในการดำรงชีวิตเหมือนผู้ใหญ่จึงอาจชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย

อาชญากรรม หรือการกระทำผิดทางอาญานั้นต่างกับการกระทำผิดทางแพ่ง ตรง
ที่ว่าการกระทำผิดทางอาญานั้นถือว่าเป็นความผิดต่อสังคม และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิด
นั้นถือว่าเป็นผู้แทนของสังคม ส่วนคดีแพ่งเป็นเรื่องระหว่างเอกชนต่อเอกชน จะดำเนินการกันเอง
และผู้เสียหายในคดีแพ่งนั้นเป็นเอกชน โดยเฉพาะเป็นเรื่องส่วนบุคคล แต่สำหรับความผิดใน
คดีอาญาถือว่า นอกจากผู้ถูกทำร้ายจะเป็นผู้เสียหายแล้ว สังคมส่วนรวมย่อมได้รับความเสียหายด้วย
ถือว่าเป็นการทำลายขวัญและความสงบเรียบร้อยของสังคม ในปัจจุบัน กฎหมายอาญาให้ความสำคัญ
สนใจเรื่องบุคลิกภาพและพฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้กระทำผิดมากขึ้น การพิจารณาลงโทษผู้กระทำ
ผิดก็จะพิจารณาเป็นรายบุคคล และนำวิธีการและแนวคิดสมัยใหม่ของอาชญาวิทยามาใช้ในการ
พิจารณามากขึ้น ได้แก่ การคุมประพฤติ การรอกการลงอาญา การใช้มาตรการอื่นแทนการใช้เรือนจำ
และชุมชนบำบัดอีกด้วย

๒.๒.๒ ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติและแบ่งแยกลักษณะฐานความผิดทาง
อาญาเป็นลักษณะต่าง ๆ ได้เป็น ๑๒ ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

ลักษณะที่ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

ลักษณะที่ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม

ลักษณะที่ ๔ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

ลักษณะที่ ๕ ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน

ลักษณะที่ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน

ลักษณะที่ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง

ลักษณะที่ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการค้า

ลักษณะที่ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ

ลักษณะที่ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ลักษณะที่ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

ลักษณะที่ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน^{๒๐}

๒.๒.๓ องค์ประกอบความผิดทางอาญา บุคคลที่จะต้องรับผิดทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันครบองค์ประกอบความผิดทางอาญา แต่ละลักษณะความผิดมีองค์ประกอบความผิดแตกต่างกันเรียงตามลักษณะการทำความผิดทั้ง ๑๒ ลักษณะมีองค์ประกอบความผิด ดังต่อไปนี้

๑) ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ว่าด้วยความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๐๗ บัญญัติว่า ผู้ใดปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ผู้ใดกระทำการอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่าผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์กระทำการอันใดอันเป็นการช่วยเหลือปกปิดไว้ ต้องระวางโทษตลอดชีวิต

ความผิดในหมวดนี้ เป็นความผิดซึ่งกระทำต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศชาติบ้านเมือง ดังนั้น กฎหมายจึงต้องให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษ ซึ่งต่างจากการกระทำต่อบุคคลธรรมดา เช่น พยายามกระทำความผิดบางอย่างต้องระวางโทษเช่นเดียวกับความผิดสำเร็จ ในกรณีที่มีการสนับสนุนการทำความผิด ผู้สนับสนุนต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ และที่น่าสังเกตคือ การกระทำบางอย่างแม้เป็นการกระทำขั้นเตรียมการ หรือรู้ว่าจะมีการกระทำผิดแล้วปกปิดเสีย เพียงเท่านี้ก็ถือว่าเป็นความผิดต้องระวางโทษแล้ว นอกจากนี้ความผิดในหมวดนี้ กฎหมายกำหนดอัตราโทษไว้หนักกว่าความผิดที่กระทำต่อบุคคลธรรมดา โดยกฎหมายบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาไว้ตั้งแต่มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๒ องค์ประกอบความผิด มาตรา ๑๐๗ วรรคแรก แยกองค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

^{๒๐} รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิงนัยนา เกิดวิชัย, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประมวลอาญา, (กรุงเทพมหานคร : นิตินิย, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

(๑) ปลงพระชนม์ หมายถึง การฆ่า ซึ่งเป็นการกระทำใ้บุคคลที่มีชีวิตอยู่ถึงแก่ความตาย ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การปลงพระชนม์ หมายถึง การกระทำในพระมหากษัตริย์ที่มีชีวิตอยู่สิ้นพระชนม์ การปลงพระชนม์นี้กฎหมายมิได้จำกัดวิธีการกระทำ ดังนั้นผู้กระทำจะกระทำด้วยประการใด ๆ ก็ได้ เช่น ยิง ฟันแทง ทบตี แขนวคอ วางยาพิษ เป็นต้น

(๒) พระมหากษัตริย์ การกระทำที่จะเป็นการกระทำความผิดตามมาตรานี้ จะต้องเป็นการกระทำต่อ พระมหากษัตริย์และต้องเป็นพระมหากษัตริย์ที่ครองราชย์อยู่ในขณะที่ถูกปลงพระชนม์ ถ้าหากทรงสละราชสมบัติไปแล้ว แม้จะมีการปลงพระชนม์ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้

(๓) โดยเจตนา การกระทำความผิดตามมาตรานี้ ผู้กระทำจะต้องมีเจตนา คือ ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล กล่าวคือ ผู้กระทำต้องรู้ว่าบุคคลที่ตนปลงพระชนม์นั้นเป็นพระมหากษัตริย์และต้องการกระทำการนั้น ถ้ามิรู้ว่าเป็นพระมหากษัตริย์ย่อมขาดเจตนาไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้ แต่มีความผิดฐานฆ่าบุคคลอื่นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาในตนเอง

ความผิดตาม วรรคสอง เป็นการกระทำความผิดขั้นพยายามกระทำความผิดกฎหมายก็กำหนดโทษไว้เช่นเดียวกับกระทำความผิดตามวรรคแรก

ความผิดตาม วรรคสาม การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ถือว่าเป็นความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต ได้แก่ การกระทำการอันเป็นการเตรียมการเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ หรือ รู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์กระทำการอันใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ การเตรียมการ จึงเป็นขั้นตอนหนึ่งซึ่งจะนำไปสู่การลงมือกระทำความผิด การเตรียมการ จึงหมายถึง การหาวิธีการที่จะทำให้การกระทำนั้นเป็นผล เช่น ซื้อหาอาวุธปืน การประชุมวางแผน การคูลู่ทางเพื่อความสะดวกในการลอบปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ เป็นต้น และการเตรียมการนั้นต้องเป็นการกระทำที่ปรากฏออกมาภายนอก หาใช่ลึกลับภายในใจ เช่น เตรียมอาวุธที่จะกระทำการ กรณีนี้ถือว่าการเตรียมการซึ่งเป็นความผิด มาตรา ๑๐๗ วรรคสาม หรือผู้ใดรู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ กลับกระทำการอันใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ผู้กระทำจะต้องแสดงออกมาภายนอกในลักษณะที่เป็นการช่วยปกปิดจึงจะเป็นความผิด แต่ถ้าเพียงรู้แล้วนิ่งเฉยยังไม่ถือว่าเป็นความผิดตามวรรคนี้

กรณีทีลือว่า เป็นการกระทำความผิดอันเป็นการช่วยปกปิด

ข้อเท็จจริงได้ความว่า มีผู้ลอบปลงพระชนม์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดลที่ห้องบรรทม ซึ่งขณะนั้นเป็นหน้าที่ของ บ เฝ้าอยู่หน้าห้องพระบรรทมนั้น ก่อนจะมีการลอบปลงพระชนม์ ช มาขอเปลี่ยนเวรเฝ้ากับ บ ซึ่งความจริงขณะนั้น บ ยังอยู่ในเวลาเป็นเวรเฝ้าห้องพระบรรทมแต่ บ ก็ยอมให้ ช เข้าเป็นเวรเฝ้าแทนคนเสียในเวร ต่อมาก็มีผู้ลอบปลงพระชนม์ ศาสตราจารย์นิจฉัยว่า การกระทำของ บ ที่ยอมเปลี่ยนเวรเฝ้ากับ ช ทั้ง ๆ ที่เป็นระยะเวลาที่ตนอยู่เช่นนั้น แสดงว่า บ รู้แล้วว่ามีผู้จะปลงพระชนม์นั้นไว้บ ย่อมมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๐๗ วรรค ๓ นี้^{๒๐}

๒) ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง แบ่งแยกเป็น ๒ หมวดด้วยกัน คือ

หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน หมายถึง ความผิดที่บุคคลอื่นกระทำต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๑๓๖ ถึงมาตรา ๑๔๖

หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึง ความผิดที่เจ้าพนักงานกระทำผิดเอง ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖

ความคิดในหมวด ๑ นี้ กฎหมายบัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๑๓๖ ถึงมาตรา ๑๔๖ ซึ่งลักษณะของการกระทำที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดในหมวดนี้ เป็นการกระทำต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการปกครอง ความคิดในหมวดนี้จึงเป็นการคุ้มครองผู้ที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายในการปกครอง ให้ปฏิบัติหน้าที่นั้น โดยไม่ถูกขัดขวางหรือรบกวน ทั้งนี้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการให้ความคุ้มครองดังกล่าว กฎหมายคงให้ความคุ้มครองเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น ไม่รวมไปถึงที่เป็นเรื่องส่วนตัวของเจ้าพนักงานแต่อย่างไร เช่น ความผิดดังต่อไปนี้

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๖ บัญญัติว่า “ผู้ใดดูหมิ่นเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

ความคิดตามมาตรานี้แยกองค์ประกอบความคิดได้ดังนี้

(๑) ดูหมิ่น คำว่า ดูหมิ่น หมายถึงการกระทำอันเป็นการ สบประมาท ดูถูกเหยียดหยาม คำ ซึ่งถ้าเป็นการกระทำอันใดอันหนึ่งแล้ว ถือว่าเป็นการดูหมิ่น การดูหมิ่นอาจกระทำ

^{๒๐}ดร. สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา เล่ม ๓ ภาคความคิด, (กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, ๒๕๑๕), หน้า ๑๑.

โดยวาจา กิริยาท่าทาง หรือลายลักษณ์อักษรก็ได้ การดูหมิ่นด้วยวาจา เช่น พูดยุยประมาท ดูถูก การดูหมิ่นด้วยกิริยาท่าทาง เช่น ยกสั้นเท้าให้ หรือถ่มน้ำลายรด เป็นต้น การดูหมิ่นด้วยลายลักษณ์อักษร เช่น การพิมพ์ถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นการสบประมาท ดูถูกเหยียดหยาม หรือ คำ การดูหมิ่นในมาตราดังกล่าวนี้จะกระทำต่อหน้าหรือลับหลัง ก็ถือว่าเป็นความผิดทั้งสิ้น

(๒) เจ้าพนักงาน การดูหมิ่นจะเป็นความผิดตามมาตรา นี้จะต้องเป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงาน ถ้าหากว่าเป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานแล้วย่อมไม่มีความผิดตามมาตรา ๑๓๖ นี้ แต่อาจจะเป็นความผิดตามมาตรา ๓๒๖ หรือมาตรา ๓๕๓ แล้วแต่กรณี และบุคคลนั้นจะต้องเป็นเจ้าพนักงานด้วยกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วย่อมไม่ผิดเพราะมิได้เป็นเจ้าพนักงาน

(๓) ซึ่งกระทำตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ การดูหมิ่นจะต้องเป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงานเฉพาะ ๒ กรณี คือ ดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือดูหมิ่นเจ้าพนักงานเพราะได้กระทำการตามหน้าที่

ก. ดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หมายความว่า ดูหมิ่นขณะเจ้าพนักงานนั้นกระทำการตามหน้าที่ การที่จะดูว่าเป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงานกระทำการตามหน้าที่หรือไม่นั้น ก่อนอื่นจะต้องพิจารณาเสียก่อนว่าเจ้าพนักงานผู้นั้นมีหน้าที่อย่างไร มีขอบเขตอำนาจแค่ไหน ถ้าหากว่าเจ้าพนักงานมีหน้าที่อย่างหนึ่ง แต่ไปใช้อำนาจหน้าที่อีกอย่างหนึ่งซึ่งกฎหมายมิได้ให้อำนาจไว้ ถ้ามีผู้ดูหมิ่นในขณะนั้นกรณีเช่นนี้ไม่ผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๓๖ เพราะเหตุว่า เจ้าพนักงานผู้นั้นไม่ได้กระทำการตามหน้าที่

กรณีที่ถือว่า เป็นการกระทำความผิดอันเป็นการกระทำความผิดทางอาญาข้อเท็จจริงได้ความว่า ตำรวจจราจรจับกุมจำเลยในข้อหาขับรถรับจ้างคนโดยสารเกินจำนวนในขณะที่เกิดเหตุมีรถยนต์คันหนึ่งวิ่งผ่านไป จำเลยกล่าวว่า รถคันนั้นทำไมไม่จับก็คนแน่นเหมือนกัน หรือจะแก๊งจับเฉพาะผมคนเดียวเท่านั้น จราจรลำพูนไม่ให้ความยุติธรรม ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงาน

ข. การดูหมิ่นเจ้าพนักงานเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ หมายความว่า การดูหมิ่นเกิดขึ้นหลังจากที่เจ้าพนักงานกระทำการตามหน้าที่แล้ว เช่น เจ้าพนักงานจับกุม นายแดง ในข้อหาจกครกติดขวางทางจราจร นายแดงจึงไปเล่าให้นายคำเพื่อนของตนฟัง ต่อมาอีก ๓ วัน นายคำพบเจ้าพนักงานตำรวจผู้นั้น โดยบังเอิญ นายคำจึงคำเอาเพราะความโกรธที่ไปจับเพื่อนของตน ดังนั้นนายคำจึงมีความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน เพราะได้กระทำการตามหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๖

(๔) โดยเจตนา การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๖ นี้ จะต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา กล่าวคือ เป็นการทำโดยตั้งใจคูหมิ่น และรู้ว่าผู้ที่ตนตั้งใจคูหมิ่นนั้นเป็นเจ้าของพนักงาน ถ้าไม่รู้ว่าเจ้าของพนักงานยอมขาดเจตนา ไม่เป็นความผิดตามมาตรา^{๒๒}

๓) ลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม

ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม กฎหมายบัญญัติไว้สองหมวดด้วยกันคือ

(๑) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมมาตรา ๑๖๗

ถึงมาตรา ๑๘๕

(๒) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมมาตรา ๑๘๕

ถึงมาตรา ๒๐๕

บทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรมนี้ บางมาตราจะมีความคล้ายคลึงกับความผิดเกี่ยวกับการปกครอง อย่างไรก็ตามหากบทบัญญัติใดที่กล่าวถึงเจ้าพนักงานในการยุติธรรมก็ต้องบังคับตามบทบัญญัตินั้น ๆ ซึ่งเป็นบทเฉพาะ จะนำบทบัญญัติเกี่ยวกับเจ้าพนักงานทั่วไปในลักษณะความผิดเกี่ยวกับการปกครองมาใช้บังคับไม่ได้

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๖๗ บัญญัติว่า ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำใดอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ความรับผิดตามมาตรา^{๒๓}นี้แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ หมายถึง องค์ประกอบความผิดในข้อนี้จะต้องมีลักษณะของการกระทำ คือ ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ข้อสังเกต “เมื่อมีการรับว่าจะให้” ก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว ส่วนทรัพย์สินนั้นจะได้รับกันหรือไม่ไม่ใช่สาระสำคัญ

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งที่ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ นั้น จะต้องเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

คำว่า “ทรัพย์สิน” หมายถึง วัตถุ มีรูปร่าง หรือวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้

คำว่า “ประโยชน์อื่นใด” หมายถึง ประโยชน์ใด ๆ ก็ตาม ที่ไม่ใช่ทรัพย์สิน เช่น ให้อยู่บ้าน หรือให้ใช้รถโดยไม่เสียค่าเช่า เป็นต้น

^{๒๒} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ จงวิจิต, ตำราประกอบการศึกษากฎหมายอาญา ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒), หน้า ๘๓.

๓. แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน การให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จะต้องเป็นการกระทำต่อเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน ถ้าหากเป็นบุคคลอื่น ซึ่งมีเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา

๔. เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ หมายถึง การให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จะต้องกระทำโดยมีเจตนาพิเศษหรือมีมูลเหตุชักจูงใจ เพื่อกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้โดยเจตนา เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำการ อันชอบด้วยหน้าที่แล้ว ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา

๕. โดยเจตนา หมายถึง การกระทำที่จะเป็นความผิดตามมาตราผู้กระทำจะต้องมีเจตนา คือ ผู้กระทำรู้ตัวว่า ผู้ที่ตนจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน และผู้กระทำการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้นั้น เช่น

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าบิดาของผู้ต้องหาคดีการพนันขอให้จำเลยช่วยเหลือ จำเลยเขียนจดหมายถึง ร.ต.ท. บ. ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนว่า คดีการพนันน้ำเต้า ปู ปลา ถึงแม้จะเสียหายหรือที่โรงพักก็มีค่าเท่ากัน คนละไม่กี่ร้อยบาท จึงขอความกรุณาใช้ดุลพินิจ แบบปรัชญาทางเศรษฐกิจ เพื่อมิให้เสียเวลาทั้งสองฝ่าย ทั้ง ๖ คน คนละ ๓๐๐ บาท เท่ากับ ๒,๐๐๐ บาท เป็นค่าบำรุงโรงพัก ดังนี้เป็นเพียงขอร้องให้ช่วยเปรียบเทียบปรับให้คดีเสร็จไปในชั้นสถานีตำรวจ โดยที่ไม่ต้องให้ถึงศาลเท่านั้น จำเลยจึง ไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๗ เป็นต้น^{๒๐}

๔) ลักษณะที่ ๔ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

เนื่องจากศาสนาเป็นเรื่องของความเชื่อหรือศรัทธาของหมู่ชน ซึ่งแต่ละศาสนาหรือแต่ละนิกายนั้น มีหมู่ชนนับถือและเลื่อมใสแตกต่างกันและมีจำนวนผู้นับถือมากน้อยแตกต่างกันไปแล้วแต่ความเชื่อศรัทธา เมื่อมีการกระทำที่เป็นการไม่เคารพศาสนาแล้ว การกระทำนั้นย่อมมีผลกระทบต่อความรู้สึกในทางจิตใจของผู้ที่มีความนับถือและเลื่อมใสในศาสนาใดศาสนาหนึ่ง อันอาจจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ ประมวลกฎหมายอาญา

^{๒๐} ศาสตราจารย์ ดร. หยุต แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค ๒-๓, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๗๔.

จึงได้บัญญัติให้ความคุ้มครอง ทั้งนี้โดยไม่จำกัดว่าเป็นศาสนาใด แต่สิทธิหรือประเพณีของเผ่าชน
- เช่น

การแห่ขันหมาก การทำขวัญนาค สิ่งเหล่านี้เป็นแต่เพียงประเพณีนิยม หากใช้พิธีกรรมทางศาสนาไม่ ดังนั้นกรณีที่เป็นลัทธิประเพณีดังกล่าวจึงไม่ได้รับความคุ้มครอง

ความคิดในหมวดนี้กฎหมายบัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๐๖ ถึงมาตรา ๒๐๘

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๐๖ บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ แก้วัดหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ความคิดตามมาตรานี้แยกองค์ประกอบความคิดได้ดังนี้

(๑) กระทำความผิดใด ๆ มาตรานี้กฎหมายมิได้จำกัดลักษณะของการกระทำไว้ ฉะนั้นผู้กระทำจะกระทำความผิดใด ๆ ก็ได้ เช่น เอาเศียรพระพุทธรูปไปทำเป็นที่เชี่ยบูหรี เอาน้ำมันหมูไปขายในสุหร่ำหรือมัสยิด เอาไม้กางเขนไปทำเป็นไม้แขวนเสื้อ อนึ่งการกระทำด้วยประการใด ๆ ตามมาตรานี้มีข้อสังเกตว่าไม่จำเป็นต้องถึงกับทำลายหรือทำให้เสียหายเพียงแต่การกระทำแก้วัดเหล่านั้นให้เกิดผลทางจิตใจ เช่น ถ่มน้ำลายรดรูปพระเยซู

(๒) แก้วัดหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด การกระทำที่จะเป็นความคิดตามมาตรานี้ จะต้องเป็นการกระทำต่อวัดหรือสถานอันเป็นที่เคารพของหมู่ชนใด ถ้าเป็นการกระทำต่อผู้ปฏิบัติศาสนา เช่น บาทหลวง พระสงฆ์ ไม่ผิดตามมาตรานี้

(๓) อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น การกระทำแก้วัด หรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนานั้นจะเป็นความคิดตามมาตรานี้ ผู้กระทำจะต้องกระทำอันมีลักษณะอันเป็นการเหยียดหยามศาสนา การกระทำใดจะถือเป็นการเหยียดหยามนั้น ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ของการกระทำเป็นสำคัญว่ามีพฤติการณ์เป็นการเหยียดหยามหรือไม่ ถ้าไม่มีพฤติการณ์เหยียดหยามก็ไม่ผิดตามมาตรานี้ อนึ่งกรณีอย่างไรเป็นการเหยียดหยามหรือไม่ ต้องพิจารณาตามความรู้สึกของวิญญูชนทั่วไป มิใช่พิจารณาจากตัวผู้กระทำความผิด

(๔) โดยเจตนา การกระทำความผิดตามมาตรานี้ผู้กระทำจะต้องมีเจตนา กล่าวคือ ผู้กระทำต้องรู้ว่าวัดหรือสถานนั้นเป็นสิ่งที่เคารพในทางศาสนา ถ้าผู้กระทำไม่รู้ย่อมถือว่าขาดเจตนาไม่เป็นความคิดตามมาตรานี้

กรณีทีถือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริงมีว่า การที่จำเลยกับพวกขุดทำลายพระเจดีย์วัดพระศรีสรรเพ็ชรอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาและเป็นสถานที่วัดอุโบราณสำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสถานที่ที่ทางราชการดูแลรักษาสงวนไว้สำหรับ

ชาวต่างประเทศและประชาชน จำเลยย่อมมีความผิดฐานกระทำการเหยียดหยามศาสนา มาตรา ๒๐๖ นี้^{๒๔}

๕) ลักษณะที่ ๕ ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน

ความผิดในลักษณะนี้กฎหมายบัญญัติไว้ตั้งแต่ มาตรา ๒๐๕ ถึงมาตรา ๒๑๖ ซึ่งลักษณะของการกระทำนั้นเป็นการกระทบกระเทือนต่อความสงบส่วนรวมของประชาชน ในอันที่จะอยู่อย่างปกติสุข ดังนั้น กฎหมายจึงบัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่ประชาชนอีกทั้งเป็นการปราบปรามการกระทำที่เป็นภัยต่อความสงบสุขของสังคมอีกด้วย

ความผิดฐานช่อกโจร ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๐ บัญญัติว่า “ผู้ใด สมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานช่อกโจร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิดที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท”

มาตรานี้กฎหมายบัญญัติไว้เป็นสองวรรค วรรคแรก กฎหมายบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำที่จะเป็นความผิด ส่วนวรรคสองบัญญัติถึงเหตุในลักษณะที่ทำให้ผู้กระทำ ต้องรับโทษหนักขึ้น

ความผิดตามวรรคแรก แยกองค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

(๑) สมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป การกระทำที่จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ จะต้องมีลักษณะของการกระทำ คือ สมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป คำว่า สมคบ หมายถึง การคบคิด และตกลงปลงใจร่วมกันในการที่จะกระทำความผิด และต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ คือ ผู้กระทำ ต้องมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมและจะต้องมีการตกลงร่วมกันว่าจะกระทำความผิด จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ และมีความผิดเมื่อได้มีการสมคบกันแล้วแม้จะยังไม่ได้กระทำความผิดตามที่สมคบกันไว้ก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว

(๒) เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป การสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปนั้นจะเป็นความผิดฐานเป็นช่อกโจรก็ต่อเมื่อสมคบกันโดยมีเจตนาพิเศษ หรือมีมูลเหตุชักจูงใจเพื่อกระทำ

^{๒๔} รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, ประมวลกฎหมายอาญาฉบับอ้างอิง, (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๒), หน้า ๓๓๘.

ความผิดอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ และความผิดนั้นมิกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป

(๓) โดยเจตนา การกระทำที่จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ผู้กระทำจะต้องมีเจตนา กล่าวคือ ที่สมคบกันนั้นกระทำโดยรู้สำนึกว่าเป็นการสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดตามวรรคสอง มาตรา ๒๑๐ วรรคสอง เป็นเหตุในลักษณะฉกรรจ์ที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป

กรณีที่ดีว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริง จำเลย ๑๕ คน มีอาวุธและประชุมร่วมกันเพื่อคิดจะปล้น แต่ก่อนออกเดินทางจะไปปล้น เกิดกลับใจไม่ทำการปล้นครั้งนี้ จำเลยทั้ง ๑๕ คนมีความผิดฐานเป็นช่องโจร^{๒๕}

๖) ลักษณะที่ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน

ความผิดในลักษณะนี้กฎหมายบัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๓๕ ซึ่งลักษณะของการกระทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือประชาชนหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของผู้อื่นหรือประชาชน ดังนั้นกฎหมายจึงบัญญัติขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันอันตราย อันอาจจะเกิดแก่ประชาชนดังกล่าว

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๑๗ บัญญัติว่า “ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท”

ความผิดตามมาตรานี้แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) วางเพลิงเผา การกระทำจะเป็นความผิดตามมาตรานี้จะต้องมีลักษณะของการกระทำ คือ วางเพลิงเผา คำว่า “วางเพลิงเผา” หมายถึง การกระทำให้เกิดเพลิงไหม้ขึ้น ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม เช่น การใช้ไม้ขีดจุดไฟเผา หรือใช้วัตถุสีกันให้เกิดไฟ หรือการใช้กระจกดูแสงอาทิตย์ทำให้เกิดความร้อนจนไฟลุกไหม้ขึ้น หรือใช้วัตถุทางเคมีทำให้เกิดไฟ ที่สำคัญ คือ ไฟต้องลุกไหม้แก่ตัวทรัพย์สินจึงจะเป็นความผิดสำเร็จ แม้แต่จะลุกไหม้เพียงบางส่วนก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

^{๒๕} ศาสตราจารย์ ดร. หยุต แสงอุทัย, กฎหมายอาญาภาค ๒ - ๓, อ่างแล้ว, หน้า ๑๐๗ - ๑๑๕.

“คำว่าวางเพลิงเผาทรัพย์” หมายถึง เอาไฟไปจ่อให้ไฟติดกับทรัพย์ในลักษณะที่ไฟจะลุกลามไหม้ทรัพย์นั้นได้ โดยเหตุนี้ถ้าเอากำนิธูปหรือบุหรีจุดแล้วไปจี้ที่กระดาษหรือหนังสือ ไม่ถือว่าเป็นการวางเพลิงเผาทรัพย์ เพราะไม่มีลักษณะที่ไฟจะลุกลามไหม้ทรัพย์ขึ้นได้ การกระทำคงเป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา ๓๕๘ หรือ มาตรา ๓๕๕

(๒) ทรัพย์ของผู้อื่น การวางเพลิงเผาทรัพย์จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ก็ต่อเมื่อเป็นการวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น “ทรัพย์” หมายถึง ทรัพย์ที่มีรูปร่างและมีราคาได้ซึ่งอาจจะเป็นสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ก็ได้ แต่ไม่รวมถึงทรัพย์ที่ไม่มีรูปร่าง เช่น กระแสไฟฟ้า

(๓) โดยเจตนา การกระทำที่จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ ผู้กระทำจะต้องมีเจตนา กล่าวคือ ผู้กระทำต้องรู้ว่าทรัพย์ที่เผาไหม้เป็นทรัพย์ของผู้อื่นและผู้กระทำต้องการที่จะเผาทรัพย์นั้น ถ้าเผาทรัพย์ของตนเองย่อมไม่ผิดเพราะไม่มีเจตนา แต่อาจจะผิดมาตรา ๒๒๐ ได้ ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์ของผู้อื่น

กรณีทีถึือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริง เช่น จำเลยเอาน้ำมันเบนซินราดบนเครื่องใช้ในห้องจนเปียกโชก โดยเจตนาจะวางเพลิง แต่จำเลยกระทำการไม่สำเร็จโดยชาวบ้านใกล้เคียงได้กลั่นน้ำมัน จึงร้องอะอะขึ้นและพังประตูห้องจำเลย พบกระป๋องน้ำมันเบนซิน และจำเลยนอนนิ่งอยู่ ทั้งพบไม้ขีดในกระเป๋าสีเสื้อที่แขวนอยู่ในห้อง การกระทำดังกล่าวของจำเลยถือว่าใกล้ขีดค่อผลจำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามวางเพลิง^{๒๖}

๔) ลักษณะที่ ๑ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง

ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง แบ่งแยกเป็น ๓ หมวดด้วย คือ
หมวด ๑ ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๔๐ ถึงมาตรา ๒๔๕

หมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์ และตั๋ว บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๕๐ ถึงมาตรา ๒๖๓

หมวด ๓ ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๖๔ ถึงมาตรา ๒๖๕

การกระทำความผิดในลักษณะ ๑ นี้ขออธิบายเฉพาะหมวดที่ ๑ ที่ศาลฎีกาได้ตัดสินไว้และควรแก่การศึกษาเพราะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือของเอกสารในการ

^{๒๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๖.

ใช้เป็นพยานหลักฐาน อันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนหรือรัฐ ดังนั้นกฎหมายจึงบัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันอันตราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสารต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้นั้นนั้น ถ้าได้กระทำให้เอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชนให้ถือว่าผู้นั้นปลอมเอกสารต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ความผิดตามวรรคแรก แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) มีการกระทำ คือ ทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร

(๒) โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(๓) เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง

(๔) โดยเจตนา

การกระทำใด ๆ จะเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารหรือไม่ ประการแรกต้องดูว่าสิ่งนั้น ๆ เป็นเอกสารหรือไม่ ถ้าสิ่งนั้นไม่ใช่เอกสารแล้วก็ไม่มีความผิดฐานปลอมเอกสารตามมาตรา ๒๖๔ ดังคำอธิบาย ดังต่อไปนี้

ก. เอกสาร หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น อย่างไรก็ตามในกรณีที่เป็นภาพถ่ายลายพิมพ์นิ้วมือในการพิสูจน์หลักฐาน หรือภาพถ่ายบุคคลที่ใช้ปิดบัตรแสดงตัว เช่น บัตรประจำตัวคนต่างด้าว เหล่านี้ท่านศาสตราจารย์ จิตติ คิงส์กัทย์ เห็นว่าเป็นเอกสารเพราะเป็นสิ่งที่แสดงความหมายได้ กรณีที่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยเอาภาพถ่ายของผู้อื่น ซึ่งรับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต และสวมชุดครุยวิทยฐานะมา แล้วเอาภาพถ่ายเฉพาะใบหน้าของจำเลยปิดทับใบหน้าของผู้อื่นในภาพถ่ายนั้น ภาพถ่ายมีตัวอักษรว่ามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ พ.ศ.

๒๕๐๘ จำเลยแก้เลข พ.ศ. เป็น ๒๕๐๔ จากนั้นจำเลยได้จัดการถ่ายภาพใหม่กลายเป็นภาพจำเลยกำลังรับปริญญา ความจริงแล้วจำเลยไม่เคยเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์เลย

ภาพถ่ายดังกล่าวไม่ได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร เลข พ.ศ. ก็ไม่ปรากฏความหมายในตัวเอง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นเอกสาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๗) การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิดฐานปลอมเอกสาร

ข. โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน การปลอมเอกสาร ไม่ว่าจะทำการปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือไม่ว่าจะเติม ตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือไม่ว่าจะประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารก็ตามจะเป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๖ ได้ก็ต่อเมื่อการปลอมนั้นน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าการปลอมนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนแล้ว ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๖

กรณีที่ดีถือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริง เช่น นายสัญญากู้เงินกันไว้โดยถูกต้องตามกฎหมาย แต่ไม่ได้ลงนามพยานในสัญญา ต่อมาผู้ให้กู้จึงให้ผู้อื่นลงนามเป็นพยานให้ท้ายสัญญา โดยผู้กู้มิได้รู้เห็นด้วยเมื่อสัญญาดังกล่าวมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย การที่พยานลงนามภายหลังไม่น่าจะเกิดหรืออาจเกิดความเสียหายแก่ผู้กู้

ค. เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง การปลอมเอกสารที่จะเป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๖ นี้จะต้องปลอมโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ถ้ากระทำปลอมขึ้นโดยไม่มีเจตนา เพื่อให้หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงแล้วก็ไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร

ง. การปลอมเอกสารจะเป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๖ ได้ก็ต่อเมื่อกระทำโดยเจตนา กล่าวคือ กระทำโดยรู้สำนึกและประสงค์ต่อผลในการกระทำนั้น ถ้าหากว่าได้กระทำโดยไม่มีเจตนาแล้วก็ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๖

ความผิดตามวรรคสอง แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) กรอกข้อความลงในกระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น การกระทำที่จะเป็นความผิดตามวรรคสองนี้ จะต้องมีลักษณะของการกระทำคือกรอกข้อความลงในกระดาษ หรือวัตถุอื่นใดซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น

คำว่า “กรอกข้อความ” นั้นมิได้หมายความเฉพาะแต่การเขียนด้วยลายมืออย่างเดียวอาจเป็นการพิมพ์ก็ได้ ใช้ตราประทับที่มีความหมายก็ได้ ข้อสำคัญข้อความที่กรอกลงไป ในกระดาษหรือวัตถุใดนั้น จะต้องมีลักษณะเป็นเอกสารตามความหมาย คือ ต้องมีความหมายและจะต้องใช้เป็นหลักฐานแห่งความหมายที่กรอกลงไปนั้นได้ การกรอกข้อความดังกล่าวจะต้อง

กระทำลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด และกระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่กรอกข้อความลงไปนั้น จะต้องมีลายมือชื่อของผู้ยื่นอยู่ก่อนแล้วจึงจะเข้าหลักเกณฑ์นี้

(๒) โดยมีได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ยื่นนั้น การกระทำที่จะเป็นความผิดตามวรรคสองนี้ ต่อเมื่อกรอกข้อความลงไปโดยไม่ได้รับความยินยอมหรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าของลายมือชื่อ ถ้าเป็นการได้รับความยินยอมจากเจ้าของลายมือแล้วย่อมไม่มีความผิด

(๓) เพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน การกระทำที่จะเป็นความผิดตามวรรคสองนี้ จะต้องกระทำโดยมีเจตนาพิเศษ เพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน ถ้าไม่มีเจตนาดังกล่าวแล้วย่อมไม่ผิด

(๔) โดยเจตนา การกระทำที่จะเป็นความผิดตามวรรคสองนี้ ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนา ผู้กระทำความผิดต้องรู้ว่ามียลายมือชื่อของผู้ยื่นอยู่ในกระดาษหรือวัตถุอื่นใด และผู้กระทำความผิดต้องกรอกข้อความลงในกระดาษหรือวัตถุอื่นดังกล่าว เพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน

กรณีที่ยกไว้ว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริง เช่น จำเลยขอให้โจทก์พิมพ์ลายมือลงในใบมอบอำนาจ โดยบอกว่าจะนำไปชำระภาษีแทนโจทก์ โจทก์ลงลายพิมพ์นิ้วมือให้ แล้วจำเลยกลับไปกรอกข้อความโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน ดังนี้ เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารตามมาตรา ๒๖๔ วรรคสอง^{๒๖}

๘) ลักษณะที่ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการค้า

ความผิดในลักษณะนี้กฎหมายบัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๗๐ ถึงมาตรา ๒๗๕ ซึ่งลักษณะของการกระทำที่กำหนดว่าเป็นความผิดในลักษณะนี้ เป็นการกระทบทกระเทือนผลประโยชน์ของประชาชนในด้านการใช้เครื่องอุปโภค บริโภค โดยการกระทำที่เป็นการเอารัดเอาเปรียบ หรือถึงกับหลอกลวงประชาชน หรือแข่งขันกันทางการค้าด้วยความไม่เป็นธรรม จนอาจทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย ดังนั้นกฎหมายจึงบัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ประชาชน และเพื่อให้การแข่งขันกันทางการค้าเป็นไปอย่างยุติธรรม

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๑ (ความผิดฐานขายของโดยหลอกลวง) บัญญัติว่า ผู้ใดขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด

^{๒๖} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ จงวิจิตร, ตำราประกอบการศึกษากฎหมายอาญา ๒, อ้างแล้ว, หน้า ๔๗๔.

สภาพ คุณภาพ หรือปริมาณ แห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามมาตรา^{๒๖๖}นี้แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) ขยายของ หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า ผู้ขาย ทำคำเสนอขายทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ซื้อ และผู้ซื้อได้ให้คำเสนอขายนั้นแล้ว

(๒) โดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ การขายของจะเป็นความผิดตามมาตรา^{๒๖๖}นี้ จะต้องเป็นการขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ คือ ทำให้เขาหลงเชื่อ ซึ่งอาจทำโดยวาจา ลายลักษณ์อักษร หรือโดยแสดงกิริยาอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ กระทำด้วยวิธีใด ๆ นอกจากที่กล่าวนี้ได้ การหลอกลวงในที่นี้ไม่จำเป็นต้องหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริง ตามมาตรา ๓๔๑ แม้จะเป็นการแสดงการโอ้อวดโดยมีเจตนาให้เขาหลงเชื่อเข้าใจผิดก็เป็นความผิดตามมาตรา^{๒๖๖}นี้ได้

(๓) ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแห่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ การหลอกลวงตามมาตรา^{๒๖๖}นี้ต้องเป็นการหลอกลวงให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คือ เรื่องแห่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ ปริมาณ ถ้าเป็นการหลอกลวงในเรื่องดังกล่าวนี้ย่อมมีความผิด

(๔) ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ถ้าเป็นความผิดฐานฉ้อโกงที่ย่อมลงโทษความผิดฐานฉ้อโกงได้เลย การกระทำนั้นจะไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๒๖๖ นี้ การพิจารณาให้พิจารณาถึงความเท็จเป็นสำคัญ ถ้าความเท็จนั้นสำคัญถึงขนาดที่ว่าถ้าไม่หลอกลวง เขาจะไม่ซื้อของนั้น กรณีอย่างนี้ผิดฉ้อโกง ซึ่งถ้าความเท็จนั้นเป็นแต่เพียงให้เขาซื้อของง่ายขึ้น ราคาแพงขึ้น อย่างนี้เป็นความผิดตามมาตรา ๒๖๖

(๕) โดยเจตนา การกระทำความผิดตามมาตรา^{๒๖๖}นี้ผู้กระทำต้องมีเจตนาผู้กระทำต้องรู้แห่งกำเนิด คุณภาพ สภาพ หรือปริมาณที่ตนแจ้งแก่ผู้ซื้อนั้นเป็นเท็จ และผู้กระทำต้องการขายของโดยหลอกลวงให้ผู้ซื้อหลงเชื่อ ถ้าผู้กระทำไม่รู้ยอมไม่เป็นความผิดตามมาตรา^{๒๖๖}

^{๒๖๖}รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, ประมวลกฎหมายอาญาฉบับอ้างอิง, อ้างแล้ว, หน้า ๓๘๕.

๓.๕) ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับเพศ

ความผิดในลักษณะนี้กฎหมายบัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๒๗๖ ถึงมาตรา ๒๘๗ ซึ่งลักษณะของการกระทำที่กำหนดว่าเป็นความผิดในลักษณะนี้ เป็นการกระทบทกระเทือนศีลธรรมของประชาชนในทางเพศ อันอาจทำให้เกิดความเสียหาย ดังนั้นกฎหมายจึงบัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ประชาชน

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๘ (ความผิดฐานกระทำอนาจาร) บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้หรือโดยทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามมาตรานี้แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) กระทำอนาจาร หมายถึง การกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศต่อร่างกายของบุคคลอื่น โดยมุ่งในเชิงประเวณี หรือความใคร่ รวมทั้งการกระทำให้อับอายขายหน้าในทางเพศด้วย การกระทำความผิดนี้ต้องเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวร่างกายของบุคคลโดยตรง เช่น การกอดจูบลูบคลำ ปล้ำ หรือสัมผัสจับต้องอวัยวะทางเพศ เป็นต้น

(๒) แก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี หมายถึง ต้องกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี คำว่า บุคคล ในที่นี้จะหมายถึงหญิงหรือชายก็ได้ จะเป็นหญิงกระทำต่อชายก็ได้ หรือ ชายกระทำต่อหญิง หรือชายต่อชาย หรือหญิงต่อหญิงก็ได้

(๓) โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น การกระทำจะเป็นความผิดตามมาตรานี้ก็ต่อเมื่อ โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่สามารถขัดขืนได้ โดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

(๔) โดยเจตนา การกระทำความผิดตามมาตรานี้ ผู้กระทำต้องมีเจตนากระทำอนาจารด้วย ถ้าไม่มีเจตนาข่มขืนไม่มีความผิดตามมาตรานี้ เช่น รถโดยสารเบรกกะทันหัน เป็นเหตุให้ของลับของนาย ก. ไปถูกของลับของนางสาว ข อย่างนี้ นาย ก. ข่มขืนไม่มีความผิดเพราะไม่มีเจตนา

กรณีทีถือว่า เป็นการกระทำควมผิดทงอญว ซือเทือจจริง เช่น จ่าเลขเห็น โจทกัันอนนอญคนเคือว จ่าเลขจิงเข้าไปกอดปล้าโจทกั จ่าเลขนังคร้อมโจทกัซึ่งนอนหงายอญ โจทกัได้ รือจิงมีคนวิ่งมว จ่าเลขวิ่งหลบหนีไป ดั่งนี้จ่าเลขจิงมีความผิดฐวนกระทำอนาจารโจทกั^{๒๕}

๑๐) ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ควมผิดตามลักษณะนี้กฎหมยได้บัญญัติไว้ตั้งแต่มตรา ๒๘๘ ถึงมตรา ๓๐๘

ประมวลกฏหมยอญวมตรา ๒๘๘ (ควมผิดฐวนฆ่าผู้อื่น) บัญญัติว่า ผู้ใด ฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จ่าคุกตลอดชีวิต หรือจ่าคุกคังแต่สิบห่าปีถึงยี่สิบปี

ควมผิดตามมตรานี้แยกกองคั้ประกอบควมผิดได้คังนี้

(๑) ผู้ใด ในที่นี้ยอมหมยถึงบุคคลธรรมคว เพราะโทษประหารชีวิต จ่าคุกตลอดชีวิต ไม่อจใช้กับนิติบุคคลได้ และยังไม่มค้ำพิพทกษทศลฎีกา^{๒๖}

(๒) ฆ่า หมยถึง ทำให้ตย การฆ่าเป็นการกระทำและไม่จ่าคั้วิธีของการกระทำ เช่น ปลอญสัตว์ที่มีพิษกัคั้ให้ตย ขับรถชนคั้ชนให้ตย เป็นต้น

(๓) ผู้อื่น หมยถึง บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้กระทำ และหมยถึงบุคคลธรรมคว เท่านั้น นิติบุคคลไม่อจถูกฆ่าได้

(๔) การกระทำควมผิดตามมตรานี้ ผู้กระทำต้องมีเจตนาทำให้ผู้ที่ตนกระทำถึงแก่ควมตยด้วย ถ้าไม่มีเจตนายอมไม่มควมผิดตามมตรานี้

กรณีทีถือว่า เป็นการกระทำควมผิดทงอญว ซือเทือจจริง เช่น ใช้มีคปลยแหลมค้ำมยว ๓ นิ้วฟุต คั้มีคยว ๕ นิ้วฟุต แทงผู้ตยที่หน้าห้องทะเลลดับถือว่ามีเจตนาฆ่า มควมผิดตามมตรา ๒๘๘ นี้^{๒๗}

^{๒๕} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ จงวิจิต, ตำรประกอบการศึกษากฎหมยอญว ๒, อ้างแล้ว, หน้า ๔๗๖.

^{๒๖} หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันคั้, กฎหมยอญว มตรา ๒๘๘ - ๓๖๖ การบรรยาย ครังที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมยแห่งเนติบัณฑิตยสภา), ๒๕๕๒, หน้า ๓๑.

^{๒๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๓.

๑๑) ลักษณะ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

ความผิดตามลักษณะนี้กฎหมายได้บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๓๐๕ ถึงมาตรา

๓๓๓

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๑๐ (ความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง) บัญญัติว่า ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำความผิดประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยว ถูกกักขังหรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกายนั้นถึงแก่ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ หรือมาตรา ๒๕๘ นั้น

การกระทำความผิดตามมาตรานี้แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) ผู้ใด ในที่นี้หมายถึง บุคคลธรรมดาเท่านั้น

(๒) หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำความผิดประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย คำว่า หน่วงเหนี่ยว หมายความว่า ทำให้บุคคลนั้นต้องอยู่ตรง ณ ที่นั้น ไม่ให้ไปยังจุดอื่น เช่น ถูกขึ้นรถยนต์ ส่วนคำว่า กักขัง หมายความว่า การบังคับให้บุคคลอยู่ในที่จำกัด ส่วนคำว่า ปราศจากเสรีภาพ ในร่างกายมีความหมายกว้างมาก อาจจะหมายถึงการเคลื่อนไหวในร่างกายทุก ๆ อย่าง หรืออาจจะหมายถึงเสรีภาพในการขีดเขียน ในความคิดก็ได้

(๓) การกระทำความผิดตามมาตรานี้ ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นด้วยถ้าไม่มีเจตนาอย่างนั้นไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้ กรณีที่ถือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริง เช่น ถนนซอยในที่ดินเอกชนซึ่งแบ่งให้เช่าปลูกบ้านประชาชนชอบที่จะเข้าออกติดต่อกันได้เป็นสาธารณสถาน การเอารถยนต์ขวางกัน ไม่ให้รถยนต์ข้างในออกจากซอยนั้นได้ไม่มีความผิดตามมาตรา ๓๑๐ นี้ แต่การไม่ให้รถยนต์ข้างในออกได้เป็นความผิดตามมาตรา ๓๕๖

ส่วนความผิดตามวรรคสองนั้น ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยว ถูกกักขังหรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกายนั้นถึงแก่ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ หรือมาตรา ๒๕๘ นั้น

กรณีที่ถือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ข้อเท็จจริง เช่น ผู้ตายและผู้เสียหายทั้งสามถูกกักขังและถูกทำร้ายร่างกายในลักษณะการทรมานร่างกายและจิตใจอยู่ในห้องพักที่เกิดเหตุเป็นระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน โดยไม่มีทางหลบเลี่ยงให้พ้นจากการถูกทรมานหรือขอความช่วยเหลือจากผู้ใดได้ เห็นว่าผู้เสียหายทั้งสาม และผู้ตายต้องตกอยู่ในสภาพบีบคั้น

ทารุณทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงติดต่อกันเป็นเวลานานหลายวัน การที่ผู้ตายตัดสินใจกระโดดห้องพักเพื่อฆ่าตัวตายนั้น อาจเป็นเพราะผู้ตายมีสภาพจิตใจเปราะบางกว่าผู้เสียหายทั้งสาม และไม่อาจทนทุกข์ทรมานได้เท่ากับผู้เสียหายอื่นจึงตัดสินใจกระโดดห้องพักตาย ความตายของผู้ตายเป็นสาเหตุโดยตรงจากการกระทำทารุณ โหดร้ายของจำเลย จำเลยจึงมีความผิดตามมาตรา ๓๑๐ วรรคสอง^{๑๒}

๑๒) ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

ความผิดตามลักษณะนี้กฎหมายได้บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๖๖

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๔ (ความผิดฐานลักทรัพย์) บัญญัติว่า ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท

ความผิดตามมาตรานี้แยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(๑) ผู้ใด หมายถึงบุคคลธรรมดา หรือผู้ที่เอาทรัพย์ของผู้อื่น

(๒) เอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไป คำว่า เอาไป ตามมาตรา ๓๓๔ เป็นถ้อยคำกฎหมายที่ต้องพิจารณาดังนี้ กล่าวคือ การเอาไป หมายถึง การแย่งการครอบครอง และต้องมีการพาเอาทรัพย์นั้นเคลื่อนที่ไป และต้องเป็นการเอาไปเลยคือเป็นการเอาไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ กรณีที่ถือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา ช้อเท็จจริง เช่น ผู้เสียหายปล่อยกระบือให้กินหญ้าอยู่ กระบืออีกตัวหนึ่งยังจับไม่ได้ เพราะติดอยู่ในฝูงกระบือตัวอื่น กระบือตัวดังกล่าวผู้เสียหายยังครอบครองติดตามอยู่ การที่จำเลยยิงกระบือของผู้เสียหายตายและนำไปฆ่าเหละเอาเนื้อกระบือ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เสียหาย จำเลยจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์มาตรา ๓๓๔

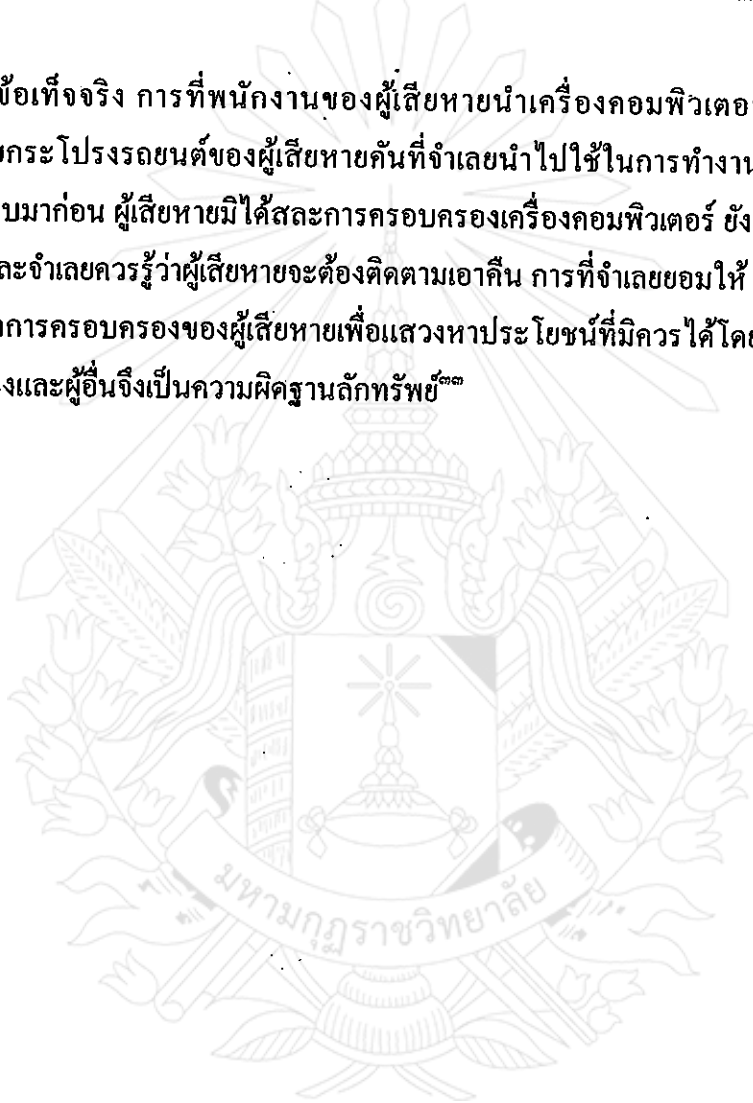
(๓) โดยทุจริต เป็นเจตนาพิเศษ คือ เจตนาทุจริต คือ การแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น การเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยถือวิสาสะ คือ ถือเอาว่าเจ้าของคงอนุญาต เช่น เอาโต๊ะและเตียงของหลวงไปจากที่พักของนายอำเภอโดยคิดว่าเป็นของส่วนตัวของนายอำเภอที่ย้ายไปแล้วซึ่งชอบพอกันไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

^{๑๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

กรณีนี้ถือว่า เป็นการกระทำความผิดทางอาญา เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

- ข้อเท็จจริง จำเลยกับพวกอีก ๑ คน ร่วมกันลักหม้อแปลงไฟฟ้าของผู้เสียหาย โดยขึ้นไปบนเสาไฟฟ้าแล้วเลื้อยตัดสายลวดสลิงที่ยึดหม้อแปลงไฟฟ้าเคลื่อนที่จากจุดที่ตั้งเดิมและถูกเคลื่อนมาอยู่บนพื้นดิน ถือว่าเป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์หม้อแปลงไฟฟ้าอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จแล้ว แม้จำเลยกับพวกจะยังไม่ทันยกขึ้นรถยนต์ของจำเลย กรณีหาใช่พยายามลักทรัพย์ไม่

ข้อเท็จจริง การที่พนักงานของผู้เสียหายนำเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เสียหายไปเก็บไว้ที่ท้ายกระบะโปรงรถยนต์ของผู้เสียหายคันที่จำเลยนำไปใช้ในการทำงานนอกสถานที่ โดยจำเลยไม่ทราบมาก่อน ผู้เสียหายมิได้สละการครอบครองเครื่องคอมพิวเตอร์ ยังอยู่ในการยึดถือของผู้เสียหาย และจำเลยควรรู้ว่าผู้เสียหายจะต้องติดตามเอาคืน การที่จำเลยยอมให้ ณ นำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปจากการครอบครองของผู้เสียหายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่นจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์^{๓๓}

^{๓๓}ศาสตราจารย์ ดร. หยุต แสงอุทัย, กฎหมายอาญาภาค ๒ - ๓, อ่างแก้ว, หน้า ๒๖๐.

๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญานั้น ได้มีนักกฎหมายคนสำคัญ คือ เฮร์เบิร์ต แอล แพ็กเกอร์ (Herbert L. Packer) ได้อธิบายเกี่ยวกับการกระทำใดควรจะเป็นความผิดอาญา หลักการเรื่องนี้ไว้ในหนังสือชื่อ “The Limits of the Criminal Sanction” โดยวางหลักการไว้ ๖ ประการ ดังนี้ คือ^{๓๔}

๑) การกระทำนั้นเป็นที่เห็นได้ชัดในหมู่ชนส่วนมากว่าเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสังคม และหมู่ชนส่วนมากมิได้ให้อภัยแก่การกระทำเช่นนั้น

๒) ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอาญาแล้ว จะไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษประการต่าง ๆ

๓) การปราบปรามการกระทำเช่นนั้น คือ การถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญา จะไม่มีผลเป็นการลดการกระทำที่สังคมเห็นว่าถูกต้องให้น้อยลงไป

๔) หากเป็นความผิดอาญาแล้ว จะมีการใช้บังคับกฎหมายอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

๕) การใช้กระบวนการยุติธรรมทางอาญากับการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลทำให้เกิดการใช้กระบวนการนั้นอย่างเกินขีดความสามารถทั้งทางด้านคุณภาพและปริมาณ

๖) ไม่มีมาตรการควบคุมอย่างสมเหตุสมผลอื่น ๆ แล้ว นอกจากการใช้กฎหมายอาญากับกรณีที่เกิดขึ้น

การกระทำผิดในความผิดประเภท มาลาอินเซ (mala in se) เช่น การฆ่าคนตาย การปล้นทรัพย์ การลักทรัพย์ การข่มขืน เป็นความผิดที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง หรือเห็นได้ในตัวเอง ย่อมเข้าข่ายหลักทั้ง ๖ ประการของแพ็กเกอร์

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปการเกิดอาชญากรรมนั้นมิใช่เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเพียงสาเหตุเดียว หากแต่มีทั้งสาเหตุต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบ นักวิชาการสาขาต่าง ๆ ได้พยายามศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของอาชญากรรมตลอด แต่นักวิชาการเหล่านั้นก็มักจะอธิบายสาเหตุของอาชญากรรมไปตามแนวความคิดความรู้ประสบการณ์ของตนเป็นหลัก กล่าวคือ นักสังคมวิทยาก็มุ่งเน้นว่า อาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุทางสังคมและสิ่งแวดล้อม นักเศรษฐศาสตร์มุ่งเน้นว่า อาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุความยากจน นักจิตวิทยาก็ว่าเกิดจากสาเหตุทางจิตใจ นัก

^{๓๔}Herbert L. Packer, *The Limits of the Criminal Sanction.*, อ้างในเกียรติจร วัจนะ สวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค ๑, อ้างแล้ว, หน้า ๑.

ชีววิทยากายภาพและจิตแพทย์ว่าเกิดจากสาเหตุทางกรรมพันธุ์และการบกพร่องทางพันธุกรรมและร่างกาย^{๓๕}

มีนักวิชาการได้กล่าวสรุปไว้ว่าอาชญากรรมเกิดจากสาเหตุภายใน และสาเหตุภายนอก โดยแบ่งออกเป็น ๓ สาเหตุ คือ

๒.๓.๑ สาเหตุทางชีววิทยาภาพ (ปัจจัยทางร่างกาย)

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุในการกระทำความผิดทางอาญานั้นส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากทางร่างกายเพราะร่างกายมีส่วนสำคัญที่ถ่ายทอดจากพันธุกรรม และรูปลักษณะของร่างกายของผู้กระทำความผิดก็สามารถจำแนกลักษณะของผู้กระทำความผิดตามประเภทความผิดดังนี้

๑) ทฤษฎีอาชญากรรมโดยกำเนิดของ โลมโบโรโซ

โลมโบโรโซ สรุปว่า อาชญากรรมโดยกำเนิดได้รับการถ่ายทอดลักษณะบกพร่องทางกายภาพโดยทางสายโลหิตมาจากบรรพบุรุษมาหลายชั่วคน (Atavism) การอาชญากรรมโดยกำเนิดก็คือการที่สภาพที่ธรรมชาติได้กำหนดให้บุคคลนั้น มีนิสัยจิตใจชอบทำร้ายและเบียดเบียนผู้อื่นต่อต้านทางสังคมไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับระเบียบแบบแผนของสังคมอย่างคนปกติได้ส่วนอาชญากรรมวิกลจริต โลมโบโรโซ เชื่อว่า โรคจิตเป็นส่วน โรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม อาชญากรรมเป็นครั้งคราว เขามีความเห็นว่ามันไม่ใช่เกิดจากสาเหตุทางกรรมพันธุ์ แต่เป็นสาเหตุทางค่านิยม อารมณ์และสังคมสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ^{๓๖}

๒) ทฤษฎีของฮูตัน (Hootons Theory)

ศึกษาเปรียบเทียบจากนักโทษจำนวน ๑๓,๘๖๓ คน กับกลุ่มข้าราชการ พนักงานดับเพลิงและนักศึกษา จำนวน ๓,๒๐๓ คน ฮูตันได้สรุปผลการศึกษาวิจัยของเขาเป็นทฤษฎีได้ดังนี้

(๑) พฤติกรรมทางอาชญากรรมเป็นผลโดยตรงมาจากความบกพร่องทางชีววิทยาภาพซึ่งได้รับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ

(๒) อาชญากรรมแต่ละประเภทจะมีความบกพร่องทางชีววิทยาภาพดังนี้

พวกพอมสูงมักประกอบอาชญากรรมประเภทปล้นทรัพย์และฆ่าคนตาย

พวกสูงใหญ่มักจะเป็นนักฆ่ามืออาชีพ หรือมือโจก

พวกตัวเล็กบางมักชอบลักขโมย หรือตัดช่อกช่อกบอง

^{๓๕}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล , อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, อ่างแก้ว, หน้า ๗๒.

^{๓๖}รองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนวาณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, อ่างแก้ว, หน้า ๑๖๘.

พวกอ้วนเต็มักทำร้ายร่างกาย หรือทางเพศ

พวกรูปร่างสมส่วนมักกระทำความผิดหลายประเภทโดยไม่เลือก

๓) ในกลุ่มบุคคลที่มีเชื้อชาติต่างกันจะประกอบอาชญากรรมที่ต่างกัน คือแต่ละชาติจะประกอบอาชญากรรมไม่เหมือนกัน

ฮูตัน มีความเห็นว่า สาเหตุเบื้องต้นของอาชญากรรม คือ ความค้อยของบุคคล ซึ่งได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม ทฤษฎีของฮูตัน ได้รับการ โจมตี และคัดค้านจากนักอาชญาวิทยา มาก^{๓๑}

๓) ทฤษฎีรูปร่าง

โดยมีนักวิชาการทำการศึกษาศึกษาและเขียนผลงานและเสนอแนวคิดในเรื่องขนาดรูปร่างดังกล่าวหลายท่าน ได้แก่ เครปลิน (Kraepalin) เครชเมอร์ (Kertschmer) ฮูตัน (Hooton) เซลเดน (Sheldon) และกลุคส์ (Gluecks)

เครชเมอร์ (Kertschmer) เป็นนักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ได้สรุปแนวคิดว่าเป็นบุคคลที่มีขนาดร่างกายต่างกันจะมีลักษณะอารมณ์ไม่เหมือนกัน

เซลเดน (Sheldon) เป็นลูกศิษย์ของฮูตัน ได้นำแนวคิดของฮูตันและเครชเมอร์ มาปรับปรุงสรุปเป็นแนวคิดทฤษฎีรูปร่าง เซลเดน (Sheldon) ได้เสนอแนวคิดเพิ่มเติมอีกว่า

๑) ขนาดร่างกายที่ต่างกัน ก่อให้เกิดอุปนิสัยที่ต่างกัน ซึ่งอุปนิสัยนี้เชื่อมโยงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน

๒) ขนาดร่างกายที่ต่างกัน ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ต่อสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน

๓) อุปนิสัยที่ต่างกันปฏิสัมพันธ์ต่อสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ในบรรดาผู้ที่มีร่างกายต่างกันมีความสัมพันธ์กับความแตกต่างในสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนและอาชญากรรม^{๓๒}

^{๓๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๒.

^{๓๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๓ - ๑๘๔.

๔) ทฤษฎีกรรมพันธุ์

นักวิชาการสาขาต่าง ๆ ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทางสายโลหิต โดยมีความเชื่อเรื่องการถ่ายทอดทางลักษณะทางร่างกาย จิตใจ และสรีระศาสตร์ทางสายโลหิตจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนนิสัยเลวรวมทั้งความเป็นอาชญากรมีการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน ทั้งหญิงและชายติดต่อกันทุกช่วง เช่น ตระกูลจุกส์ และตระกูลแคลลิแคค ในทำนองเดียวกันสายเลือดที่ดี นิสัยดีฉลาดมีพรสวรรค์สืบทอดเป็นกรรมพันธุ์เหมือนกัน เช่น ตระกูลชาร์ล คาวิน เป็นต้น

จากการศึกษาสืบค้นสายตระกูลที่ดีและไม่ดีหลายตระกูลจึงอาจสรุปได้ว่าการถ่ายทอดลักษณะที่ดีและไม่ดีทางกรรมพันธุ์จริง^{๓๙}

๕) ทฤษฎีโครโมโซม (XYY Chromosome Theory)

ทฤษฎีโครโมโซม XYY เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดลักษณะที่ผิดปกติหรือบกพร่องทางกายภาพ (ลักษณะด้อย) หรือความผิดปกติทางจิตใจบางประการจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน ซึ่งเรียกว่ากรรมพันธุ์ที่ผิดปกติ

เช่น การศึกษานักโทษที่มีพฤติกรรมที่เป็นอาชญากรโดยกำเนิดหลายคนมีโครโมโซมที่ผิดปกติไปจากคนธรรมดาคือมีโครโมโซม X หรือ Y เกินมา (มีโครโมโซมเกินมา ๒ ตัว) จากการวิจัยยังพบว่าคนที่มีโครโมโซมผิดปกติดังกล่าวจะผิดปกติทางร่างกายและจิตใจรวมทั้งสติปัญญาด้วย เช่น ซาดิสซั่มข่มขืนแล้วฆ่ามีความต้องการทางเพศที่รุนแรง หรือเป็น กระเทย เกย์ รักร่วมเพศ เป็นต้น

ทฤษฎีโครโมโซม XYY มีนักวิชาการให้ความสนใจมากมีผู้ทำวิจัยหลายท่านซึ่งผลการวิจัยสรุปเป็นทำนองเดียวกันว่า บุคคลที่มีโครโมโซมผิดปกติ XYY จะมีแนวโน้มเป็นอาชญากรมาก เป็นทั้งอาชญากรโดยกำเนิด ดิคนิสัย และอาชญากรโรคจิต นอกจากนี้ยังพบว่าในบรรดาพวกนักโทษในเรือนจำต่าง ๆ และในโรงพยาบาลโรคจิต ส่วนใหญ่มีโครโมโซมผิดปกติในอัตราที่สูงกว่าคนธรรมดา^{๔๐}

๖) ทฤษฎีต่อมไร้ท่อ

ทฤษฎีนี้ถือว่า ความไม่สมดุลหรือความแปรปรวนผิดปกติในระบบต่าง ๆ ของต่อมไร้ท่อ (Endocrine of Ductless Glands) อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลนั้นกระทำได้ง่ายกว่าคนปกติในร่างกายของคนเรามีต่อมอยู่ ๒ ชนิด คือ

^{๓๙} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๖.

^{๔๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๘ - ๑๙๐.

๑) ต่อมมีท่อ (Duct Gland) คือ ต่อมที่มีทางระบายขับน้ำเลี้ยงไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ ต่อมน้ำตา ต่อมน้ำลาย ต่อมน้ำย่อย เป็นต้น

๒) ต่อมไร้ท่อ (Ductless Gland) คือ ต่อมที่ไม่มีหรือทางระบายน้ำเลี้ยงออกมา แต่จะขับน้ำเลี้ยงของมันซึ่งเรียกว่า “ฮอร์โมน” มาผสมกับน้ำเหลืองหรือเลือด (น้ำเหลืองอยู่ในเลือด) เพื่อไปหล่อเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ถ้าต่อมไร้ท่อผิดปกติหรือไม่ทำงานก็จะส่งผลให้เกิดความแปรปรวนของระบบประสาทและสมอง มีผลกระทบต่ออารมณ์จิตใจและความรู้สึกนึกคิดนำไปสู่พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้

หลุยส์ เบอร์แมน (Louis Buman) นักชีววิทยายืนยันว่า ถ้าต่อมไร้ท่อผิดปกติ การขับฮอร์โมนไม่สมดุลจะมีผลทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าคนปกติ เช่น คนที่มีฮอร์โมนเพศชายถูกขับออกมามากจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวชอบรุนแรง หรือผู้หญิงที่อยู่ในระยะก่อนใกล้ ๆ มีรอบเดือน หลายคนมีฮอร์โมนไม่สมดุล ส่งผลให้ผู้หญิงมักจะเครียดหงุดหงิด และจะก่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าภาวะปกติ^{๔๑}

๓) ผ่าแผล กระมพันธุ์ และอาชญากรรม

โจแฮนเนส แลนจ์ จิตแพทย์และนักจิตเวชชาวเยอรมัน เป็นผู้ริเริ่มการวิจัยเรื่องผ่าแผลมีพันธุกรรมที่สัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรม

แลนจ์ ได้ศึกษาวิจัยนักโทษชายผ่าแผลทั้งหมดในเรือนจำบาเวเรีย และอาชญากรผ่าแผลในสถาบันจิตเวชทั่วประเทศเยอรมัน รวมทั้งอาชญากรผ่าแผลที่ไม่ได้ถูกคลุมขังด้วย เขาพบว่าผ่าแผลแท้เกิดจากไขใบเดียวกัน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกันคือต้องโทษอาญาทั้งคู่ และผ่าแผลเทียม (เกิดจากไขคนละใบ) ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไม่สอดคล้องกันคือมีจำนวนน้อยที่จะต้องโทษอาญาทั้งคู่^{๔๒}

๒.๓.๒ สาเหตุทางจิตวิทยา (ปัจจัยทางจิตใจ)

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้ผู้กระทำความผิดอาญานอกจากทางร่างกายแล้วยังมีอีกสาเหตุหนึ่ง คือ ทางด้านจิตใจ เพราะผู้กระทำความผิดส่วนหนึ่งมีอาการป่วยจิตส่วนหนึ่งมาจากความเจ็บป่วย หรืออาการทางสมองที่เรียกว่าวิกลจริต คนเหล่านี้จะมีอาการทางจิตผิดปกติจากบุคลิกธรรมดางานบางครั้งมีการทำร้ายผู้อื่น โดยที่ตนเองไม่รู้ตัวจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดอาญาได้

^{๔๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๐ – ๑๕๑.

^{๔๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๗.

ในระยะสองทศวรรษที่ผ่านมา (ราว ๑๙๖๐ - ๑๙๘๐) แนวความคิดในการศึกษาอาชญากรรม เริ่มหันมาสนใจศึกษาอาชญากรอย่างจริงจัง โดยนักอาชญาวิทยานักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักสังคมวิทยา ซึ่งเคยสนใจศึกษาสาเหตุอาชญากรรมด้านกรรมพันธุ์ รูปร่าง ลักษณะความบกพร่องทางร่างกาย และสิ่งแวดล้อม ต่างให้ความสนใจ มุ่งมาสู่เรื่อง จิตใจของอาชญากร โดยมีลักษณะดังนี้

๑) ทฤษฎีสาเหตุความผิดปกติของจิต

พวก โรคจิต เป็นพวกที่มีความผิดปกติทางจิตใจอย่างรุนแรงมากจนถึงขั้นวิกลจริตหรือเป็นบ้า ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจหรือสมองอย่างรุนแรง พวกนี้เป็นผู้ไร้ความสามารถ และมีความนึกคิดอยู่ในโลกของเขาโดยไม่สามารถรับรู้เรื่องราวใด ๆ ได้เลย อยู่ในสภาพพรั้ง่านึก พวกนี้มักไม่ก่ออาชญากรรม แต่อาจตกเป็นเหยื่อหรือถูกใช้เป็นเครื่องมือของคนอื่นทำการชั่วๆ หลอกล่อ ให้ก่ออาชญากรรมได้พวกจิตบกพร่อง^{๔๓}

๒) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

ผู้ตั้งทฤษฎีจิตวิเคราะห์ คือ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, ๑๘๕๖ - ๑๙๓๙) เป็นจิตแพทย์ชาวออสเตรียเชื้อสายยิว ฟรอยด์ สร้างผลงานทางจิตวิทยามากมาย ทฤษฎีต่าง ๆ ของเขาเป็นที่สนใจอย่างแพร่หลายมาจนปัจจุบัน ฟรอยด์ ได้คิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์ขึ้นเพื่อศึกษาจิตของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิก และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออก นักอาชญาวิทยาได้นำความรู้และแนวความคิดของฟรอยด์ มาประยุกต์ใช้ศึกษาและอธิบายพฤติกรรมทางอาชญาเพื่อทราบถึงสาเหตุอาชญากรรมทางจิตวิทยา

สาระสำคัญของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่นำมาอธิบายพฤติกรรมอาชญา กล่าวโดยสรุป คือ ตามทฤษฎีของฟรอยด์ เชื่อว่า โครงสร้างบุคลิกภาพที่อยู่ในจิตได้สำนึกของบุคคลประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

๑) อิด (ID) ซึ่งเป็นแหล่งรวมของแรงกระตุ้น ได้แก่ ความปรารถนา หรือเป็นต้นตอความคิดหรือสัญชาตญาณดั้งเดิมที่มีมาแต่กำเนิด

๒) อีโก (Ego) เป็นความรู้สึคนึกคิด เป็นส่วนของบุคลิกภาพที่ตระหนักถึงความเป็นจริงที่เผชิญอยู่ ซึ่งจะคอยบอกให้ ID แสวงหาสิ่งที่ต้องการ เช่น ความสุข ความเพลิดเพลิน และหลีกเลี่ยงความอันตราย ความเจ็บปวดเป็นสัญชาตญาณแห่งการเกรงภัยและเอาตัวรอดและความเป็นตัวของตัวเอง ความเจ็บปวดเป็นสัญชาตญาณแห่งการเกรงภัยและเอาตัวรอดและความ

^{๔๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๑.

เป็นตัวของตัวเองอีกตาไม่ได้มีคิดตัวมาแต่กำเนิด แต่พัฒนาขึ้นภายหลังคลอด แบบค่อยเป็นค่อยไป จนในที่สุดซึ่งนะ ID ได้ Ego จะทำหน้าที่ประสานระหว่าง ID กับ Superego

อภิปรัชญาหรือสติสัมปชัญญะ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Superego) ความหมายของอภิปรัชญาใกล้เคียงกับ มโนธรรมมากทำหน้าที่ควบคุมยับยั้งซึ่งใจูพิจารณาถึงความควรไม่ควร โดยพัฒนาจากแรงกดดันทางระเบียบสังคม ศีลธรรม จริยธรรม และจารีตประเพณี เรียกว่า การขัดเกลาทางสังคม^{๔๔}

๓) ทฤษฎีปมด้อย (Inferiority Complex)

ตั้งขึ้น โดยนักจิตวิเคราะห์ชื่อ อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler, ๑๘๗๐ - ๑๙๓๗) แอดเลอร์ได้คิดคำว่า “ปมด้อย” (Inferiority Complex) ขึ้นตามแนวคิดของเขาซึ่งอธิบายสาเหตุการก่ออาชญากรรมของบุคคลหลายประเภทว่า อาชญากรรมมีจำนวนมากมักมีลักษณะคือ รึ้น ไม่ให้ความร่วมมือ และต่อต้านสังคม ทั้งนี้เพราะอาชญากรรมเหล่านี้มักมีประสบการณ์ในทางลบตั้งแต่เยาว์วัย ทำให้เกิด “ปมด้อย” ขึ้นในตัว จึงประกอบอาชญากรรมขึ้นเรียกร้องความสนใจ และคิดว่าเป็นวิธีเดียวที่จะแสดงออกแล้วทำให้สาธารณชนสนใจได้อย่างมาก บุคคลประเภทนี้ต้องการความสนใจจากผู้อื่นเพื่อชดเชยทดแทนปมด้อยของตนเอง

อับรา ฮัมเสน (David Abrahamson) เป็นนักจิตวิเคราะห์อีกท่านหนึ่งเสนอแนวคิดที่ว่า อาชญากรมีสัญชาตญาณที่ขัดแย้งกันเองอยู่ ๒ อย่างคือ สัญชาตญาณที่อยากให้ออกจก กับสัญชาตญาณที่ไม่อยากให้ออกจก โดยจิตสำนึกแล้วอาชญากรจะก่ออาชญากรรมใด ๆ ก็มักจะวางแผนไว้ก่อน เพื่อจะหลบหนีให้รอดพ้น แต่บางทีสัญชาตญาณที่ซ่อนอยู่ลึก ๆ ในจิตใต้สำนึกก็ทำให้อาชญากรวางแผนการเสมือนกักตัวตัวเอง ทำให้ต้องถูกจับกุมได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะจิตใต้สำนึกของอาชญากรต้องการผ่อนคลายชดใช้ความผิดของตนเองลงบ้าง

คาร์ล จุง (Carl Jung) ๑๘๗๕ - ๑๙๖๐ ได้พัฒนาแนวความคิดและการมองหลักการเกี่ยวกับบุคลิกแบบเปิด (Extrovert) และบุคลิกแบบปิด (Introvert) ขึ้น จนเป็นที่สนใจและนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การกระทำผิดของบุคคล โดยเฉพาะการกระทำผิดซ้ำซาก การต่อต้านสังคม และจิตผ่นผวน^{๔๕}

^{๔๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๓

^{๔๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๖

๔) ทฤษฎีเชาว์ปัญญา

บิเนท์ (Binet) และ ไชมอน (Simon) นักอาชญาวิทยา ได้ทำการวิจัยโดยคิด เครื่องมือ แบบทดสอบ ขึ้นเพื่อใช้เป็นมาตรฐาน วัดสติปัญญาของบุคคลเพื่อแยกบุคคลที่มีความสามารถในการเรียนรู้สูง ฉลาดมาก ออกจากบุคคลธรรมดา และบุคคลที่มีระดับต่ำ

หลักของการวัดระดับมาตรฐานของเชาว์ปัญญา คือเชาว์ปัญญา (I.Q.) ก็คือ ผลหารระหว่างอายุทางปัญญากับอายุจริง (I.Q. = Z.M.A./C.A ๑๐๐) ต่อมาได้มีการนำการวัดเชาว์ปัญญาไปใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรกันอย่างแพร่หลาย จากผลการศึกษาค้นคว้ามีนักวิชาการหลายท่านสรุปแนวคิด ในเรื่องเชาว์ปัญญากับอาชญากร ดังนี้ คือ

เจฟเฟอร์ (Jeffery) ให้ทรรศนะว่า อาชญากรนั้นมีทั้งที่ฉลาดและโง่ แต่ก็พบว่าหญิงที่มีระดับเชาว์ปัญญาต่ำมักตกเป็นเหยื่อของอาชญากรทางเพศได้ง่าย เชาว์ปัญญาจึงมีลักษณะเป็นปัจจัยที่เร่งหรือถ่วงความสามารถในการประกอบอาชญากรรมแต่ละประเภท^{๔๖}

๒.๓.๓ สาเหตุทางสังคม (ปัจจัยทางครอบครัวและสภาพแวดล้อม)

การกระทำความผิดที่อาจพบเห็น โดยมากนอกจากทางร่างกาย จิตใจ ยังมีอีกปัจจัยหนึ่ง คือ ทางสังคม เพราะสังคมประกอบด้วยชีวิตในความเป็นอยู่ของผู้กระทำความผิดเมื่อสังคมครอบครัวไม่มีความสมบูรณ์ย่อมส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวที่ต้องมีชีวิตความเป็นอยู่ไม่สมบูรณ์ประกอบต้องมีชีวิตยากลำบากในการดำเนินชีวิตจากการที่ต้องหารายได้มาเลี้ยงชีพและมีรายได้น้อยไม่เพียงพอ

การศึกษาทางด้านสังคมวิทยานี้มีมานานนับพันปี นักปรัชญาสมัยกรีก โรมัน ได้แก่ ซีโนโฟน (Zenophon) เพลโต (Plato) อริสโตเติล (Aristotle) สืบต่อมาจนถึงสมัยยุโรป ได้แก่ ทรัมมอร์ (Thomas Moer) เป็นต้น โดยสรุปแนวคิด และทฤษฎี ดังนี้

๑) สาเหตุทางเศรษฐกิจ

คาร์ล มาร์ก (Marx) เสนอแนวคิดที่ว่า ระบบเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดตัวเดียวที่สำคัญในการเกิดอาชญากรรม ซึ่งมีผลมาในระบบเศรษฐกิจ การป้องกันการกระทำความผิดหรืออาชญากรรม คือ การเปลี่ยนแปลงระบบ โดยวิธีปฏิบัติทางสังคมจึงจะสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและระบบอื่น ๆ ของสังคมได้

แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อ คือ วิลเลียม บองเช (William Adrien Bonger) ซึ่งเห็นว่าระบบเศรษฐกิจนั้นก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมของอาชญากร^{๔๗}

^{๔๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๕.

๒) ทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie Theory)

เคอร์ไลม์ (Emile Durkheim) ได้เสนอแนวคิดของทฤษฎีไร้บรรทัดฐานว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ปกติของสังคม เมื่อใดที่บรรทัดฐานของสังคมไม่สามารถควบคุมการกระทำของบุคคลในสังคม หรือไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางสังคม ก็จะเป็นเหตุให้บุคคลล่วงละเมิดฝ่าฝืนบรรทัดฐานทางสังคมนำไปสู่การกระทำผิด ซึ่งทางแก้ไข คือ ต้องสร้างความ เป็นธรรมในสังคมให้สังคมส่วนรวมมีความสุข

ทฤษฎีของเคอร์ไลม์ ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายมีนักวิชาการจำนวนมากถือเป็นแนวทางศึกษาเพิ่มเติมและนำมาปรับปรุงเป็นแนวความคิดขึ้น คือ แนวความคิดของ Merton (นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน) โดยมีแนวคิดที่ว่า ทุกสังคมประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบ คือ โครงสร้างทางวัฒนธรรม (Cultural Structure) และ โครงสร้างทางสังคม (Social Structure)

โครงสร้างทางวัฒนธรรม (Cultural Structure) เป็นตัวกำหนดเป้าหมายและแบบบรรทัดฐานของแต่ละบุคคล ซึ่งควรจะเท่าเทียมกัน

โครงสร้างทางสังคม (Social Structure) เป็นตัวกำหนดวิธีการที่เหมาะสมอันชอบธรรมที่บุคคลจะใช้ไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ โครงสร้างทางสังคมนี้เป็นตัวกำหนดระดับชั้นของบุคคล โดยปัจจัยทางฐานะตำแหน่งการเงิน เกียรติยศ ชื่อเสียงบุคคล^{๔๘}

๓) ทฤษฎีความสัมพันธ์แตกต่าง (Theory Of Differential Association)

ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้โดยปรากฏในหนังสือที่เขาแต่งขึ้นชื่อ Principles of Criminology โดยซัทเธอร์แลนด์ มีความเห็นว่าอาชญากรรมเป็นผลมาจากการคบค้าสมาคมระหว่างบุคคล หรือระหว่างกลุ่มบุคคลกับแบบของอาชญากร (Criminal Patterns) ยังมีการคบหาสมาคมถึงสม่ำเสมอ และใกล้ชิดมากเท่าไรบุคคลนั้นยิ่งกลายเป็นอาชญากรเร็วเท่านั้น^{๔๙}

๔) ทฤษฎีขัดแย้งทางวัฒนธรรม (Theory Of Culture Conflict)

ทฤษฎีขัดแย้งทางวัฒนธรรม ตั้งขึ้นจากแนวความคิดของ Sellin (๑๙๓๘) อธิบายว่า ความขัดแย้ง การปรับตัว เข้ากันไม่ได้ทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนบางกลุ่ม สังคมย่อย ซึ่งอยู่ในสังคมใหญ่ที่มีต่อวัฒนธรรมมาตรฐานของสังคมส่วนรวม ทฤษฎีขัดแย้งทางวัฒนธรรม มี

^{๔๘} Marx, อ้างในรองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนวาณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, อ่างแก้ว, หน้า ๒๒๕.

^{๔๙} Emile Durkheim, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๒๖.

^{๕๐} Edwin H. Sutherland, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓๖.

ความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางวัฒนธรรมอื่น ๆ อีกได้แก่ ทฤษฎีทางวัฒนธรรมของคนชั้นต่ำ ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง หรือ วัฒนธรรมย่อย Sellin กล่าวว่า การขัดแย้งทางวัฒนธรรม มีหลายแง่ เช่น ความขัดแย้งในกลุ่มวัฒนธรรมเดียวกันและความขัดแย้งของกลุ่มวัฒนธรรมที่ต่างกันความขัดแย้งในกลุ่มวัฒนธรรมเดียวกันเกิดจากผลของการพัฒนาทางสังคมและเทคโนโลยี ตลอดจนมาตรฐานการครองชีพไม่ทัดเทียมกันทำให้เกิดแตกแยกแบ่งเป็นกลุ่มย่อยต่าง ๆ ที่มีค่านิยมที่แตกต่างกันไป ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น และเป็นสาเหตุของการกระทำความคิดได้^{๕๐}

๕) ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Sub - Culture Theory)

อัลเบิร์ต โคเฮน (Albert K. Cohen) อธิบายว่า วัฒนธรรมย่อย หรือ วัฒนธรรมรองเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับวัฒนธรรมใหญ่ ส่วนมากผู้กระทำความผิดมักจะยึดถือวัฒนธรรมย่อยของตนเองเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่าวัฒนธรรมนั้นจะมีลักษณะมุ่งร้าย ผิดกฎหมาย และปฏิเสธวัฒนธรรมใหญ่^{๕๑}

๖) ทฤษฎีวัฒนธรรมชนชั้นต่ำ (Theory Of Low Class Culture)

วอลเตอร์ มิลเลอร์ (Walter B. Miller) เป็นนักสังคมวิทยาที่ได้อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมของกลุ่มชนในสังคมที่มีฐานะการครองชีพต่ำ การศึกษาค่ำ หรือเป็นชนชั้นต่ำกว่าระดับกลางโดยอธิบายว่าในสังคมของคนชั้นต่ำหรือสลัม พวกเขาจะมั่วสุมกันเป็นแก๊งและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของสังคม

โดยสรุปแล้ว สาเหตุทางชีวกายภาพ บังคับทางร่างกาย สาเหตุทางจิตวิทยา บังคับทางจิตใจ สาเหตุทางสังคม บังคับทางครอบครัวและสภาพแวดล้อม เป็นการศึกษาสาเหตุแห่งอาชญากรรมซึ่งมีความสัมพันธ์ทำให้เกิดการกระทำผิดทางอาญา เนื่องจากการที่ผู้กระทำผิดเหล่านี้ ได้กระทำความผิดขึ้น ซึ่งส่วนเกี่ยวกับปัจจัยดังกล่าว อันถือว่าเป็นการละเมิดกฎหมายของสังคม และเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม^{๕๒}

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดทางอาญาข้างต้นสรุปได้ว่า การกระทำผิดทางอาญาของผู้กระทำความผิดทางอาญาขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน คือ สภาวะทางด้านร่างกาย สาเหตุทางชีวกายภาพ และปัจจัยทางจิตใจที่บกพร่องของผู้กระทำความผิดทางอาญา และปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยทางด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นระบบเศรษฐกิจซึ่งถือ

^{๕๐}รองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนาวณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓๒.

^{๕๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓๓.

^{๕๒}เรื่องเดียวกัน.

ว่าเป็นตัวกำหนดที่สำคัญในการเกิดอาชญากรรม ระบบเศรษฐกิจนั้นก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมของอาชญากร หรือตราหน้าชี้ให้เห็นถึงปฏิกิริยาตอบโต้ของสังคมที่มีต่อบุคคลที่กระทำผิด ที่แสดงออกมาในแง่ลบ ได้แก่ การรังเกียจ ถูกเหยียดหยาม ไม่ยอมรับ ไม่ให้อภัย ไม่ให้โอกาสแก่ตัวพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางลบที่สังคมแสดงต่อผู้กระทำผิด แม้ผู้กระทำผิดจะได้รับโทษไปแล้วก็ตาม เหล่านี้เรียกว่า สังคม คีตรา แก่ผู้กระทำผิด รวมถึงการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมของสังคม ทั้งหมดนี้ล้วนมีส่วนผลักดันให้ผู้กระทำความผิดทางอาญาสามารถกระทำผิดได้

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบ

ผู้กระทำความผิดทางอาญาส่วนหนึ่งมีลักษณะการกระทำความผิดที่เรียกว่าการเลียนแบบ จากผู้อื่นคงจะเห็นได้จากการศึกษาได้จากแนวคิดดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ ความหมายของการเลียนแบบ

พจนานุกรมไทย ฉบับทันสมัย ได้ให้ความหมายของคำว่า “เลียน” หมายถึงเอาอย่าง ทำหรือพยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายกับแบบอย่าง “แบบ” หมายถึง สิ่งที่กำหนดให้ถือเป็นหลัก หรือเป็นแนวดำเนิน เช่น ลอกแบบ เลียนแบบ เป็นต้น เมื่อรวมคำเหล่านี้เข้าด้วยกัน “เลียนแบบ” หมายถึง การพยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับแบบที่กำหนดให้ถือเป็นหลักหรือแนวดำเนิน^{๔๐}

ชนิตร์สรณ์ ตริวิทย์ภูมิ กล่าวว่า การเลียนแบบ คือ การที่บุคคลทำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือนำพฤติกรรมของกลุ่มอ้างอิงมาคัดแปลงใช้ การเลียนแบบเกิดขึ้น เพราะผู้เลียนแบบ เห็นว่าจะนำไปสู่ผลทางบวก แต่หากการเลียนแบบจะทำให้เกิดผลในทางลบก็จะทำการหลีกเลี่ยง^{๔๑}

มิลเลอร์ (Miller) กล่าวว่า การเลียนแบบเป็นขบวนการที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป แสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน สามารถเข้ากันได้โดยใช้สื่อหรือเครื่องมือที่เหมาะสม การ

^{๔๐} ฝ่ายหนังสือส่งเสริมเยาวชน, พจนานุกรมไทย ฉบับทันสมัย, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ด ยูเคชั่น, ๒๕๔๓), หน้า ๔๗๖.

^{๔๑} ชนิตร์สรณ์ ตริวิทย์ภูมิ, อ่างในอรรถาธิบาย มโนมัย, “ปัจจัยที่มีผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓, หน้า ๑๕๐.

เลียนแบบจะเกิดขึ้นจากการพอใจในการเรียนรู้ ผลจากการเรียนรู้ที่น่าพอใจนี้เองทำให้เกิดแรงขับในการเลียนแบบขึ้น^{๔๕}

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตนเพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจมากขึ้น^{๔๖}

การเลียนแบบ (Law Of Imitation) หมายถึงการเลียนแบบพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคม โดยเกิดจากการเรียนรู้ กฎการเลียนแบบนี้ตั้งขึ้นโดยทาร์ด (Gabriel Tarde) นักอาชญาวิทยา โดยชี้ให้เห็นว่าอาชญากรก่ออาชญากรรมได้เพราะเคยรู้เคยเห็นมาก่อน นั่นคือ การกระทำความผิดเกิดจากการเลียนแบบ การเลียนแบบเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้น ซึ่งการยอมรับนี้เป็นผลมาจากการที่บุคคลต้องการจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือที่พอใจระหว่างตนเองกับผู้อื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น จากการเลียนแบบนี้ ความคิดเห็นของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าให้เกิดการเลียนแบบ กล่าวได้ว่า การเลียนแบบเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นซึ่งเป็นพลังผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้ จะมากจะน้อยขึ้นอยู่กับความโน้มน้าวใจของสิ่งเร้าที่มีต่อบุคคลนั้น การเลียนแบบจึงขึ้นอยู่กับพลัง (Power) ของผู้ส่งสาร บุคคลจะรับเอาบทบาททั้งหมดของคนอื่นมาเป็นของตนเอง หรือแลกเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกัน บุคคลจะเชื่อในสิ่งที่ตัวเอง เลียนแบบ แต่ไม่รวมถึงเนื้อหาและรายละเอียดในการเลียนแบบ ความคิดเห็นของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง^{๔๗}

สรุปได้ว่า การเลียนแบบ หมายถึง การที่บุคคลพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมือนบุคคลอื่น โดยเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือบุคคลในสังคม ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น

^{๔๕}ศิริวรรณ ปูนคอน, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๗, หน้า ๑๖๑.

^{๔๖}พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ธนัชการพิมพ์, ๒๕๔๔), หน้า ๒๘.

^{๔๗}เรื่องเดียวกัน.

๒.๔.๒ กลไกของการเลียนแบบ

การเลียนแบบในลักษณะของความซับซ้อนแห่งพฤติกรรมมนุษย์นั้น ประกอบด้วยกลไกรวม ๓ ประการ ได้แก่

๑) พฤติกรรมที่เหมือนกัน เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของบุคคลสองคนด้วยวิธีการเหมือนกัน อันเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับคนทั้งสองที่อาจเป็นการเลียนแบบหรือไม่ก็ได้

๒) พฤติกรรมการเลือกอย่างอิสระ ขบวนการนี้เป็นการที่บุคคลหนึ่งกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบ โดยสามารถเลือกพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของตัวแบบ เพื่อเป็นเครื่องชี้บอกให้กระทำพฤติกรรมตามตัวแบบนั้น ได้อย่างอิสระ

๓) การลอกแบบ เป็นการเลียนแบบที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เพราะการลอกแบบนี้เป็นการตอบสนองของบุคคลต่อเครื่องชี้บอกของความเหมือนและแตกต่าง ซึ่งเกิดจากการกระทำของเขาเองกับตัวแบบ การลอกแบบเป็นพฤติกรรมทางสังคมอย่างหนึ่ง ที่เกิดขึ้นจากแรงขับ ซึ่งอาจมีพื้นฐานมาจากความวิตกกังวล ความต้องการยอมรับในสังคมหรือความต้องการรางวัล อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์จากผู้อื่น

๒.๔.๓ การเลียนแบบเพื่อน

เพื่อนถือว่ามีผลสำคัญต่อผู้ต้องหาก็คืออาญาเป็นอย่างมาก นอกจากครอบครัวแล้ว ผู้ต้องหากจะมีความใกล้ชิดกับเพื่อนมากที่สุด มีการเลียนแบบพฤติกรรมระหว่างกัน ทำตามกันรวมทั้งการมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ย่อมทำให้มีแนวคิดเป็นไปในทำนองที่สอดคล้องกัน หรือมีความเหมือนกัน และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเห็นว่ามีผู้ที่กระทำผิดกฎหมายบ้านเมือง หรือมีพฤติกรรมก่อความเดือดร้อนแก่สังคมส่วนมากมีการคบเพื่อนที่ไม่ดี ย่อมทำให้ตัวเองกลายเป็นคนที่ไม่ดีไปด้วย เพราะกลุ่มเพื่อนจะถ่ายทอดเทคนิควิธีกระทำความผิดหรือคอยช่วยเหลือส่งเสริมให้กระทำความผิดมากกว่าเดิม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้น และให้ประโยชน์ร่วมกันในการกระทำความผิด กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลในการเป็นตัวแบบและชักจูงให้กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ และถ้ากลุ่มเพื่อนมีการแสดงออกที่ก้าวร้าว โอกาสในการที่เขาจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงนั้น ย่อมเป็นไปได้มากขึ้น^{๕๔}

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้กระทำความผิดอาญานั้นเชื่อว่าจะนำไปสู่ผลทางบวก และมีความพอใจในการเรียนรู้ผลจากการเรียนรู้จะ

^{๕๔} เรื่องเดียวกัน.

ทำให้เกิดแรงขับในการเลียนแบบขึ้น การเลียนแบบมีทั้งการเลียนแบบพฤติกรรม ค่านิยมทางสังคม การเลียนแบบของบุคคลที่เปลี่ยนไปมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการคบเพื่อน

การคบเพื่อนของผู้กระทำความผิดอาญาซึ่งถือว่ามีผลสำคัญเพราะเพื่อนมีความใกล้ชิดในลักษณะกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ฉะนั้น การรวมกลุ่มกันเป็นแก๊งค์ เป็นพวก ย่อมทำให้เพื่อนวัยเดียวกันมีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำอะไรจะเหมือนกันหมด และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเห็นว่า ถ้าวัยรุ่นรวมกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดีก็จะทำให้เพื่อนคนอื่น ๆ มีพฤติกรรมที่ไม่ดีตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะ กลุ่มเพื่อนหรือแก๊งค์ต่าง ๆ จะถ่ายทอดเทคนิคในการกระทำผิดหรือคอยช่วยเหลือส่งเสริมให้กระทำความผิดหนักขึ้นกว่าเดิม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้นและประ โยชนร่วมกันในการกระทำผิด คอยยกย่องผู้กระทำความผิดว่าเป็นคนเก่ง และชักจูงให้ขัดคำสั่งพ่อแม่ ยกย่องผู้กระทำความผิดว่าเป็นคนกล้า และชักจูงให้ขัดขึ้น ไม่เชื่อฟังคำบอกกล่าวจากคนใกล้ชิดดังจะเห็นได้จากการศึกษาจากการคบเพื่อนต่อไปนี้

ซัทเทอร์แลนด์ และ เครซเซอร์ ยืนยันไว้ว่า การคบค้าสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ชักจูงให้กระทำความผิดอย่างสม่ำเสมอ เป็นเวลานานจนถอนตัวไม่ขึ้นจะมีผลต่อเด็กเยาวชนทำให้ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมเทคนิคและทัศนคติในการกระทำผิด และในที่สุดก็จะทำการกระทำผิดกฎหมายได้ นอกจากนี้จากผลการวิจัยของคณะอนุกรรมการวิจัยเรื่อง อันธพาล พบว่า ผู้เป็นอันธพาลนั้น สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะว่า ขณะยังเยาว์วัยส่วนมากคบเพื่อนไม่ดี จึงชักจูงหรือถูกชักพาให้กระทำความผิด และเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วยังคบเพื่อนที่เลวอยู่ ดังนั้นซัทเทอร์แลนด์และเครซเซอร์ จึงได้ให้คำแนะนำในการเลือกคบเพื่อน ไว้ดังนี้

๑) เพื่อนที่ดีคือเพื่อนที่คอยแนะนำประ โยชน์ให้ ความเป็นเพื่อนกันยอมที่จะอยากเห็นเพื่อนได้ดิบได้ดีมีความเจริญเป็นธรรมดา ดังนั้นเพื่อนที่ดีควรเป็นเพื่อนที่ชักนำกันไปในทางที่ดีหลาย ๆ ด้านของชีวิต เช่น ชวนกันเรียน ชวนกันทำความดีให้สังคมส่วนรวม คือ ไม่ใช่คนที่คอยเอาแต่ชักชวนเราไปในทางที่เสื่อมเสียที่จะทำให้ชีวิตเลวร้ายลง เช่น ชวนกันเที่ยวเตร่ เล่นการพนัน เกี่ยวพาราตีผู้หญิง ค้มเหล้าเมายา เสพยาเสพติด ก่อเรื่องชกต่อยรุนแรง

๒) เพื่อนที่ดีคือเพื่อนที่คอยตักเตือนเมื่อเราทำผิดพลาด คนที่เป็นเพื่อนตัวจริงเสียจริงนั้นดูไม่ยาก เพราะเวลาที่เรากำลังผิดพลาดไม่สมควรนั้นเราจะได้เห็นเพื่อนบางคนที่เป็นห่วงเป็นใย ไม่อยากให้เราเดินทางผิด สิ่งที่เขาทำก็คือการตักเตือนหรือให้คำแนะนำที่เป็นประ โยชน์ในการแก้ไขแก่เรา ไม่อยากให้เราหลงทาง ซึ่งเพื่อนที่ดีก็เหมือนมีคน ในครอบครัวที่ดีเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งและสร้างอิทธิพลในด้านดีให้แก่เรา

๓) เพื่อนที่ดีคือเพื่อนที่ไม่เอาเปรียบ เพื่อนที่ดีนั้นไม่ใช่เพื่อนที่จ้องแต่จะหาผลประโยชน์จากตัวเรา แต่เป็นเพื่อนที่รู้จักที่จะให้และรับในสัดส่วนที่พอดี คือรู้จักที่จะให้โดยไม่หวังผลตอบแทนจากเราและเต็มใจรับในสิ่งที่เราให้โดยไม่รังเกียจ ดูถูก หรือเก้อเจินหยิ่งโสแต่อย่างใด หากใครจัดเป็นเพื่อนที่เอาเปรียบเราก็ควรอยู่ให้ห่าง เพราะคนเช่นนี้ก็เปรียบเหมือนโจรที่ปล้นจี้กันซึ่ง ๆ หน้า นอกจากจะไม่มีให้ใครแล้วยังจ้องจะเอาจากผู้อื่นอีก^{๔๘}

๔) เพื่อนที่ดีคือเพื่อนที่ไม่หนีหายเวลาที่เราเดือดร้อน มีคำกล่าวไว้ว่าคนที่อยู่กับเราเวลาที่เรเดือดร้อนที่สุด คือ เพื่อนแท้ที่เป็นเพื่อนที่ควรค่าแก่การคบหา ส่วนเพื่อนที่รับซึ่งหนัก่อนใครเมื่อรู้ว่าเดือดร้อนโดยไม่สนใจไต่ถามสารทุกข์สุกดิบหรือยื่นมือเข้าช่วยเหลืออะไรบ้างแม้สามารถทำได้ นั่นละคือเพื่อนเทียมที่ไม่จำเป็นต้องคบหาเขาต่อไป เพื่อนเทียมประเภทนี้เราจะพบเห็นเขาเวลาที่เรามีความสุขมีสิ่งต่าง ๆ ส่วนในเวลาที่เราทุกข์เขาสงจะขอไม่ร่วมด้วยช่วยกันเด็ดขาด^{๔๙}

สรุปได้ว่า การคบเพื่อนนั้นจะต้องรู้จักเลือกโดยมีหลักที่สำคัญสำหรับการคบเพื่อนคือ ควรเลือกคบเพื่อนที่คอยแนะนำประโยชน์ให้ เพื่อนที่คอยตักเตือนเมื่อเราทำผิดพลาด เพื่อนที่ไม่เอาเปรียบและเพื่อนที่ไม่หนีหายเวลาที่เรเดือดร้อน เมื่อกระทำตามหลักนี้ก็จะได้เพื่อนที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเรามากที่สุด

ส่วนใหญ่ผู้ต้องหาที่กระทำผิดทางอาญาส่วนหนึ่งมาจากการคบเพื่อนที่เป็นคนพาล หรือคนไม่ดีจึงนำพากันคิดและกระทำผิดกฎหมายบ้านเมือง และก่อความเดือดร้อนวุ่นวายแก่ผู้อื่น ในมงคลสูตรพระพุทธองค์ทรงให้ความสำคัญเป็นเบื้องต้นแรกเกี่ยวกับการเลือกคบคน โดยการไม่คบคนพาล และการคบบัณฑิต ดังนี้

๒.๕.๑ ความหมายของการคบเพื่อน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “การ” หมายถึง งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ, มักใช้เข้าคู่กับคำ งาน เช่น การงาน เป็นการเป็นงาน ได้การ ได้งาน ถ้าอยู่หน้านาม หมายความว่า เรื่อง, ธุระ, หน้าที่ ๆ^{๕๐} “คบ” หมายถึง เข้าเป็นพวกกัน คบค้า,

^{๔๘} รองศาสตราจารย์ประธาน วัฒนวาณิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓๕.

^{๔๙} เรื่องจรรยา รุจิกร, นิทานสุภาษิตสอนใจ, (กรุงเทพมหานคร : ไพลิน, ๒๕๕๐), หน้า ๘๗ - ๘๘.

^{๕๐} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, อ่างแล้ว, หน้า ๑๑๕.

คบค้าสมาคม ไปมาหาสู่เข้าเป็นพวกเดียวกัน, คบหา ไปมาหาสู่เข้าเป็นพวกเดียวกัน^{๖๒} “เพื่อน” หมายถึง ผู้ชอบพอรักใคร่กัน, ผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน^{๖๓}

เมื่อรวมคำเหล่านี้เข้าด้วยกัน “การคบเพื่อน” จึงหมายถึง การคบค้าสมาคมเป็นพวกเดียวกันกับผู้ที่ชอบพอรักใคร่หรือผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน

ในทางพระพุทธศาสนา “เพื่อน” คือ “มิตร” หมายถึง เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย เช่น มิตรแท้ มิตรเทียม^{๖๔}

๒.๕.๒ ประเภทของการคบมิตร

พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสไว้แบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ มิตรแท้ กับมิตรเทียม

๑) มิตรแท้ บาลีใช้คำว่า “สุหตมิตร” คือ มิตรที่มีใจดี มีความจริงใจ คบหากันด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นมิตรที่บุคคลผู้คบหาสมาคมแล้วทำให้มีแต่ความสุขความเจริญ แบ่งย่อยเป็น ๔ ประเภทด้วยกัน คือ

- ก. มิตรมีอุปการะ (อุปการกมิตร)
- ข. มิตรร่วมสุข ร่วมทุกข์ (สมานสุขทุกข์มิตร)
- ค. มิตรแนะนำประโยชน์ (อัครักขาเยมิตร)
- ง. มิตรมีความรักใคร่ (อนุกัมปกมิตร)^{๖๕}

๒) มิตรเทียม คือ มิตรไม่แท้ มิตรไม่ดี ไม่มีความจริงใจ เป็นศัตรูที่มาในรูปแบบของมิตร ท่านใช้คำบาลีว่า “มิตตปฏิรูป” หรือ “มิตตปฏิรูปกะ” ฟังทราบว่าจะไม่ใช่มิตรเป็นแต่คนเทียมมิตรหรือมิตรเทียม แบ่งย่อยออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- ก. คนที่ถือเอาแต่ประโยชน์จากผู้อื่นฝ่ายเดียว (อัญญุทัตตุหระ)
- ข. คนดีแต่พูด (วจีปรมะ)
- ค. คนที่ชอบพูดประจบ (อนุปิยภาณี)
- ง. คนที่ชักนำเพื่อนในทางเลื่อม (อปายสหาย)^{๖๖}

^{๖๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑๗.

^{๖๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๐๒.

^{๖๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๖๑.

^{๖๕} ที.ปา. ๑๑/๒๖๐/๒๐๕.

^{๖๖} ที.ปา. ๑๑/๒๕๔/๒๐๗.

๒.๕.๓ ลักษณะของการคบมิตร

พระพุทธศาสนาได้แยกย่อยเกี่ยวกับลักษณะของมิตรแท้และมิตรเทียม ดังนี้

๑) ลักษณะของมิตรแท้ ๔ ประเภท คือ

(๑) มิตรมีอุปการะ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

ก. ป้องกันเพื่อนผู้ประมาท

ข. ป้องกันทรัพย์สมบัติของเพื่อนผู้ประมาท

ค. เมื่อมีภัยก็เป็นที่พักพิงกันได้

ง. เมื่อกิจที่จำเป็นเกิดขึ้นก็ช่วยโยคทรัพย์ เป็น ๒ เท่าของทรัพย์ที่ต้องการในกิจ

นั้น^{๖๗}

ลักษณะของมิตรมีอุปการะ ได้แก่ มิตรที่มีจิตใจรักใคร่กันจริง ๆ รักมิตรเสมอด้วยชีวิตตน ไม่ใช่รักกันแต่ปาก แต่หากรักด้วยชีวิตจิตใจ เมื่อรักเพื่อนเสมือนชีวิต ก็คิดหาวิธีป้องกันเพื่อนให้มีความปลอดภัย เพื่อนคนไหนประมาทขาดสติ ก็คำริหาวิธีป้องกันเพื่อนคนนั้น ด้วยการแนะนำตักเตือนเพื่อนไม่ให้เกิดความประมาท เพราะความประมาทเป็นทางแห่งความตาย หาอุบายป้องกันทรัพย์สมบัติของเพื่อนผู้ประมาทแล้ว ไม่ให้เกิดความเสียหาย เมื่อมีอันตรายเกิดขึ้น พึงพาอาศัยกันได้ คราวเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ช่วยกันรักษาพยาบาล คราวมีธุระการงานเกิดขึ้นก็ช่วยออกทรัพย์เกินกว่าที่จะออกปาก เพื่อนมีอุปการะมากเช่นนี้ เป็นมิตรที่ดีควรรวมตัวเข้าหากัน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมแห่งการอยู่ร่วมกัน

(๒) มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

ก. บอกความลับของตนแก่เพื่อน

ข. ปิดความลับของเพื่อน

ค. ไม่ละทิ้งในเมื่อมีเหตุอันตรายเกิดขึ้น

ง. แม้ชีวิตก็อาจสละเพื่อประโยชน์แก่เพื่อนได้^{๖๘}

มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มิตรประเภทนี้เป็นมิตรที่คบกันแบบเปิดอก เมื่อมีความลับอะไรก็สามารถบอกเพื่อนได้ เพราะการปกปิดจะเป็นเหตุให้เกิดความระแวงแคลงใจของกันและกัน และเมื่อถึงยามวิบัติฉิบหายก็ยึดอุบายไม่ทอดทิ้งกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในยามวิบัติ แม้แต่ชีวิตถึงคราวจำเป็นจริง ๆ ก็สละแทนกันได้ ถ้าลักษณะเช่นนี้มีอยู่ในผู้ใด ควรร่วมใจกันกับมิตรประเภทนั้น จะได้สร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

^{๖๗}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๑/๒๑๐.

^{๖๘}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๒/๒๑๐.

(๓) มิตรณะประโยชน์ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

- ก. ห้ามมิให้ทำความชั่ว
- ข. แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดี
- ค. ให้ได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง
- ง. บอกรางสววรรค์ให้^{๖๕}

มิตรณะประโยชน์ เป็นประเภทผู้แนะนำ ผู้ชี้ทาง เพื่อนที่ดีมีลักษณะคอยแนะนำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อนตลอดเวลา เมื่อเห็นเพื่อนจะทำอะไรไม่ดีไม่ถูกต้อง ก็ห้ามปราม ตักเตือน ห้ามมิให้ทำความชั่วทุกอย่าง แนะนำทางให้สร้างแต่ความดี หาโอกาสให้เพื่อนได้รู้ ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง แต่สิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ ชักจูงให้สนใจแต่ในศีลในธรรม มิตรประเภทนี้เมื่อคบแล้วจะได้ทำแต่สิ่งที่ดีร่วมกัน

(๔) มิตรมีความรักใคร่ หรือมีน้ำใจ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

- ก. ไม่พอใจความเสื่อมของเพื่อน
- ข. พอใจความเจริญของเพื่อน
- ค. ห้ามปรามคนที่นินทาเพื่อน
- ง. สนับสนุนคนที่สรรเสริญเพื่อน^{๖๖}

มิตรมีความรักใคร่ ได้แก่ มิตรที่มีความรักกันด้วยชีวิตจิตใจ ไม่ใช่เป็นมิตรแต่ปาก ถึงคราวทุกข์ยากก็ต้องทุกข์ด้วยกัน ถึงคราวสุขก็สุขด้วยกัน รักเพื่อนเสมือนรักตน รักตนก็เสมือนรักเพื่อน ถ้ามีคนตำหนิตติเตียนเพื่อนต่าง ๆ นานาก็อาสาได้แทนเพื่อน เขาติเพื่อนก็เสมือนติตน ต้องหาเหตุผลมาปลงล้างคำตำหนิตที่ไม่จริงนั้น ขณะเดียวกันถ้ามีคนสรรเสริญเพื่อนรัก ก็รู้จักรับรองคนที่สรรเสริญเพื่อน นี่คือมิตรที่มีความรักใคร่ ถ้าได้มิตรประเภทนี้ก็จะสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมได้อย่างมหาศาล

๒) ลักษณะของมิตรเทียม ๔ ประเภท คือ**(๑) มิตรปกกลอก มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ**

- ก. คิดเอาประโยชน์ตนฝ่ายเดียว
- ข. ขอมเลี่ยน้อย แต่ปรารถนาจะได้มาก
- ค. เมื่อตัวเองมีภัยจึงช่วยทำกิจของเพื่อน
- ง. คบเพื่อนเพราะเห็นแก่ประโยชน์ของตน^{๖๗}

^{๖๕}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๓/๒๑๐.

^{๖๖}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๔/๒๑๑.

มิตรประเภทนี้ เป็นมิตรที่ไม่มีความจริงใจ คบเพื่อหวังแต่ประโยชน์ส่วนตัว ถ้าคนที่เขาคบหาด้วยไม่มีประโยชน์กับเขาก็จะเลิกคบทันที และถ้าหากร่วมลงทุนทำธุรกิจการงาน ใคก็ตามมักที่จะลงทุนลงแรงน้อย แต่หวังกำไรมาก ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ เมื่อถึงคราวมีภัยเอาตัวรอดแต่เพียงผู้เดียว ไม่ร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาในกลุ่ม ทั้งนี้เพราะอาจจะมองว่าประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับนั้นน้อยหรือไม่มีนั่นเอง

(๒) มิตรดีแต่พูด มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

- ก. กล่าวต้อนรับด้วยเรื่องที่เป็นอดีตไปแล้ว
- ข. กล่าวต้อนรับด้วยเรื่องที่ยังมาไม่ถึง
- ค. สงเคราะห์ด้วยสิ่งหาประโยชน์มิได้
- ง. พึงพาอาศัยในยามเดือดร้อนไม่ได้

มิตรประเภทนี้ชอบพูดแต่เรื่องที่ไร้สาระหาประโยชน์ไม่ได้ พูดแต่เรื่องที่เป็นอดีตไปแล้ว และมักพูดแต่เรื่องที่ยังมาไม่ถึง พูดแต่เรื่องที่เป็นไปได้ยาก หรือกล่าวให้เข้าใจง่าย คือเป็นคนชอบพูดอย่างเดียว ไม่ชอบทำ และมักสงเคราะห์มิตรที่คบหาด้วยสิ่งที่ไม่มีความประโยชน์ เช่น จะให้ของ ของนั้นก็ใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ สักเพียงว่าได้ชื่อว่าให้แล้ว ช่วยเหลือแล้ว และเมื่อเพื่อนมีกิจธุระที่จะขอความช่วยเหลือมักอ้างเหตุขัดข้อง เป็นต้น^{๑๒}

(๓) มิตรพูดประจบ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

- ก. เพื่อนทำชั่วก็กล้อยตาม
- ข. เพื่อนทำดีก็กล้อยตาม
- ค. สรรเสริญต่อหน้า
- ง. นินทาลับหลัง^{๑๓}

มิตรประเภทนี้ ชอบประจบสอพลอ เป็นมิตรที่มีมารยาทมากมาย มีบุคคลจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนใหญ่คนโตที่ต้องเสียบคนไป เพราะมีคนใกล้ชิดเป็นคนหัวประจบ คือจะต้องทำอะไรไม่ว่าดีหรือชั่ว ก็คอยกล้อยตามไปเสียทุกอย่าง แต่บางคนก็ชอบคนประจบสอพลอ เพราะให้ความสุข ความเพลิดเพลินชั่วคราว ช่วยยาม พูดจาให้ฟังหวานหูเล่นโดยมิได้มีความจริงใจ ถึงแม้ลับหลังจะนินทาก็ตาม ซึ่งก็ถือว่าเป็นความชอบพอของบุคคลนั้นไป และอีกอย่างการยกย่อง

^{๑๑}ที่.ป.า. ๑๑/๒๕๕๕/๒๐๗.

^{๑๒}ที่.ป.า. ๑๑/๒๕๕๖/๒๐๘.

^{๑๓}ที่.ป.า. ๑๑/๒๕๕๗/๒๐๘.

ด้วยความจริงใจนั้น แม้จะสรรเสริญให้ฟังต่อหน้าบ้าง เพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้ทำความดีก็ไม่ถือเป็นการประจบ ซึ่งต้องแยกเรื่องประจบสอพลอกับเรื่องความจริงใจให้ออกจากกัน

(๔) มิตรชักชวนในทางเสื่อม มีลักษณะ ๔ อย่างคือ

- ก. ชักนำให้หมกมุ่นเสพของมีนเมา
- ข. ชักนำให้หมกมุ่นในการเที่ยวไปตามตรอกซอกซอยในเวลากลางคืน
- ค. ชักนำให้เที่ยวดูมหรสพ
- ง. ชักนำให้หมกมุ่นในการเล่นการพนัน^{๑๔}

มิตรประเภทนี้ ใครคบจะทำให้หมกมุ่นด้วยการดื่ม การเที่ยวเล่นอย่างหาประโยชน์มิได้สักอย่างเดียว ทำให้เสื่อมสุขภาพ เสียวทรัพย์ และอาจเสียคนเสียอนาคตด้วย การเที่ยวกลางคืนต้องเสี่ยงอันตรายหลายอย่างทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งทรัพย์สินส่วนตัว และทรัพย์สินทางบ้าน ไม่ได้อยู่บ้านโจรอาจปล้นหรือขโมยได้ง่าย ทรัพย์สินที่ติดตัวในการไปเที่ยวก็จะถูกปล้น ถูกฉ้อ ถูกล้วง สถานที่เที่ยวกลางคืนก็ต้องเสียค่าบริการด้วยราคาแพง ทำให้เสียวทรัพย์สินมาก นอกจากนี้ยังเป็นทีระแวงของคนทั้งหลาย ไม่เป็นที่ไว้วางใจ เป็นการเที่ยวและเล่นที่ไร้ซึ่งประโยชน์ทั้งหลาย

สรุป โดยหลักผู้กระทำความผิดทางอาญามักมีการคบเพื่อนและเพื่อนมักมีปรกติวิสัยทำชั่วจนนำพาให้ตนเองพลอยเป็นคนทำชั่วไปด้วย การทำชั่ว คือ การประพฤติดีความกาย เรียกว่า กายทุจริต มีการลักขโมย ฆ่าสัตว์ ชกต่อย ฉกชิงวิ่งราว มั่วสุมอบายมุข ประพฤติดีความกาม ทุจริตอานาจารปล้นจี้ เป็นต้น นับวันการประพฤติดีความกายก็จะเพิ่มมากขึ้นตามยุคสมัยที่วัตถุนิยมกว่าศีลธรรมปัญหาดังกล่าวผู้รู้ทางศาสนากล่าวว่าโลกได้เข้ากลียุค แล้วอีกไม่นานก็จะถึงยุคมิลลัดยูนี ที่มีผู้คนเกิดการบรรพชาฟันปล้นชิงทรัพย์ซึ่งกันและกัน

^{๑๔} พระมหาทองพูน สติสมฺปนฺโน (เลื้อเจียว), “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๗, หน้า ๕ - ๑๕.

๖ แนวคิดเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

๒.๖.๑ สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สาเหตุหรือมูลเหตุแห่งอาชญากรรมหรือ เราจะใช้คำว่า สภาพหรือสิ่งแวดล้อมทางสังคม เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางอาญาหรืออาชญากร ก็หมายความว่า ความอย่างเดียวกัน ดังนั้นสภาพหรือสิ่งแวดล้อมทางสังคมสิ่งเหล่านี้ถือเป็นเรื่องสำคัญในเมื่อมนุษย์จำต้องอาศัยอยู่ในสังคมซึ่งบุคคลได้รวมกันอยู่และได้มีการประกอบอาชญากรรมขึ้นหรือได้กระทำความผิดกฎหมายที่เรียกว่า ความผิดทางอาญานั้นเอง ดังนั้นทำให้ทราบว่าอิทธิพลทางสังคมได้บีบบังคับให้ก่ออาชญากรรมและผลิตอาชญากรรม โดยวิธี โหนและร้ายแรงแก่โหน ความยากจน ความแร้นแค้นอัตคัดขัดสน และการไม่มีงานทำ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรม และความยากจนที่ว่ามีความสัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรม หรือกระทำความผิดทางอาญา ก็มักจะปรากฏว่าผู้ที่มีความจำเป็นต้องประพฤติดังกล่าวในทางลบ โหมยก็เพราะไม่มีเงิน^{๑๔}

๒.๖.๒ ครอบครัวที่เสื่อมศีลธรรม

ความเสื่อมโทรมของศีลธรรมในครอบครัวเป็นส่วนประกอบของการก่ออาชญากรรม หรือความประพฤติชั่วอันธพาลได้ โดยเฉพาะจำพวกที่ติดสุราหรือยาเสพติด ได้เคยมีการสำรวจทางสถิติโดย Healy and Bronner ปรากฏว่าเด็กเกรงจำนวนไม่น้อยซึ่งพ่อหรือแม่หรือทั้งสองเป็นคนที่มา โดยติดสุราและยาเสพติด พวกที่กระทำความผิดหลายครั้งมักจะเป็นพวกมาจากครอบครัวที่เสื่อมศีลธรรม^{๑๕}

๒.๖.๓ ละแวกบ้านและกลุ่มชุมชน

เราเคยได้ยินว่า “เข้าฝูงหงส์เป็นหงส์ เข้าฝูงกาเป็นกา” ดังนั้นอิทธิพลของกลุ่มหรือฝูงชนส่วนใหญ่เป็นอย่างไร บุคคลคนนั้นก็ย่อมจะต้องเป็นอย่างนั้นในที่สุด เช่น กลุ่มชนมีการเล่นการพนัน ชุมชนที่มีการติดยาเสพติด ชุมชนที่อยู่รวมกันอย่างแออัด ละแวกบ้านหรือกลุ่มชนจึงมีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาเนื่องจากเป็นสังคมมีวามอบายมุข แต่ในทางกลับกันหากบุคคลนั้นเป็นหงส์หลงเข้าไปในฝูงกา หรือ ราชสีห์อยู่คู่ละปะปนกับโค หรือ ม้าชั้นดีระคนกับลา หรือนักปราชญ์ไปด้วยกันกับคนโง่ ทั้งสี่ประการนี้ดูไม่งาม ดังเช่น โคลง โลกนิติบทที่ ๓๒ กล่าวไว้ว่า

^{๑๔}ไชยเจริญ สันติศิริ, อาชญาวิทยา และ ทัณฑวิทยาพิสดาร, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖), หน้า ๘๒.

^{๑๕}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๖.

ฝูงหงส์หลงเข้าสู่	ฝูงกา
ลีหราชเคียง โคลคลา	คลาดเคล้า
ม้าคันระคนลา	เลวชาติ
นักปราชญ์พาลพาเด้า	สิ้นงามไฉน ^{๑๖}

๒.๖.๔ อาชีพ

อาชีพโดยมากมีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา อาชีพบางชนิด จึงมีช่องทางหรือเปิดโอกาสที่จะกระทำผิดทางอาญาได้หากสิ่งแวดล้อมทั้งหลายในอาชีพเหล่านั้นขัดต่อศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย เช่น สถานบันเทิง หรือบ่อนการพนัน ด้วยข้อสังเกตเกี่ยวกับความพอใจและความชำนาญในงานอาชีพอยู่อย่างหนึ่งว่า หากเป็นผู้ชำนาญในงานนั้นหรือว่าพอใจในกิจการนั้นแล้ว ผู้ นั้นมักจะไมโคร่ประพฤติผิดกฎหมาย แต่ทั้งนี้เป็นเพียงข้อสังเกตหรือหลักทั่ว ๆ ไปเท่านั้น แต่ก็ทำให้หลักประกันว่าจะไม่กระทำผิดร้ายเสียทีเดียว ดังเช่น มงคลชีวิตข้อที่ ๑๘ การงานไม่มีโทษ (อะนะวัชชานิ กัมมานิ) กล่าวไว้ว่า ชีวิตของมนุษย์ทั้งหลายย่อมมีน้อยนักไม่เที่ยงแท้แน่นอน ตั้งแต่วันเกิดก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของพระยามัจจุราชจะมาเบียดเบียนเมื่อใดมิรู้ได้ ฉะนั้นท่านทั้งหลาย เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาจงอย่าประมาทในวันเวลา จงชวนชวยประกอบการทำงานที่ปราศจากโทษ มีการรักษาอุโบสถศีล ชวนชวยด้วยกายและวาจาช่วยเป็นธุระในกิจกรรมอันเป็นกุศลของคนทั้งปวง จัดแต่งหนทางที่เป็นลุ่มเป็นดอนให้สม่ำเสมอ เก็บกวาดเสี้ยนหนามกอบอุ้งาอุดขนให้พื้นทำเป็นถนนให้บุคคลเดิน ทำสะพานให้บุคคลได้ข้าม ปลูกต้นไม้ให้ได้รับเงาเป็นที่อาศัย ชูดสระน้ำทำศาลาไว้พักผ่อน แจกจ่ายอาหารข้าน้ำให้ประชาชนทั้งหลายพร้อมทั้งสมณชีพราหมณ์ ได้ดื่มกิน การกระทำทั้งหลายนี้ชื่อว่าการทำงานที่ปราศจากโทษ ย่อมเป็นบึงจัยแก่ทางสวรรค์นิพพาน ในเบื้องหน้า ท่านจึงกล่าวว่าการประกอบการทำงานที่ปราศจากโทษย่อมเป็นมงคลอันประเสริฐ^{๑๗}

สรุป สิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งส่งผลให้เกิดการกระทำผิดอาญาเพราะผู้กระทำผิดใกล้ชิดกับสิ่งแวดล้อมหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น เช่น ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีมีรายได้น้อยเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตประจำวันมีการหนี้สินต้องชดใช้ หรือการเป็นอยู่ของคนในครอบครัวมีความประพฤติผิดศีลธรรม คือ เล่นการพนันรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการดื่มสุรา จึงขาดการวางแผนครอบครัวเรื่องการออมของรายได้ และรวมถึงการประกอบอาชีพของคนในครอบครัว

^{๑๖} บัญชา ธนบุญสมบัติ, “คนทำงานเลิกเปลี่ยนเรียนรู้,” โคลงโลกนิติ, ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐, <<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/143641>> (19 April 2013).

^{๑๗} พระครูศิริปัญญาภุมณี (อ่อน), “พุทธมงคลอันสูงค่า,” มงคลชีวิต ๓๘ ประการ, ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕, <<http://www.palapanyo.com/files/anisong/dmongkol.html>> (1 August 2013)

หรือเหล่าชุมชนหากครอบครัวหรือชุมชนใกล้เคียงมีการประกอบอาชีพฝึกกฎหมายย่อมส่งผลให้บุคคลในครอบครัวหรือชุมชนอาจต้องมีส่วนกระทำผิดกฎหมายด้วย เพราะถือว่าเป็นอาชีพที่ไม่สุจริต

๒.๗ การกระทำความผิดทางอาญาตามหลักพุทธศาสนา

๒.๗.๑ อกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ

อกุศลกรรม แปลว่า กรรมที่เป็นอกุศล กรรมไม่ดี การกระทำของคนไม่ฉลาด อกุศลกรรม หมายถึงบาป กรรมชั่ว ความชั่วร้าย ความเสียหาย ความไม่ถูกต้อง ซึ่งให้ผลเป็นความทุกข์ เป็นสิ่งที่ควรเว้น การกระทำบาป กระทำความชั่ว เรียกว่าทำอกุศลกรรม เรียกย่อว่า ทำอกุศล หรือเรียกว่า ทำบาปอกุศล

อกุศลกรรม บถ แปลว่า ทางแห่งอกุศลกรรม คือ การกระทำที่เป็นการทำชั่ว ๑๐ ประการ กล่าวคือ ที่เป็นกายกรรม ความชั่วทางกาย มี ๓ คือฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม ที่เป็นวจีกรรม ความชั่วทางวาจา มี ๔ คือ พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ และที่เป็นมโนกรรม ความชั่วทางใจ มี ๓ คือ โลภอยากได้ของเขา พยาบาทปองร้าย เห็นผิดจากคลองธรรม

อกุศลกรรมสิบ คือ ทางที่ไม่ควรดำเนิน ๑๐ ประการ เพราะให้ผลไปในทางเสื่อม เมื่อผู้ใดได้กระทำลงไปจะเป็นเหตุให้ชีวิตผู้นั้นต้องได้รับผล กล่าวคือ ๑. เช่นฆ่าชีวิต คนสัตว์ไม่ละเว้น ๒. ลักขโมย ยักยอก ฉ้อโกง หมายถึง การลักทรัพย์ รวมไปถึงการฉ้อโกง ยักยอก หีบฉวย โดยที่เจ้าของไม่ได้อนุญาต ๓. ละเมิด ถ่วงเกิน ผิดประเวณี ๔. พูดเท็จ พูดไม่ตรงความจริง ๕. พูดส่อเสียด พูดให้แตกแยก ๖. พูดคำหยาบ คำสาปแช่ง ๗. พูดเพ้อเจ้อ พูดไร้สาระ ๘. พง์เล็งอยากได้เป็นเจ้าของ หมายถึงปรารถนาที่จะได้มาครอบครองเป็นเจ้าของ ไม่ว่าสิ่งนั้น เป็นบุคคลหรือทรัพย์สินสิ่งของ ๙. ความคิดชั่วร้าย ผูกพยาบาท ๑๐. มิจฉาคความคิด เห็นผิดเป็นชอบ^{๗๕}

^{๗๕} พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด, (กรุงเทพฯ มหานคร : วัดราชโอรสาราม, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๘๒.

๒.๗.๒ การไม่คบคนพาล^{๕๐}

คำว่า “คนพาล” โดยทั่วไป หมายถึง บุคคลที่เกเร ชอบหาเรื่องก่อความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น แต่ในพระพุทธศาสนามีความหมายกว้างขวางและลึกซึ้งมากกว่านี้ โดยหมายรวมไปถึงบุคคลผู้ประกอบด้วยอกุศลกรรมบถ ๑๐ มีปาณาติบาต เป็นต้น ซึ่งว่าพาล และที่เรียกอย่างนั้นเพราะคนพาลมักอยู่อย่างไม่มีประโยชน์ต่อใคร ขาดปัญญา^{๕๑} คนพาล มีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ และคนพาลนั้นเป็นผู้ที่ตัดซึ่งประโยชน์ทั้งสอง คือ ประโยชน์ในโลกนี้และโลกหน้า และถือเอาแต่สิ่งที่มีประโยชน์ทั้งสองคือประโยชน์ในโลกนี้และโลกหน้า เป็นผู้ตัดซึ่งประโยชน์ตนและผู้อื่น^{๕๒}

นอกจากนี้ คนพาล หมายถึง “อ่อน” หมายความว่า อ่อนความคิดไม่อาจคิดริเริ่มสร้างชีวิตให้ดีขึ้นกว่าภาวะเดิมได้ คนอ่อนสติไม่มีกำลังพอจะปลุกคนให้ตื่นตัวตื่นใจ อ่อนปัญญาไม่มีปรีชาความสามารถที่จะรู้ดีรู้ชั่วหรือรู้เหตุรู้ผล และตัดเสียซึ่งประโยชน์ทั้งสองที่ตนควรบำเพ็ญ^{๕๓}

(๑) ประเภทของคนพาล คนพาลตามที่สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าได้แบ่งไว้มีอยู่ด้วยกัน

๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ก. พาลภายนอก ได้แก่ คนอื่นที่เป็นพาล

ข. พาลภายใน ได้แก่ ตัวเราเป็นผู้ที่มีใจชั่ว กายชั่ว และวาจาชั่ว^{๕๔}

การที่บุคคลคบพาลภายนอก คือ การที่ไปคบหากับคนพาลด้วยการไปมาหาสู่ ทำความสนิทสนม จงรักภักดี เป็นเพื่อนร่วมคิดร่วมเห็น ร่วมกินร่วมอยู่ และดำเนินตามอย่างความประพฤติทั้งหลายของคนพาล

ส่วนการคบพาลภายนอก คือ การที่ตัวเราเองคบกับมโนทุจริต มีความโลภความโกรธและความหลง คบกับกายทุจริต โดยการทำลายชีวิตตนและผู้อื่น ถักขโมยของผู้อื่นประพฤติ

^{๕๐} พ.พ. ๒๕/๓/๗.

^{๕๑} คณะกรรมการแผนตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย, มังคลัตถที่ปณีแปล เล่ม ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔), หน้า ๒๐.

^{๕๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓.

^{๕๓} สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมโร), มงคลยอดชีวิต เล่ม ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๗), หน้า ๕.

^{๕๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

ผิดในกาม และคบกับวชิหุจริต คือการพูด โทกหกหลอกลวง พูดคำที่ไม่ไพเราะอ่อนหวาน พูดคำไม่
 ประสานสามัคคี พูดคำที่ไม่มีประโยชน์ ชื่อว่าคบพาลภายใน

(๒) ลักษณะของคนพาล คนพาลที่ปรากฏในอังคุตตรนิกาย ติกนิบาต พระ
 พุทธองค์ได้ตรัสถึงลักษณะ นิमित และอุปทานของคนพาล อาการของคนพาลสังเกตได้ ๓ จุดใหญ่
 ๆ คือ คิด พูด และทำ หมายความว่า ความคิดชั่วเป็นพาลลักษณะ ถ้อยคำชั่วเป็นพาลนิमित การทำชั่ว
 เป็นพาลอุปทาน ซึ่งสามารถอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับลักษณะทั้ง ๓ ประการ ได้ดังนี้^{๔๕}

(๒.๑) คนพาลเป็นผู้คิดอารมณ์ชั่วโดยปกติ สังเกตได้ คือ คนพาลนั้นจะโน้ม
 เอียงไปข้างมโนกรรม เรียกว่า พาลลักษณะ มีอยู่ ๓ ประการ คือ

ก. มีความโลภ อยากรได้ อยากรมีเกินขอบเขต เห็นแก่ตัว แสวงหาในทางที่ไม่
 สมควร รวมทั้งโลภในทางกามคุณหมกมุ่นในรักใคร่ ผักใฝ่ในกามารมณ์เงินเกินพอดี

ข. มีความโกรธเป็นเบื้องต้น เกรียดแค้น มีความโกรธร้อนลุ่มอยู่ในใจเป็น
 ท่ามกลาง ผูกใจอาฆาตพยาบาทเป็นเบื้องปลาย คิดจงล้างจงผลาญ และจบลงด้วยการทำลายชีวิต
 ของกันและกัน

ค. ความลุ่มหลง มีความมกมายอยู่ภายใน มีอวิชาเป็นค่านำ ทำให้ไม่รู้ผิดชอบ
 ชั่วดี หรือบาปบุญคุณโทษ มีมิจฉาทิฐิเข้าสนับสนุน ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ

(๒.๒) คนพาลเป็นผู้พูดคำชั่ว โดยสังเกตได้คือคนพาลจะโน้มเอียงไปเข้าข้าง
 วชิกรรม เรียกว่า พาลนิमित มีอยู่ ๔ ประการ คือ

ก. พูดเท็จ คือ พูดปด พูดโกหก พูดหละหละ เคา ประจบ หลอกลวง อำพราง
 เป็นต้น ซึ่งเป็นการหักล้างประโยชน์ของคนอื่นเพื่อประโยชน์ของตัวเอง

ข. พูดต่อเสียด คือ พูดยุยงให้เขาแตกกัน พูดเหยียดให้เขาเข้าใจผิดกันกระซิบ
 กระซิบให้เขาเข้าใจผิด ใส่ร้ายเขา ทำลายสามัคคีของเพื่อนฝูง ของกลุ่ม ของครอบครัว ฯลฯ ให้ต้อง
 แยกออกเป็นฝักฝ่าย

ค. พูดคำหยาบ เช่น คำ แข่ง ประชด เหน็บแนม กระทบกระแทก เป็นต้น ซึ่ง
 เป็นการขู่ยุให้คนอื่น โกรธ รวมทั้งพูดคำลามกผิดวิสัยผู้ดีให้เป็นที่อับยศอดสูแก่ผู้ถูกว่า

ง. พูดเพื่อเจ้า คือ พูดพาลามและพูดเหลวไหล ไร้สาระไม่มีเหตุผล พูดไม่มี
 หลักฐานอ้างอิง พูดสิ่งที่ไม่มีความหมาย พูดไม่ระมัดระวังปากทำให้คนอื่นได้รับความเสียหาย

(๒.๓) คนพาลเป็นผู้ทำชั่วโดยปกติ สังเกตได้จากการกระทำของคนพาลนั้น
 โนมเอียงไปเข้าข้างกายกรรม เรียกว่า พาลอุปทาน มีอยู่ ๓ ประการ คือ

^{๔๕} อัง.ติก. ๒๐/๓/๑๔๑.

ก. การฆ่า คือ ฆาตกรรมชีวิตและทำร้ายร่างกายคนอื่น ทำการทรมานให้เข้าต้องลำบาก ซกค้อย บู่เชิญผู้อื่น เป็นต้น

ข. ลักถ้อ คือ ฆาตกรรมทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยลักขโมย กรร โชก จีบปล้น ตู๋ ฆ้อ โกง หลอกหลวง ตรวจจับ ยกยอก เบียดบัง สับเปลี่ยน ลักลอบ ก้าของเถื่อน ปลอมแปลงสินค้า ซึ่งเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญา เป็นต้น

ค. ประพฤติผิดในกาม เช่น นอกใจคู่ครองของตน ทำการฉ้อคร่าอนาจาร มักมากในเรื่องกามารมณ์ เป็นต้น^{๕๖}

(๓) มูลเหตุแห่งการไม่ควรคบคนพาล

เหตุผลหลักในการไม่ควรคบคนพาล ๓ ประการ ที่ปรากฏในอังคุตตรนิกาย ติกนิบาต คือ

(๓.๑) สาเหตุเพราะคนพาลเป็นผู้นำภัยมาให้ ภัยในความหมายนี้ คือ สิ่งที่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเสียหาย เพราะคนพาลเป็นผู้ที่พูด คิด และทำสิ่งที่ไม่ดี คนพาลแสวงยกยอสรรเสริญ ต่อหน้า สับหลังนินทา เมื่อสบโอกาสเป็นต้องทำลาย และทำร้ายโดยไม่มีความตะขิดตะขวงใจ

(๓.๒) สาเหตุเพราะอุบาทว์เกิดแต่คนพาล อุบาทว์ คือ สิ่งที่เป็นอัปมงคล เสื่อมทรามอัปรีช น่าเกลียด และสิ่งจัญไรชั่วร้าย เลวทราม คนพาลเป็นตัวอุบาทว์ ชอบเผยโทษคนอื่น และปกปิดโทษของตน ซึ่งมีอยู่ ๔ ลักษณะ คือ

ก. คนพาลชอบเผยโทษของคนอื่นแม้ไม่มีใครถาม เมื่อมีคนถามก็พูดทับถมและขยายให้ได้เนื้อความยิ่งขึ้น

ข. คนพาลไม่ชอบเผยคุณงามความดีของคนอื่น แม้เมื่อมีคนถามก็พูดอ้อมอ้อม ไม่ขยายให้ได้เนื้อความยิ่งขึ้น

ค. คนพาลไม่ยอมเผยโทษของตนเอง ถึงจะมีผู้ซักถามก็พูดกลบเกลื่อน

ง. คนพาลชอบพูดอวดคุณงามความดีของตน แม้ไม่มีใครซักถาม เมื่อมีใครถามก็ยิ่งเล่าให้ละเอียดถี่ถ้วน

(๓.๓) สาเหตุเพราะอุปสรรคเกิดจากคนพาล อุปสรรค คือ สิ่งที่เข้าขัดขวางกีดกันทำให้กิจการทุกอย่างขัดข้องต้องชะงักไป คนพาลจะเป็นตัวอุปสรรค คอยเข้าขัดขวางคัดค้านคน

^{๕๖} สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธมฺมร โธ), มงคลยодชีวิต เล่ม ๑, อ้างแล้ว, หน้า ๖๗ – ๖๘.

อื่นอยู่ทุกวิถีทาง ชอบคิดว่าภาระที่ยังไม่มาถึง สัตว์ภาระที่มาถึงตัว ไม่เห็นโทษเป็นโทษไม่เห็นคุณ เป็นคุณขาดปัญญา พุดจาวอดฉลาดเมื่อมีผู้ชี้โทษชี้คุณให้เห็น ก็ไม่ยอมรับตามทางที่ถูก^{๔๓}

เพราะฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า การคบคนพาลจัดเป็นอัมภมกล เพราะเป็นเหตุให้ผู้ คบมีแต่ความเสื่อมเสีย ทำให้ฐานะของตนตกต่ำกว่าภาวะเดิม มีใจเลวร้ายและกิริยาわざัดต่อความ ดีงามและความสงบสุขของสังคม ชีวิตเดือดร้อน วนวายด้วยภัยอุบาทว์และอุปสรรค เป็นคนมีความ ยุ่งทั้งข้างในและข้างนอก ส่วนการไม่คบคนพาลนั้น เป็นการหลีกเลี่ยงความเป็นศัตรูแก่ตนและคนอื่น ด้วยพฤติการณ์ที่ไม่เข้าไปคบกับคนพาล ๗ อย่างที่กล่าวไว้ข้างต้น เพราะการไม่คบคนพาลถือว่าเป็น มงคลชีวิตข้อหนึ่งในมงคล ๓๘ เป็นเหตุให้เจริญด้วยสมบัติทั้งหลาย มีวัฒนธรรมที่เหมาะสมแก่ สังคม เลื่อนฐานะของตนให้ดีขึ้นกว่าภาวะเดิม มีกิริยาわざัดใจดีงาม มีชีวิตเกษมปลอดภัย ปราศจาก อุบาทว์และอุปสรรค อยู่สงบสุขชื่นบาน มุ่งมั่นแต่ปฏิบัติสิ่งที่เป็นมงคล สร้างบารมี อบรมวาสนา ดำเนินชีวิตให้ก้าวขึ้นสู่คุณความดีเพื่อประโยชน์ตนและผู้อื่นต่อไป

๒.๗.๓ การคบบัณฑิต^{๔๔}

คำว่า “บัณฑิต” โดยทั่วไป หมายถึง บุคคลที่มีวิพญานะหรือจบปริญญาเป็น เครื่องวัดภูมิบัณฑิต เช่น เนติบัณฑิต ธรรมศาสตรบัณฑิต รัฐศาสตรบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิต เป็นต้น แต่ ถ้าในความหมายทางพระพุทธศาสนามีความหมายกว้างขวางและลึกซึ้งมากกว่านี้ ผู้เป็นบัณฑิตจะ ยึดถือคุณสมบัตินี้เป็นเครื่องวัดภูมิบัณฑิต ทุกคนสามารถเป็นบัณฑิตได้ถ้าหากว่าบุคคลนั้นมีศีลธรรม และจริยธรรมที่เป็นจรรยาบรรณของบัณฑิต ในมังคลัตถทีปนี ได้ให้ความหมายของบัณฑิตไว้ว่า ผู้ ดำเนินตามกุศลกรรมบถ ๑๐ มีเว้นจากปาณาติปาต เป็นต้น ทำเป็นกุศล พุคเป็นกุศล คิดเป็นกุศล และดำเนินชีวิตในประโยชน์ด้วยปัญญาคติ รู้จัดใช้ปัญญารอบรู้ในเหตุผล และเป็นผู้ยึดเอาทั้ง ประโยชน์ตนและผู้อื่น มีความเป็นอยู่ด้วยผู้มีปัญญาอันประเสริฐ^{๔๕}

๑) ประเภทของบัณฑิต บัณฑิตตามที่สมเด็จพระสังฆราชได้แบ่งไว้มีอยู่ด้วยกัน ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ก. บัณฑิตภายนอก ได้แก่ คนอื่นที่เป็นบัณฑิต

ข. บัณฑิตภายใน ได้แก่ ตนเองปฏิบัติดีปฏิบัติชอบด้วยกาย วาจา และใจ

^{๔๓}พระมหาทองพูน สติสมฺปนฺโน (เสื่อเขียว), “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๗๐-๗๑.

^{๔๔}พ.บ. ๒๕/๓/๗.

^{๔๕}คณะกรรมการแผนตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย, มังคลัตถทีปนีแปล เล่ม ๑, อ้างแล้ว, หน้า

ผู้ที่จะคบบัณฑิตภายนอกได้ ด้วยการไปมาหาสู่ สนทนาปราศรัย ร่วมคิด ร่วม
กินกับบัณฑิตด้วยพฤติกรรม ๗ อย่าง คือ (๑) การไปมาหาสู่ (๒) การสนทนาสนมชอบพอกัน (๓)
ความจงรักภักดี (๔) เลื่อมใสเชื่อตรงต่อกัน (๕) ร่วมความคิดเห็น (๖) ร่วมอยู่ร่วมกิน และ (๗)
ประพฤติตามแบบอย่าง

การคบบัณฑิตภายในนั้น หมายถึง ตัวเราต้องเป็นคนที่มีการฝึกฝนพัฒนา
ตนเองให้เป็นคนมีความบริสุทธิ์ใจ คือ ไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง คบกายสุจริต คือ เว้นการทำลาย
ชีวิตตนและผู้อื่น เว้นการลักขโมยของผู้อื่น เว้นการทำผิดประเวณีต่อกัน และคบวจีสุจริต คือ เป็น
คนพูดแต่คำที่เป็นจริง พูดคำที่ประสานสามัคคี พูดคำไพเราะ และพูดคำที่มีสารประโยชน์ อย่างนี้จึง
จะเรียกว่าคบบัณฑิตภายใน

๒) ลักษณะของบัณฑิต ลักษณะบัณฑิตที่ปรากฏในพระไตรปิฎก มีลักษณะ
แตกต่างกันออกไปหลายลักษณะด้วยกัน ในอังกุตตรนิกาย ดิกนิบาตร พระพุทธองค์ได้ตรัสถึง
ลักษณะ นิमित และอุปทานของบัณฑิตว่าลักษณะของผู้ที่เป็นบัณฑิตสามารถสังเกตได้ ๓ ลักษณะ
หลักใหญ่ ๆ คือ การคิด การพูด และการกระทำ หมายความว่า ความคิดดีเป็นบัณฑิตลักษณะ การ
พูดถ้อยคำที่ดีไพเราะเป็นบัณฑิตนิमित การทำดีเป็นบัณฑิตอุปทาน ซึ่งสามารถอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับ
ลักษณะทั้ง ๓ ได้ดังนี้

๒.๑) บัณฑิตเป็นผู้คิดอารมณ์ดีโดยปกติ สังเกตได้คือ บัณฑิตนั้นจะประกอบ
ไปด้วยมโนกรรมที่ดีงาม ซึ่งเรียกว่า บัณฑิตลักษณะ ๓ ประการ คือ

ก. ปราศจากความโลภในการอยากได้อะไรก็มีเกินขอบเขต จะได้จะมีในทางที่
เหมาะสม พอใจแสวงหาในขอบเขตแห่งศีลธรรม พอใจในสิ่งที่ตนได้ตนมี ดำเนินชีวิตด้วย
สัมมาอาชีวะโดยชอบธรรมสม่ำเสมอ

ข. ปราศจากความโกรธที่ทำให้อหฺยาศัยไม่โหดร้าย ประกอบด้วยเมตตากรุณา
โอบอ้อมอารี หวังความสุขความเจริญแก่สรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่า

ค. ปราศจากความหลง คือ มีสติสัมปชัญญะเป็นตัวนำ พิจารณาหาเหตุผลให้รู้
ผิดชอบชั่วดี หรือรู้บาปบุญคุณโทษได้ และมีสัมมาทิฐิเข้าสนับสนุนให้เห็นผิดเป็นผิด เห็นชอบเป็น
ชอบ

๒.๒) บัณฑิตเป็นผู้พูดคำที่ดีโดยปกติ โดยสังเกตได้คือ บัณฑิตจะแสดงออก
ทางวจีสุจริตที่สุภาพดีงาม เรียกว่าบัณฑิตนิमित ๔ อย่าง คือ

ก. พูดแต่คำที่เป็นจริง มีหลักฐานไม่ปลอมแปลง และไม่กลายเป็นอื่น เป็นหนึ่ง
ไม่มีสอง

ข. พุคแต่คำที่ประสานสามัคคี พุคให้คนรักใคร่สนิทสนมซึ่งกันและกันเป็นคำพูกที่ผูกมิตรไมตรีได้เป็นอย่างดี

ค. พุคแต่คำที่ไพเราะ คำอ่อนหวาน ไม่มีโทษภัยแก่ผู้ฟัง

ง. พุคแต่คำที่มีประโยชน์ มีเหตุมีผล พุคเรื่องที่มีอยู่จริง ถูกกาลเวลา และมีความเหมาะสมกับภูมิธรรมของบุคคล

๒.๓) บัณฑิตเป็นผู้ทำดีโดยปกติ สังเกตได้จากการกระทำของบัณฑิตที่แสดงออกทางกาย ซึ่งเรียกว่า บัณฑิตาปทาน มีลักษณะ ๓ ประการ คือ

ก. เว้นจากการทำลายชีวิตตนและผู้อื่น มีเมตตาหวังดีต่อกัน และมีกรุณาหวังช่วยเหลือกัน

ข. เว้นจากการลักขโมยของผู้อื่น มีสัมมาอาชีวะหาเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ ไม่ใช้อุบายหากินในทางที่ผิด เช่น ปล้น จี้ เป็นต้น ที่เป็นเหตุทำให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย

ค. เว้นการทำผิดประเวณีต่อกัน คือ ไม่ผิดต่อลูกเมียผู้อื่น

๓) มูลเหตุแห่งการควรคบบัณฑิต

เหตุผลหลักในการไม่ควรคบคนพาล ๓ ประการ ดังนี้

ก. บัณฑิตไม่มีภัย ตรงกันข้ามกลับเป็นมิตรกับทุกคน มีความยินดีสนทนาปราศรัยกับทุกคน ทำให้มีความอบอุ่นและความเย็นใจสบายใจกับทุกคนที่เข้าใกล้ และสนทนาปราศรัยด้วย

ข. บัณฑิตไม่มีอุบาทว์ คือ ไม่มีสิ่งอัปมงคล ไม่มีสิ่งอัปลักษณะเสื่อมทราม ไม่มีสิ่งอัปรีช้นำเกลียด ไม่มีสิ่งจัญไรชั่วร้ายอยู่ในตน ผู้ใดคบหามีแต่ความเป็นมงคลเกิดขึ้นแก่ตน

ค. บัณฑิตไม่มีอุปสรรค คือ ไม่มีเหตุขัดข้องอยู่ในตัว มีทางดำเนินชีวิตสะดวกราบรื่นปลอดภัยไม่เป็นอุปสรรคแก่คนอื่น เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับตน ดำเนินกิจการได้สะดวกทุกวิถีทาง

การคบบัณฑิตทำให้ได้รับแต่ความเจริญ และได้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี ย่อมได้รับประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาตนให้มีความเจริญในชีวิตปัจจุบันแล้ว แม้อในอนาคตก็ย่อมส่งผลให้ตนเองมีแต่ความสุขความเจริญตลอดไป^{๑๐}

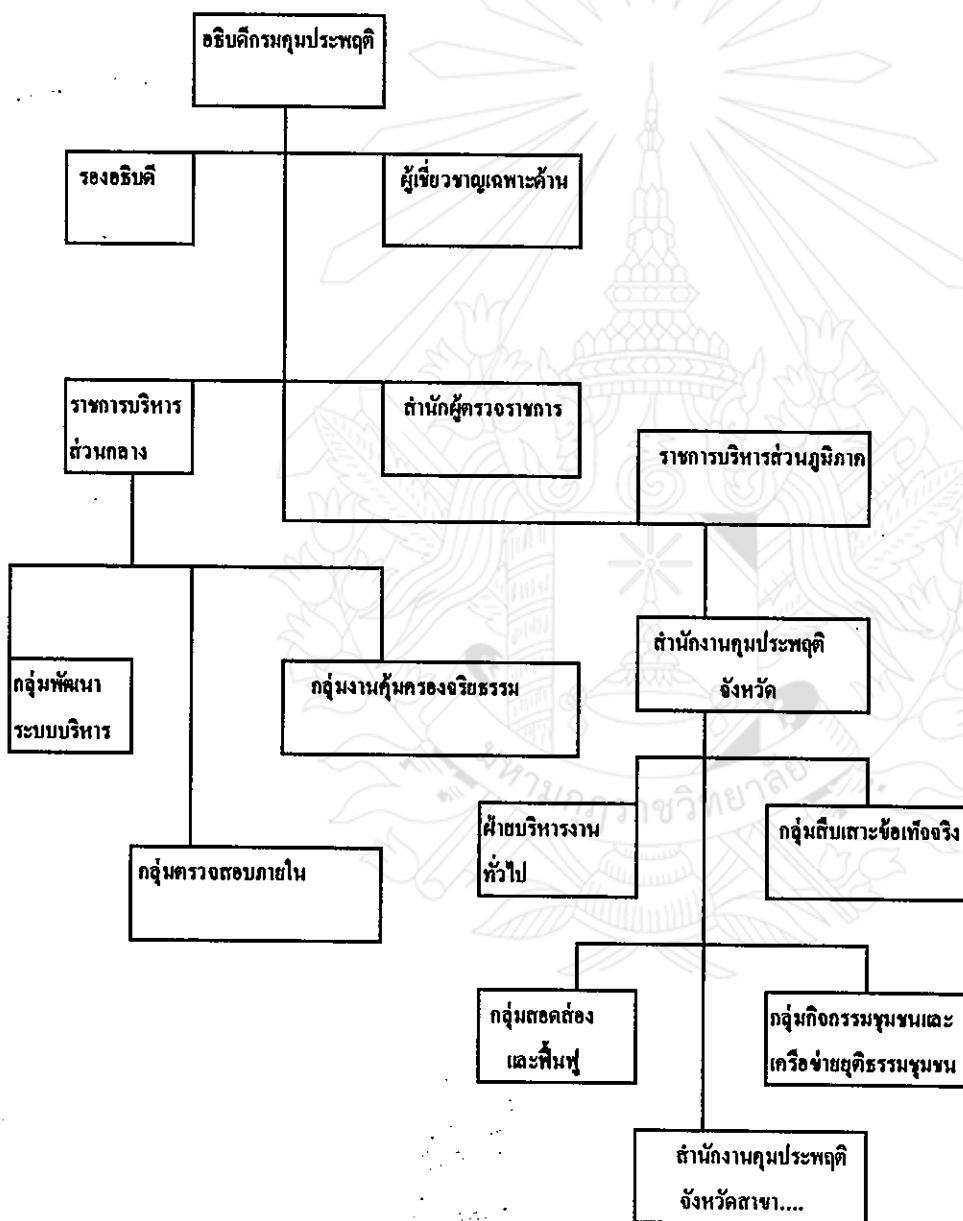
หลักการเลือกคบมิตรตามแนวมงคลสูตรจึงสามารถสรุปได้ว่า เป็นหลักการที่สอนให้บุคคลไม่คบคนที่ไม่ดี ทั้งไม่ดีแก่ตนและผู้อื่น ให้หลีกเลี่ยงการคบหาสมาคมในทุกโอกาส

^{๑๐}พระมหาทองพูน สติสมฺปนฺโน (เสือเขียว), “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๗๓-๗๘.

เพราะการคบคนพาลเป็นอัมงคลในชีวิต มีแต่ความเสื่อม ดังนั้น จึงควรคบบัณฑิต เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นมงคลในชีวิตนำความสุขมาสู่ตนเอง ดังที่สุภาษิตโบราณได้กล่าวไว้ว่า “คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล”

๒.๘ สภาพพื้นที่ทำวิจัย

โครงสร้างกรมคุมประพฤติ

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงโครงสร้างกรมคุมประพฤติ

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง ประเทศไทยเริ่มมีการนำระบบคุมประพฤติมาใช้เป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๕ โดยมาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนก่อน ส่วนผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ นั้น แม้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๕๖, ๕๗ และ ๕๘ จะได้บัญญัติถึงวิธีการ เกี่ยวกับการคุมประพฤติไว้ แต่อย่างไรก็ตามศาลคงใช้มาตรการรอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษเพียงอย่างเดียวโดยไม่ใช้วิธีการคุมความประพฤติ เนื่องจากยังไม่มี หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบ ดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลได้ จนกระทั่งรัฐบาลได้ผ่านพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตาม ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้มีการจัดตั้งสำนักงานคุมประพฤติกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการกระทรวงยุติธรรม และได้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๒ โดยดำเนินการในกรุงเทพมหานครก่อน จนปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ และเพื่อเป็นการให้โอกาสแก่ประชาชนในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ให้ได้รับประโยชน์จากวิธีการคุมความประพฤติ จึงได้มีการเปิดดำเนินการสำนักงานคุมความประพฤติในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ เนื่องจากมีการขยายงานออกสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น จึงให้สำนักงานคุมประพฤติกลางมีปริมาณงาน ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สำนักงานคุมประพฤติกลางจึงได้รับการ ยกฐานะให้เป็น "กรมคุมประพฤติ" เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่ และกิจการบริหารบางส่วน of สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรมไปเป็นของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น วันที่ ๑๕ มีนาคม ของทุกปี จึงถือเป็น วันก่อตั้งกรมคุมประพฤติ การคุมประพฤติเป็นมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ด้วยวิธีการไม่ควบคุมตัว โดยการกำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติ เพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับไปใช้ชีวิตในสังคมตามปกติ การคุมประพฤติจึงเป็นวิธีการที่เปลี่ยนแนวความคิดจากวิธีการลงโทษมาเป็นวิธีการบำบัดฟื้นฟู และจากการลงโทษจำคุกมาเป็นการเลี้ยงโทษจำคุก โดยมีพนักงานคุมประพฤติคอยดูแลช่วยเหลือ ให้นุคคลดังกล่าวสามารถแก้ไขปรับปรุงนิสัยและความประพฤติของตน ภายใต้อาการช่วยเหลือของชุมชน เฉพาะอย่างยิ่งการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ซึ่งมาตรการดังกล่าวนี้สามารถลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติได้อย่างชัดเจน งานคุมประพฤติเป็นงานที่สำคัญในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งอยู่ในขั้นตอนทั้งก่อนพิพากษาคดีของศาล หลังการพิพากษาคดี และในกรณีที่ต้องจำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกมาระยะเวลาหนึ่ง และได้รับ โอกาสการพักการลงโทษ หรือลดวันต้องโทษ ผู้ต้องขังรายดังกล่าวก็จะต้องถูกคุมความประพฤติไว้เช่นกัน ในการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนดังกล่าวมีพนักงานคุมประพฤติ (Probation Officer) เป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งการที่จะทำให้การแก้ไขฟื้นฟูบรรลุลักษณะประสงค้อย่างแท้จริงจะต้องประกอบด้วย กระบวนการ

สืบเสาะหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจำเลย (Social Investigation) และกระบวนการควบคุมและสอดส่อง (Supervision) ซึ่งพนักงานคุมประพฤติ จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือดูแลผู้กระทำผิดนั้น ๆ โดยการนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามาช่วยเหลือเรียกว่า งานกิจกรรมชุมชน (Community Affairs) โดยมุ่งหวังให้ผู้กระทำผิดกลับตนเป็นพลเมืองดีและกลับคืนสู่ชุมชนอย่างมีคุณค่าต่อไป

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง มีเขตอำนาจรับผิดชอบท้องที่จังหวัดระยอง ดังนี้

- ๑) อำเภอเมืองระยอง
- ๒) อำเภอบ้านฉาง
- ๓) อำเภอปลวกแดง
- ๔) อำเภอวังจันทร์
- ๕) อำเภอแกลง
- ๖) อำเภอบ้านค่าย
- ๗) อำเภอนิคมพัฒนา
- ๘) อำเภอเขาชะเมา

บทบาทของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง

๑) ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ควบคุมและสอดส่อง แก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชั้นก่อนฟ้อง ชั้นพิจารณาคดีของศาล และภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาคตามกฎหมายกำหนด

๒) ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับรักษาตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๓) ส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินการ แก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน

๔) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน

๕) จัดทำและประสานแผนงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัดติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด

๖) เสริมสร้าง สนับสนุน และประสานงานให้ชุมชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมายภารกิจของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง

- คคือ

๑) ดำเนินการตามมาตรการคุมประพฤติผู้กระทำผิดในชั้นก่อนและหลังการพิจารณา

๒) การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบบังคับรักษา

๓) การสงเคราะห์ผู้กระทำผิดภายหลังพ้นการคุมความประพฤติ

๔) สนับสนุนและระดมการนำทรัพยากรชุมชนมาใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายชุมชน

๕) ศึกษา ค้นคว้าและวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการคุมประพฤติ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๖) พัฒนาโครงสร้างและการบริหารจัดการองค์กร รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและมีความเป็นวิชาชีพเพื่อการให้บริการที่ดี

๗) สนับสนุนป้องกันปัญหาอาชญากรรมและหันเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม^{๑๑}

สรุปได้ว่า สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยองเป็นหน่วยงานราชการมีภาระหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุมประพฤติผู้กระทำผิด ด้วยวิธีการไม่ควบคุมตัว โดยการกำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติ เพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับไปใช้ชีวิตในสังคมตามปกติ การคุมประพฤติจึงเป็นวิธีการที่เปลี่ยนแนวความคิดจากวิธีการลงโทษมาเป็นวิธีการบำบัดฟื้นฟู และจากการลงโทษจำคุกมาเป็น การเลี่ยงโทษจำคุก โดยมีพนักงานคุมประพฤติคอยดูแลช่วยเหลือ ให้บุคคลดังกล่าวสามารถแก้ไขปรับปรุงนิสัยและความประพฤติของตน

^{๑๑}กรมคุมประพฤติ, “ความรู้งานคุมประพฤติ,” ความเป็นมางานคุมประพฤติ, ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒, <<http://www.probatation.go.th/>> (1 March 2012).

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นงานวิจัยคุณภาพ และงานวิจัยเชิงสำรวจ หรืองานวิจัยภาคสนาม ดังต่อไปนี้

ภัทรพร วงษ์ไทย ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิง ในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลวิจัยพบว่า ฐานความผิดครั้งแรก สาเหตุการกระทำผิดครั้งแรก ระยะเวลาต้องโทษจำคุกครั้งแรก การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนสนิทในทัณฑสถานให้รู้จักเทคนิค และวิธีการกระทำผิดกฎหมาย การติดต่อคบหาด้วยเพื่อนสนิทในทัณฑสถานภายหลังได้รับการปลดปล่อย การมีบุคคลเป็นตัวอย่งให้กระทำผิดกฎหมาย การปฏิบัติของญาติพี่น้อง เพื่อน เพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจภายหลังได้รับการปลดปล่อย โอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต และประสบการณ์ที่ได้รับจากการต้องโทษ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ^๒

สุธี สีนำเงิน ได้วิจัยเรื่องเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกระทำความคิดทางเพศ” ในคดีข่มขืนกระทำชำเราผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุขณะกระทำความคิดต่ำกว่า ๒๕ ปี มีระดับการศึกษาระหว่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ลักษณะการตัดสินใจกระทำความคิดโดยภาวะการณ์แวดล้อม ส่วนใหญ่กระทำความคิดโดยสันดาน มีความรู้จำกัดคุ้นเคยกับสถานที่กระทำความคิดเป็นอย่างดี กระทำความคิดใกล้กับที่ตนเองพักอาศัย ไม่ใช่อาวรุชประกอบการกระทำความคิด แต่ใช้คำพูดหวานล่อหลอกล่อผู้เสียหาย และมีความสัมพันธ์หรือรู้จักกับผู้เสียหายมาก่อน ลักษณะการตัดสินใจกระทำความคิดโดยเกณฑ์และบรรทัดฐาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เมามา และเชื่อว่าตนเองจะรอดพ้นจากการถูกจับกุม ภายหลังจากการกระทำความคิด^๓

^๒ ภัทรพร วงษ์ไทย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๑, ๑๓๖ หน้า.

^๓ สุธี สีนำเงิน, “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกระทำความคิดทางเพศ ในคดีข่มขืนกระทำชำเราของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๑, ๑๑๓ หน้า.

จิตรภรณ์ จิตรธร ได้วิจัยเรื่อง “การกระทำความคิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี ที่จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพักอาศัยร่วมกับพ่อแม่ในเขตชุมชนและชุมชนแออัด โดยครอบครัวมีรายได้รวมต่อเดือนน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะกระทำความคิดครั้งแรกเมื่อมีอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ซึ่งกระทำความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุดและเมื่อกระทำความคิดซ้ำกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความคิด

ครั้งที่ ๒ ฐานลักทรัพย์และปล้นทรัพย์มากที่สุด จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการควบคุมตนเองและการควบคุมทางสังคมต่ำ มีการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่กระทำความคิดสูงนั้น มีความสัมพันธ์กับการกระทำความคิดซ้ำ ในฐานความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยตัวแปรควบคุม คือ ระดับการศึกษาสูงสุดและแหล่งที่อยู่อาศัยของเด็กก่อนเข้ามาอยู่ที่ศูนย์ฝึก ฯ ส่วนมูลเหตุจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำความคิดซ้ำได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวนหรือทำให้หลง ความกึกก่นองและมีปัญหาด้านการเงิน เป็นต้น ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา มีหลายปัจจัยด้วยกัน เริ่มต้นตั้งแต่ปัจจัยภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู หรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ตลอดจนถึง การคบเพื่อน พฤติกรรมการเลียนแบบ สิ่งแวดล้อมทางสังคม และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้กระทำความคิดทางอาญาหลงกระทำผิดอาญาได้^{๔๔}

ศราวุธ เรืองบุตร ได้วิจัยเรื่อง “การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด กรณีศึกษาผู้ค้าเมทแอมเฟตามีน หรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี ” ผลการวิจัยพบว่า การกระทำความคิดทางอาญา โดยเฉพาะด้านการค้ายาเสพติด เกิดจากปัจจัยปัญหาความยากจน หรือปัจจัยการตัดสินใจในด้านสภาพเศรษฐกิจ หรือปัจจัยในด้านสัมพันธ์ภาพของครอบครัว หรือปัจจัยด้านช่องโอกาสในด้านลักษณะชุมชนและที่อยู่อาศัย เป็นต้น ผู้ที่ได้กระทำความคิดทางอาญาส่วนใหญ่ เนื่องจากมีความต้องการหรือค่านิยมส่วนบุคคล ประกอบกับ ได้รับความกดดันจากสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคม รวมถึงต้องการเลียนแบบความร่ำรวยเสมือนคนมีฐานะในสังคมทั่วไป

^{๔๔} จิตรภรณ์ จิตรธร, “การกระทำความคิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๕๑, ๑๑๕ หน้า.

ความสัมพันธ์ในทางครอบครัวไม่ดี สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนแออัด รายได้ต่ำ มีการคบเพื่อนเพื่อทดแทนความอบอุ่นในครอบครัว จึงเป็นผลทำให้เกิดการกระทำผิดทางอาญาได้^{๕๔}

วรินทร์ พวงแก้ว ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในบ้านกรุณาและเป็นชาย ร้อยละ ๗๗.๐ มีอายุเกินกว่า ๑๔ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์ ร้อยละ ๕๑.๕ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๔๘.๐ และก่อนกระทำความผิดไม่ได้ทำงาน ร้อยละ ๖๒.๑ ส่วนในการกระทำผิดครั้งนี้กระทำผิดเป็นครั้งที่ ๒ ร้อยละ ๕๗.๕ และถูกจับเช่นเดียวกับคดีนี้ ร้อยละ ๗๔.๖ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมภายในชุมชน และการได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง^{๕๖}

ร้อยตำรวจเอกสุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่ตนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอีกสาเหตุหนึ่งคือ ความกึกคะนองตามประสาวัยรุ่น และค่านิยมที่ผิด ๆ เป็นสาเหตุของการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนในด้านปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น^{๕๗}

ศิริวรรณ ปุ่นคอน ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์” พบว่า

^{๕๔} สราวุธ เรืองบุตร, “การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด กรณีศึกษาผู้ค้าเมทแอมเฟตามีน หรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี), ๒๕๔๓, ๑๒๒ หน้า.

^{๕๖} วรินทร์ พวงแก้ว, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๖, ๘๕ หน้า.

^{๕๗} ร้อยตำรวจเอกสุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”, ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗, ๕๕ หน้า.

ประวัติการถูกลงโทษของนักเรียนชาย พฤติกรรมก้าวร้าวและการรับรู้ของนักเรียนชาย เป็นการเลียนแบบเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตน การที่เพื่อนแนะนำให้กระทำผิดด้วยกัน โดยการคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด การเลียนแบบเพื่อน การเลียนแบบสื่อ พฤติกรรมก้าวร้าวของบิดาตามการรับรู้ของนักเรียนชาย และประวัติการถูกลงโทษของนักเรียนชาย ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชาย ร้อยละ ๖๖.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ (๔) การเลียนแบบสื่อ การเลียนแบบเพื่อน และพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายของบิดาตามการรับรู้ของนักเรียนชาย ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายของนักเรียนชาย ร้อยละ ๖๒.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ (๕) การเลียนแบบเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และประวัติการถูกลงโทษทางวาจาของนักเรียนชาย ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของนักเรียนชาย ร้อยละ ๕๕.๔ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑^{๕๔}

จันทิมา ตันติกุลวัฒนา ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา” ผลการวิจัยพบว่า (๑) พฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวและกลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารด้วยการกระทำและการสื่อสารทางวาจาอยู่ในระดับปานกลาง (๒) พฤติกรรมความก้าวร้าวที่แสดงออกในระดับมาก ได้แก่ การทะเลาะวิวาท และการชกต่อย (๓) ลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ และระดับการมีบุตร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสื่อสารทางครอบครัว (๔) รูปแบบการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัว และ (๕) พฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความก้าวร้าว^{๕๕}

ณภัตสร บุญเพ็ง ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่กระทำผิดครั้งแรกมีอายุระหว่าง ๘ - ๑๖ ปี โดยเด็กที่กระทำผิดครั้งแรกตอนอายุน้อยสุดคืออายุ ๘ ปี กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด สาเหตุจากกลุ่มเพื่อนและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อน

^{๕๔}ศิริวรรณ ปูนคอน, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, ๑๖๑ หน้า.

^{๕๕}จันทิมา ตันติกุลวัฒนา, “การสื่อสารในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา”, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช), ๒๕๔๘, ๑๑๐ หน้า.

มากที่สุด การรวมกลุ่มกันเป็นพวก ทำให้ มีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำอะไรจะเหมือนกันหมด และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากกลุ่มเพื่อนของผู้ต้องหาชักจูงให้ผู้ต้องหากระทำในสิ่งที่ผิด ย่อมจะทำให้ตัดสติใจกระทำผิดได้ง่าย สถานภาพแวดล้อมพบว่าเด็กและเยาวชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตชุมชนแออัด ในส่วนของประวัติในการกระทำผิดครั้งแรกในคดีที่ไม่รุนแรง เช่น สารระเหย ขยายแผ่นซีดีเพลง (ละเมิดลิขสิทธิ์) และลักทรัพย์ แต่เด็กและเยาวชนจะมีเทคนิควิธีการหลีกเลี่ยงการจับกุมที่ดีขึ้น กรณีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เด็กและเยาวชนจะมีพฤติกรรมการก่อคดีแบบเดิมเกือบทุกรอบคดี ในส่วนกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่ลี้ภัยจากรถจักรยานยนต์มักจะมีลักษณะการรวมกันเป็นกลุ่มแก๊ง มีการพัฒนารูปแบบวิธีการในการกระทำผิด นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะมีคำอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของตนเอง ในลักษณะเป็นการ โยนความผิด ลักษณะการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนเกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวกับการกระทำผิดในลักษณะต่าง ๆ หลายวิธี ตลอดจนวิธีการหลีกเลี่ยงหรือเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมด เมื่อออกจากศูนย์ฝึกอบรมมาแล้ว เด็กและเยาวชนมักจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และมีแนวโน้มที่จะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ในส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยที่ผลักดันในการกระทำผิดครั้งแรกของเด็กและเยาวชน แต่ไม่ได้เป็นสาเหตุหลักในการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ปัจจัยด้านความรู้สึกลึกต่อกฎหมายหรือโทษที่ได้รับพบว่า เด็กและเยาวชนทุกรายมีความคิดว่าโทษที่ตนได้รับไม่รุนแรง และพบว่าในการกระทำผิดครั้งแรกของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะได้รับการปล่อยตัว ลักษณะการกระทำผิดซ้ำพบว่า มีลักษณะที่ซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น และมีวิธีหลีกเลี่ยงการติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ข้อเสนอแนะ ด้านครอบครัวควรปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้กับเด็ก โดยเฉพาะด้านจริยธรรม ควรมีการส่งเสริมวิธีการคิดของบุตรหลานในเรื่องของทักษะชีวิต ด้านหน่วยงานกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรศึกษาปัญหาและแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลพร้อมทั้งจำแนกเด็กและเยาวชนที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดซ้ำ และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อการบำบัด แก่ใจและฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมครอบครัว และทำกลุ่มครอบครัวบำบัดให้กับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาการกระทำผิดซ้ำ ควรมีการใช้มาตรการติดตาม ดูแลเยาวชนหลังได้รับการปล่อยตัว ทั้งนี้เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ด้านหน่วยงานอื่น ๆ รัฐควรมีการรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงความพร้อมในการมีครอบครัว ทั้งทางด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ วุฒิภาวะทางสังคม และภาวะทางเศรษฐกิจ รัฐบาลควรกำหนดมาตรการในการส่งเสริม สนับสนุนและขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึง

และควรมีมาตรการในการป้องกันหรือแก้ปัญหาคณะกรรมาธิการการศึกษาก่อนวัยอันควร เพื่อป้องกันปัญหาการกระทำผิดซ้ำ^{๑๑๑}

พร โดตะ ได้วิจัยเรื่อง “สาเหตุการกระทำความคิดเกี่ยวกับค้ายาเสพติดของผู้หญิงศึกษาเฉพาะกรณี ทักษสถาน กรุงเทพฯ ” ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความคิดของผู้ชายและเยาวชนเป็นสำคัญ คนทั่วไปส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของผู้ชาย ประกอบกับลักษณะของผู้หญิงมักไม่ค่อยก้าวร้าว มีความอ่อนโยนและอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกระทำความคิดของผู้หญิงจึงไม่เป็นที่นิยมเท่าใดหรือเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจมากนัก และไม่ค่อยปรากฏให้เห็น แต่อย่างไรก็ดียังมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความคิดของผู้หญิง สาเหตุในการกระทำความคิดทางอาญาของผู้หญิงพบว่า บุคคลที่มีลักษณะผิดปกติในลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ ซึ่งได้รับการสะสมมายาวนาน หรือ การที่ผู้หญิงอยู่ในฐานะต่ำต้อยกว่าผู้ชาย หรือความด้อยทางสรีระร่างกายและภาวะผิดปกติทางจิตใจและปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดการกระทำความคิดทางอาญาได้^{๑๑๒}

รณภพ สุรัตนสิงห์ ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ศึกษากรณีการสมยอมกันเพื่อช่วยเหลือผู้กระทำความผิด ไม่ให้ถูกดำเนินคดี” พบว่าการกระทำความคิดทางอาญาในทางทฤษฎีอาจแบ่งออกได้หลายลักษณะ โดยหนึ่งในนั้นคือการแบ่งประเภทความคิดตามลักษณะของความคิด ซึ่งแยกเป็นความคิดอาญาแผ่นดินและความคิดอันยอมความได้หรือความคิดต่อส่วนตัว โดยความคิดใดจะเป็นความคิดอันยอมความได้กฎหมายจะระบุไว้โดยเฉพาะ เพราะส่วนใหญ่แล้วความคิดอันยอมความได้ ด้รู้เห็นว่าเป็นความคิดที่มีอาชญากรรมน้อย เป็นความคิดที่มีคุณธรรมทางกฎหมายเป็นเรื่องส่วนตัวอย่างมากที่พึงเคารพเจตจำนงของผู้เสียหาย และเป็นความคิดที่มุ่งประสงค์จะคุ้มครองผู้เสียหายอย่างแท้จริง เช่น ความคิดฐานยกยกอภทรัพย์ ส่วนความคิดที่มีได้ระบุว่าเป็นความคิดอันยอมความได้ ก็คือความคิดอาญาภัยยกอภทรัพย์ ส่วนความคิดที่มีได้ระบุเป็นความคิดอันยอมความได้ ก็คือความคิดอาญาแผ่นดิน เช่น ความคิดฐานฆ่าผู้อื่น เพราะเป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นการทั่วไป ผู้กระทำความผิดจึงไม่

^{๑๑๑} ฅภัสสร บุญเพ็ง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนกรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘, ๑๕๔ หน้า.

^{๑๑๒} พร โดตะ, “สาเหตุการกระทำความคิดเกี่ยวกับค้ายาเสพติดของผู้หญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี ทักษสถานกรุงเทพฯ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๔, ๑๐๗ หน้า.

สามารถยอมความกับผู้เสียหายได้ แต่เป็นเรื่องของรัฐจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าผู้เสียหายจะมีความประสงค์ที่จะดำเนินคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดหรือไม่ และกระบวนการยุติธรรม นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งเป็นสถาบันหลักที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมาย อาญาอันมีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม อันประกอบด้วยองค์กรที่สำคัญ ในระบบงานยุติธรรมทางอาญา คือ ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ โดยการดำเนินคดีอาญาจะเริ่มเมื่อมีการกล่าวหาว่า ได้มีการกระทำความผิดทางอาญาขึ้น^{๑๑๒}

อรรถนุญา มโนมัย ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญา มีพฤติกรรมการคบเพื่อนในลักษณะที่ การศึกษาระดับเดียวกันหรือน้อยกว่า และตนเองชอบ โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนจะมีอุปนิสัยเป็นอย่างไร และเพื่อนจะชักชวนให้กระทำความผิด และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่กระทำความผิดสูงนั้น และมูลเหตุจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดซ้ำได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวนหรือทำให้หลง ความตึกคะนองและมีปัญหาด้านการเงิน และผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีเพศที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญาเหมือนกันได้ ปัจจุบันเพศหญิงและชายมีความเสมอภาคกัน มีการกระทำความผิดทางอาญาที่ไม่แตกต่างกัน ที่เพศชายทำได้หญิงก็ทำได้เมื่อมีปัจจัยในการกระทำผิดได้เช่นกัน เป็นต้น^{๑๑๓}

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเลียนแบบนั้นส่วนใหญ่ได้กระทำความผิดจากการเลียนแบบบุคคลอื่น การเลียนแบบพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคม โดยการเรียนรู้เพื่อให้ตนเองได้ถูกยอมรับมากขึ้น

^{๑๑๒} รณภพ สุรัตน์สิงห์, “ความคิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ศึกษากรณีการสมยอมกันเพื่อช่วยเหลือผู้กระทำความผิดไม่ให้ถูกดำเนินคดี”, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๕๒, ๑๒๐ หน้า.

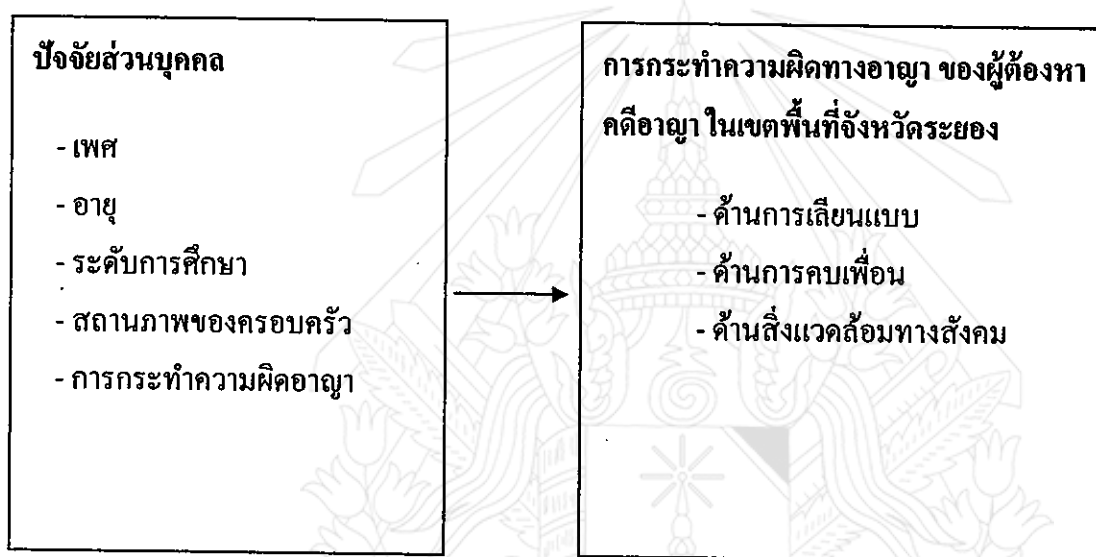
^{๑๑๓} อรรถนุญา มโนมัย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓, ๑๕๐ หน้า.

๒.๑๐ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับด้านการเลียนแบบ ของ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา^{๑๑๔} ด้านการคบเพื่อนของ ซัทเทอร์แลนด์ และ เครชเชอร์^{๑๑๕} และ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมของ Healy and Bronner^{๑๑๖} มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

แผนภูมิที่ ๒.๒ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๑๑๔} พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, จิตวิทยาการศึกษา, อ่างแล้ว, หน้า ๒๘.

^{๑๑๕} รองศาสตราจารย์ ประธาน วัฒนวานิชย์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓๕.

^{๑๑๖} ไชยเจริญ สันติศิริ, อาชญาวิทยา และทัณฑวิทยาพิสดาร, อ่างแล้ว, หน้า ๘๖.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน และวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวัดค่าตัวแปร
- ๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ๓.๑.๑ ประชากร ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๒๔๕ คน^{*}
- ๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๑๕๐ คน

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๒ ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % ยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อนบวกลบ $\pm 5\%$ จากประชากรทั้งหมด จำนวน ๒๔๕ คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน ๑๕๐ คน และใช้

^{*}สถิติการรับคดีงานสืบเสาะและสอดส่อง, สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง, ระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ถึง ๑๕ มิถุนายน, ๒๕๕๕, (อัดสำเนา).

^๒บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๔๓.

วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับสลาก จากผู้ต้องหาคืออาญาที่มารายงานตัวต่อสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยจัดสร้างเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสำรวจ ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน ๕ ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำความผิดทางอาญา

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๑๕ ข้อ โดยจำแนกออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านการเลียนแบบ จำนวน ๕ ข้อ
- ๒) ด้านการคบเพื่อน จำนวน ๕ ข้อ
- ๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำนวน ๕ ข้อ

ลักษณะการให้คะแนนใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)^๑ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

ระดับการมีผล	คะแนน
มากที่สุด	๕
มาก	๔
ปานกลาง	๓
น้อย	๒
น้อยที่สุด	๑

^๑รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด), (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๗.

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด คือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็น

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุด สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ห้องสมุดของส่วนราชการ และหอสมุดแห่งชาติ

๓.๔.๒ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม ๒ ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

๓.๔.๓ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

๓.๔.๔ นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑) พระกฤษ ญาณวิโร

วุฒิการศึกษา

ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
ผู้ประสานงาน โครงการปริญญาโท

๒) นายนิติศักดิ์ อัสวะศิริจินดา

วุฒิการศึกษา

น.บ. (นิติศาสตร์)

ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

๓) นางกรรณา ชันทอง

วุฒิการศึกษา

ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โดยให้ตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

๓.๔.๕. นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ตามสูตรดังนี้

สูตร	$IOC = \frac{\sum X}{N}$
เมื่อ	IOC แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
ให้คะแนน	+๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	๐ ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๖๖ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๕ ข้อ ใช้ได้จำนวน ๑๕ ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง ๐.๖๖ - ๑.๐๐

๓.๔.๖ เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว จึงนำไปใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

สูตร	$\alpha = \frac{k}{K-1} \left(1 - \frac{s_1^2}{s_x^2} \right)$
เมื่อ	α = ค่าอัลฟา K = จำนวนข้อสอบทั้งหมด s_1^2 = ผลรวมของค่า ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๕

๓.๔.๗ นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ขอนหนังสือจากห้องเรียนบัณฑิตศึกษา ศูนย์การศึกษابัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานคณบดีจังหวัดระยอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณบดีจังหวัดระยอง

๓.๕.๒ ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

๓.๕.๓ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

๓.๕.๔ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน ๑๕๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

๓.๕.๕ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๖ การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้^๕

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{๕ - ๑}{๕} = \frac{๔}{๕} = ๐.๘๐$$

ระดับค่า	ช่วงค่าเฉลี่ย	หมายถึง	การแปลผล
๕	๔.๒๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลระดับ มากที่สุด
๔	๓.๔๑ - ๔.๒๐	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลระดับ มาก
๓	๒.๖๑ - ๓.๔๐	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลระดับ ปานกลาง
๒	๑.๘๑ - ๒.๖๐	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลระดับ น้อย
๑	๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลระดับ น้อยที่สุด

^๕ณรงค์ โพธิ์พฤกษานนท์, ระเบียบวิธีวิจัย : แนวการเขียนเค้าโครงการงานวิจัยและรายงานการวิจัยประจำภาค, (กรุงเทพมหานคร : ดวงแก้ว, ๒๕๔๖), หน้า ๘๗.

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ได้ดำเนินการ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๗.๑ วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๗.๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๗.๓ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่เขตจังหวัดระยอง กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้าน เพศ ใช้ในการทดสอบ (t-test) ส่วน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำความคิดทางอาญา ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๗.๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ๒ ประเภท ได้แก่

๓.๘.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๘.๒ สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๘.๓ สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^b

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^c

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๓) การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^d

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

^bนิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^cสังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗), หน้า ๕๕.

^dล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

๔) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)^๔

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๐.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๒) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำความผิดทางอาญา

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาคดีอาญา การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสำรวจ ในการวิจัย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย แล้วดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ
t	(t – distribution)	
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ
F	(F – distribution)	
d.f.	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
S.S.	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
M.S.	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปังจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำคามผิดทางอาญา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ ปังจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคืออาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำผิดทางอาญา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปრაกฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	๑๐๖	๗๐.๗๐
เพศหญิง	๔๔	๒๙.๓๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๗๐ และเพศหญิง จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๐

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๘ - ๓๐	๖๗	๔๔.๐๐
๓๑ - ๔๕ ปี	๕๘	๓๘.๐๐
๔๖ ปีขึ้นไป	๒๕	๑๖.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐ รองลงมา มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๐ และน้อยที่สุด คือ อายุ ๔๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๐

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บัณฑิตส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๑๘	๑๒.๐๐
ประถมศึกษา	๕๑	๓๔.๐๐
มัธยมศึกษา / ปวช.	๔๗	๓๑.๓๐
อนุปริญญา / ปวส.	๒๕	๑๖.๗๐
ปริญญาตรีขึ้นไป	๙	๖.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ รองลงมา มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา / ปวช. จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๐ และน้อยที่สุด คือ ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๐

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บัณฑิตส่วนบุคคลของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๗๖	๕๐.๗๐
บิดามารดาแยกกันอยู่	๓๒	๒๑.๓๐
บิดาเสียชีวิต	๒๓	๑๕.๓๐
มารดาเสียชีวิต	๑๙	๑๒.๗๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๐ รองลงมา มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๐ และน้อยที่สุด คือ มารดาเสียชีวิต จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๐

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบหา
คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกตามการกระทำความผิดทางอาญา

ฐานการกระทำความผิดอาญา	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	๑๐๓	๘๘.๗๐
ครั้งสอง	๒๔	๕.๓๐
ครั้งสาม ขึ้นไป	๑๓	๒.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีการกระทำความผิดทางอาญา ครั้งแรก จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๐ รองลงมา มีการกระทำความผิดทางอาญา ครั้งสอง จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๐ และน้อยที่สุด คือ การกระทำความผิดทางอาญาครั้งสาม ขึ้นไป จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๐

**ตอนที่ ๒ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา
ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง**

การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔.๖ แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลปัจจัยที่มี
ผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง
โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน**

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการเลียนแบบ	๒.๘๔	๑.๓๑	ปานกลาง
๒. ด้านการคบเพื่อน	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง
๓. ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	๒.๘๖	๑.๒๖	ปานกลาง
รวม	๒.๕๓	๑.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ

ด้านการเลียนแบบ	(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๑. มีบุคคลที่อยากเลียนแบบหรือเอาเขาเป็นแบบอย่าง	๒.๘๐	๑.๕๐	ปานกลาง
๒. เคยเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น	๒.๘๑	๑.๔๑	ปานกลาง
๓. กระทำความคิดตามสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ข่าว อาชญากรรม	๒.๖๓	๑.๔๓	ปานกลาง
๔. เพื่อนสอนและพาให้กระทำผิดด้วยกัน	๒.๘๗	๑.๔๐	ปานกลาง
๕. ตัดสินใจกระทำความคิดตามที่เพื่อนแนะนำ	๓.๐๓	๑.๓๖	ปานกลาง
รวม	๒.๘๔	๑.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดในด้านการเลียนแบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๕ ตัดสินใจกระทำความคิดตามที่เพื่อนแนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือข้อ ๔ เพื่อนสอนและพาให้กระทำผิดด้วยกัน อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ ๓ กระทำความคิดตามสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ข่าวอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลปัจจัยที่มีผลต่อการ
 กระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบ
 เพื่อน

ด้านการคบเพื่อน	(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๖. การคบเพื่อนแต่ละคนเลือกคบวัยเดียวกัน	๓.๐๑	๑.๒๒	มาก
๗. มีเพื่อนที่มีลักษณะไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีศีลธรรม คุณธรรม	๓.๑๐	๑.๑๘	มาก
๘. คบเพื่อนที่รับผิดชอบครอบครัว	๓.๐๗	๑.๑๘	มาก
๙. เลือกคบเพื่อนที่มีระดับการศึกษาเดียวกัน หรือน้อยกว่า	๓.๒๓	๑.๐๖	ปานกลาง
๑๐. คบเพื่อนที่ชอบมั่วสุมอบายมุข	๒.๕๗	๑.๔๑	ปานกลาง
รวม	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดในด้านการคบ
 เพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 ไปหาค่าต่ำสุด พบว่า คือ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อ ๙ เลือกคบเพื่อนที่มีระดับการศึกษาเดียวกันหรือ
 น้อยกว่า อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ข้อ ๗ มีเพื่อนที่มีลักษณะไม่ซื่อสัตย์สุจริตไม่มี
 ศีลธรรม คุณธรรม อยู่ในระดับมาก และและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ ๑๐ คือ คบเพื่อนที่ชอบมั่ว
 สุมอบายมุข อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๑๑. ครอบครัวแยกทางกันจึงเป็นเหตุให้กระทำความผิด	๒.๖๓	๑.๕๔	ปานกลาง
๑๒. ครอบครัวไม่ได้ส่งเสริมการศึกษา จึงเป็นเหตุให้กระทำความผิด	๒.๗๘	๑.๔๕	ปานกลาง
๑๓. อยู่ในแหล่งชุมชนที่มีว่่าสูมอบายมุข	๒.๘๑	๑.๓๖	ปานกลาง
๑๔. ฐานะทางครอบครัวมีส่วนให้กระทำความผิด	๒.๕๑	๑.๕๒	ปานกลาง
๑๕. รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตจึงเป็นเหตุให้กระทำความผิด	๓.๒๑	๑.๔๕	ปานกลาง
รวม	๒.๘๖	๑.๒๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดในด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๑๕ คือ รายได้ของไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตจึงเป็นเหตุให้กระทำความผิด อยู่ในระดับ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ข้อ ๑๔ ฐานะทางครอบครัวมีส่วนให้กระทำความผิด อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ ๑๑ ครอบครัวแยกทางกันจึงเป็นเหตุให้กระทำความผิด อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำผิดทางอาญาต่างกัันมีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกััน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่เขตจังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เพศชาย	๑๐๖	๒.๗๔	๑.๓๓	ปานกลาง
เพศหญิง	๔๔	๓.๐๕	๑.๒๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญา ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๔ และมีค่าเฉลี่ย ๓.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
เพศชาย	๑๐๖	๒.๗๔	๑.๓๓	-๑.๕๑	๐.๑๓
เพศหญิง	๔๔	๓.๐๕	๑.๒๓		

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีเพศต่างกัันมีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา ด้านการเลียนแบบ ไม่แตกต่างกััน

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บัณฑิตที่มีผลต่อการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบ
เพื่อน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๐๖	๓.๐๕	๐.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๔๔	๓.๐๔	๐.๑๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยในการกระทำ
ความผิดทางอาญา ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๕ และมีค่าเฉลี่ย ๓.๐๔
ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหา
คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๐๖	๓.๐๕	๐.๕๕	๐.๒๘	๐.๗๘
หญิง	๔๔	๓.๐๔	๐.๑๘		

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยในการกระทำ
ความผิดทางอาญา ด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บัณฑิตที่มีผลต่อการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อม
ทางสังคม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๐๖	๒.๗๕	๐.๒๕	ปานกลาง
หญิง	๔๔	๓.๐๕	๐.๒๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาทั้งเพศชายและเพศหญิง มีปัจจัยในการกระทำ
ความผิดทางอาญา ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๕ และมีค่าเฉลี่ย
๓.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหา
คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๐๖	๒.๗๕	๑.๒๕	-๑.๑๖	๐.๒๔
หญิง	๔๔	๓.๐๕	๑.๒๐		

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยในการกระทำความคิด
ทางอาญา ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ
ความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน
จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๐๖	๒.๘๗	๑.๐๕	ปานกลาง
หญิง	๔๔	๓.๐๖	๑.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาทั้งเพศชายและเพศหญิง มีปัจจัยในการกระทำ
ความคิดทางอาญา โดยด้านรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๗ และมีค่าเฉลี่ย
๓.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหา
คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๐๖	๒.๘๗	๑.๐๕	-๐.๕๖	๐.๕๗
หญิง	๔๔	๓.๐๖	๑.๐๕		

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญาโดยด้านรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ
ความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการ
เลียนแบบ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐	๖๗	๓.๒๘	๑.๓๒	ปานกลาง
๓๑ - ๔๕ ปี	๕๘	๒.๔๘	๑.๐๗	ปานกลาง
๔๖ ปีขึ้นไป	๒๕	๒.๕๑	๑.๔๖	น้อย
รวม	๑๕๐	๒.๘๔	๑.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญา ด้าน
การเลียนแบบ จำแนกตามช่วงอายุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุโดย
เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่าสูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี มีปัจจัยใน
การกระทำความคิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อยู่
ในระดับ น้อย และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอายุของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๒.๕๕	๒	๑๑.๒๗	๗.๒๔	๐.๐๑*
ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๕๘	๑๔๗	๑.๕๘		
รวม	๒๕๕.๑๓	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอายุด้านการเลียนแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ้ ดังตารางที่ ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอายุของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบที่มีอายุแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	๑๘ - ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๒๘$)	๓๑ - ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๔๘$)	๔๖ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๒.๕๑$)
๑๘ - ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๒๘$)		๐.๗๕*	๐.๗๖*
๓๑ - ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๔๘$)			๐.๐๒
๔๖ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๒.๕๑$)			-

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี มีปัจจัยในการกระทำความคิดด้านการเลียนแบบแตกต่างกับผู้ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี และ ผู้ที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบ
เพื่อน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐	๖๗	๓.๔๐	๐.๕๐	ปานกลาง
๓๑ - ๔๕ ปี	๕๘	๒.๘๕	๐.๘๕	ปานกลาง
๔๖ ปีขึ้นไป	๒๕	๒.๖๒	๑.๑๔	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา ด้าน
การคบเพื่อน จำแนกตามอายุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุโดยเรียงลำดับจาก
ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี มีปัจจัยในการกระทำ
ความผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี อยู่ในระดับ
ปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญา
ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๑๓	๒	๗.๐๖	๗.๓๔	๐.๐๑*
ภายในกลุ่ม	๑๔๑.๕๒	๑๔๗	๐.๙๖		
รวม	๑๕๕.๖๖	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดทาง
ผิดทางอาญาด้านการคบเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความ
แตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ่ ดังตารางที่ ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของ ผู้ต้องหา คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อนที่มีอายุแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุ	๑๘ - ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๔๐$)	๓๑ - ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๘๕$)	๔๖ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๒.๖๒$)
๑๘ - ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๔๐$)	-	๐.๕๐*	๐.๗๗*
๓๑ - ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๘๕$)		-	๐.๒๗
๔๖ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๒.๖๒$)			-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปีมีปัจจัยด้านการคบเพื่อนแตกต่างกับ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี และ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกรั้วนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้าน
สิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐	๖๗	๒.๕๕	๑.๔๐	ปานกลาง
๓๑ - ๔๕ ปี	๕๘	๒.๗๕	๑.๑๕	ปานกลาง
๔๖ ปีขึ้นไป	๒๕	๒.๖๕	๑.๑๕	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๒.๘๖	๑.๒๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญา ด้าน
สิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามช่วงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุโดย
เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี มีปัจจัยในการ
กระทำความคิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี อยู่ใน
ระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา
ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม
จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๑๘	๒	๑.๐๙	๐.๖๓	๐.๕๑
ภายในกลุ่ม	๒๓๘.๑๒	๑๔๗	๑.๖๒		
รวม	๒๔๐.๓๐	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุต่างกันมีปัจจัยในการกระทำความคิด
ทางอาญา ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน
จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐	๖๗	๓.๒๒	๑.๑๓	ปานกลาง
๓๑ - ๔๕ ปี	๕๘	๒.๗๒	๐.๕๖	ปานกลาง
๔๖ ปีขึ้นไป	๒๕	๒.๖๑	๑.๐๕	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๒.๕๓	๑.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญา โดยรวมทั้ง
๓ ด้าน จำแนกตามช่วงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุ โดยเรียงลำดับจาก
ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่าสูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี มีปัจจัยในการกระทำ
ความผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี อยู่ในระดับ
ปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา
ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตาม
อายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๘๘	๒	๕.๔๔	๔.๗๕	๐.๐๑*
ภายในกลุ่ม	๑๖๖.๕๔	๑๔๗	๑.๑๓		
รวม	๑๗๗.๔๒	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดทาง
อาญาโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ่ ดังตารางที่ ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของ
 - ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	๑๘ - ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๒๒$)	๓๑ - ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๗๒$)	๔๖ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๒.๖๑$)
๑๘ - ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๒๒$)	-	๐.๕๐*	๐.๖๑*
๓๑ - ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๗๒$)		-	๐.๑๑
๔๖ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๒.๖๑$)			-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี มีปัจจัยในการกระทำความคิดโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกับ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๓๑ - ๔๕ ปี และ ผู้ต้องหาที่มีอายุ ๔๖ ปี ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บัณฑิตที่มีผลต่อการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการ
เขียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้รับการศึกษา	๑๘	๓.๐๔	๑.๔๔	ปานกลาง
ประถมศึกษา	๕๑	๒.๗๓	๑.๐๕	ปานกลาง
มัธยมศึกษา / ปวช.	๔๗	๒.๕๓	๐.๔๓	ปานกลาง
อนุปริญญาตรี / ปวส.	๒๕	๓.๑๑	๑.๓๖	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๕	๑.๘๘	๑.๐๓	น้อย
รวม	๑๕๐	๒.๘๔	๑.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญาด้าน
การเขียนแบบจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามระดับ
การศึกษาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีระดับการศึกษา
อนุปริญญาตรี / ปวส. มีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ
ผู้ต้องหาที่ไม่ได้รับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีระดับการศึกษา
ปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา
 - ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตาม
 ระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๗๑	๔	๒.๙๒	๑.๗๓	๐.๑๔
ภายในกลุ่ม	๒๔๔.๒๑	๑๔๕	๑.๖๘		
รวม	๒๕๕.๙๓	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยในการกระทำ
 ความผิดทางอาญา ด้านการเลียนแบบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดพลาดของผู้ออกข้อสอบ ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้รับการศึกษา	๑๘	๒.๕๘	๐.๕๔	ปานกลาง
ประถมศึกษา	๕๑	๒.๘๒	๑.๐๓	ปานกลาง
มัธยมศึกษา / ปวช.	๔๗	๓.๒๐	๐.๕๕	ปานกลาง
อนุปริญญาตรี / ปวส.	๒๕	๓.๔๕	๑.๑๗	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	๕	๒.๒๘	๐.๕๕	น้อย
รวม	๑๕๐	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ผู้ออกข้อสอบมีปัจจัยในการกระทำความผิดพลาดทางอาญา ทางด้านคบเพื่อนแบบจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามระดับการศึกษาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ออกข้อสอบที่มีระดับการศึกษา อนุปริญญาตรี / ปวส. มีปัจจัยในการกระทำความผิดพลาดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ออกข้อสอบที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา / ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ออกข้อสอบที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดพลาดของผู้ออกข้อสอบ ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕.๑๐	๔	๒.๒๗	๒.๒๕	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๑๔๖.๕๖	๑๔๕	๑.๐๑		
รวม	๑๕๑.๖๖	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ผู้ออกข้อสอบที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยในการกระทำความผิดพลาดทางอาญา ด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บัณฑิตที่มีผลต่อการกระทำ
 - ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้าน
 สิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้รับการศึกษา	๑๘	๒.๘๐	๑.๐๒	ปานกลาง
ประถมศึกษา	๕๑	๒.๘๔	๑.๒๒	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	๔๗	๒.๙๔	๑.๓๐	ปานกลาง
อนุปริญญาตรี / ปวส.	๒๕	๓.๒๖	๑.๓๕	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๘	๑.๖๒	๐.๘๒	น้อยที่สุด
รวม	๑๕๐	๒.๘๖	๑.๒๖	ปานกลาง

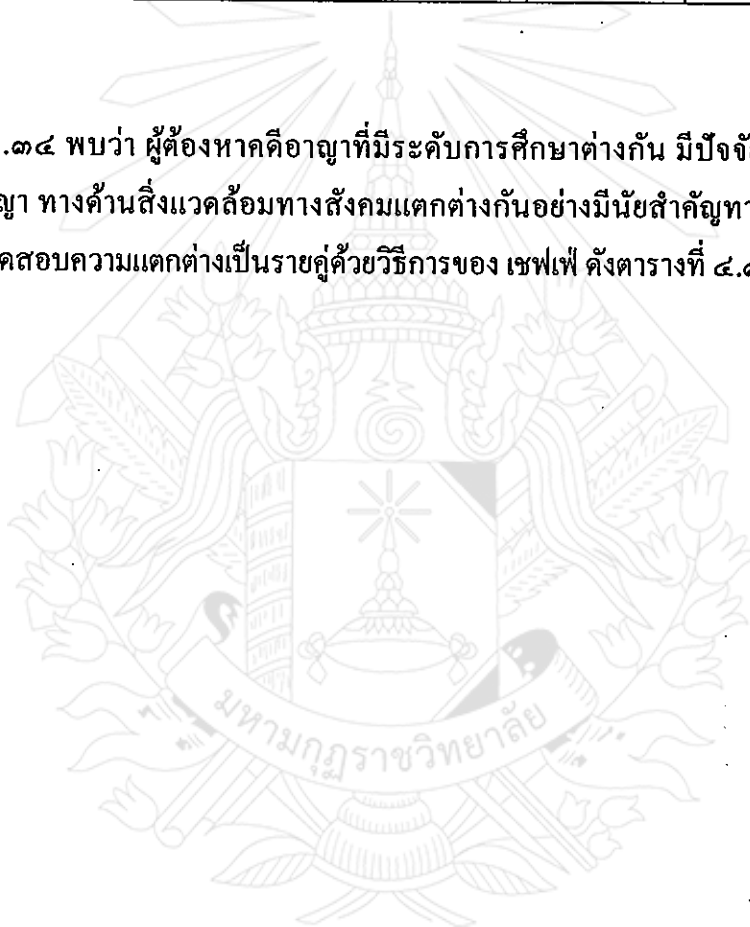
จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา ด้าน
 สิ่งแวดล้อมทางสังคมจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามระดับ
 การศึกษาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีระดับการศึกษา
 อนุปริญญาตรี / ปวส. มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ
 ผู้ต้องหาที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษา / ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มี
 ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา
ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมจำแนก
ตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๓๑	๔	๔.๕๗	๒.๘๘	๐.๐๒*
ภายในกลุ่ม	๒๒๑.๘๘	๑๔๕	๑.๕๓		
รวม	๒๔๐.๓๐	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการ
กระทำความคิดทางอาญา ทางด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ่ ดังตารางที่ ๔.๓๕

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของ
 - ผู้ต้องหา คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีระดับ
 การศึกษา แตกต่างกันด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียนหนังสือ ($\bar{X} = ๒.๘๐$)	ประถมศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๐$)	มัธยมศึกษา/ ปวช. ($\bar{X} = ๓.๑๕$)	อนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X} = ๓.๒๖$)	ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๖๒$)
ไม่ได้เรียนหนังสือ ($\bar{X} = ๒.๘๐$)	-	-๐.๐๔*	-๐.๑๔	-๐.๔๖	๑.๑๓*
ประถมศึกษา ($\bar{X} = ๒.๖๐$)		-	-๐.๑๐	-๐.๔๒	๑.๒๒*
มัธยมศึกษา/ ปวช. ($\bar{X} = ๓.๑๕$)			-	-๐.๓๑	๑.๓๒*
อนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X} = ๓.๒๖$)				-	๑.๖๔*
ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๖๒$)					-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่ไม่ได้เรียนหนังสือ มีปัจจัยในการกระทำ
 ความผิดทางด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม แตกต่างกับผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และผู้ที่
 มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนผู้ที่มีการศึกษาประถมศึกษา แตกต่างกับผู้ที่มีการ
 การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ระดับการศึกษามัธยมศึกษา / ปวช, ระดับการศึกษาอนุปริญญา / ปวส
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ
 ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน
 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้รับการศึกษา	๑๘	๒.๕๔	๐.๕๖	ปานกลาง
ประถมศึกษา	๕๑	๒.๘๐	๑.๐๑	ปานกลาง
มัธยมศึกษา / ปวช.	๔๓	๓.๐๒	๑.๑๕	ปานกลาง
อนุปริญญาตรี / ปวส.	๒๕	๓.๒๕	๑.๒๑	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๕	๒.๑๑	๐.๖๒	น้อย
รวม	๒๓๐	๒.๕๓	๑.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้านจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามระดับการศึกษาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีระดับการศึกษา อนุปริญญาตรี / ปวส. มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีระดับการมัธยมศึกษา / ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญา
 ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตาม
 ระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๖๐๔	๔	๒.๖๕	๒.๒๕	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๑๖๗.๒๓	๑๔๕	๑.๑๕		
รวม	๑๗๗.๘๓	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยในการ
 กระทำคามผิดทางอาญาโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาที่อาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการ เลียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๗๖	๒.๖๑	๑.๒๔	ปานกลาง
บิดามารดาแยกกันอยู่	๓๒	๓.๘๕	๑.๒๐	มาก
บิดาเสียชีวิต	๒๓	๑.๕๕	๑.๐๑	น้อย
มารดาเสียชีวิต	๑๕	๓.๑๑	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๒.๘๔	๑.๓๑	ปานกลาง

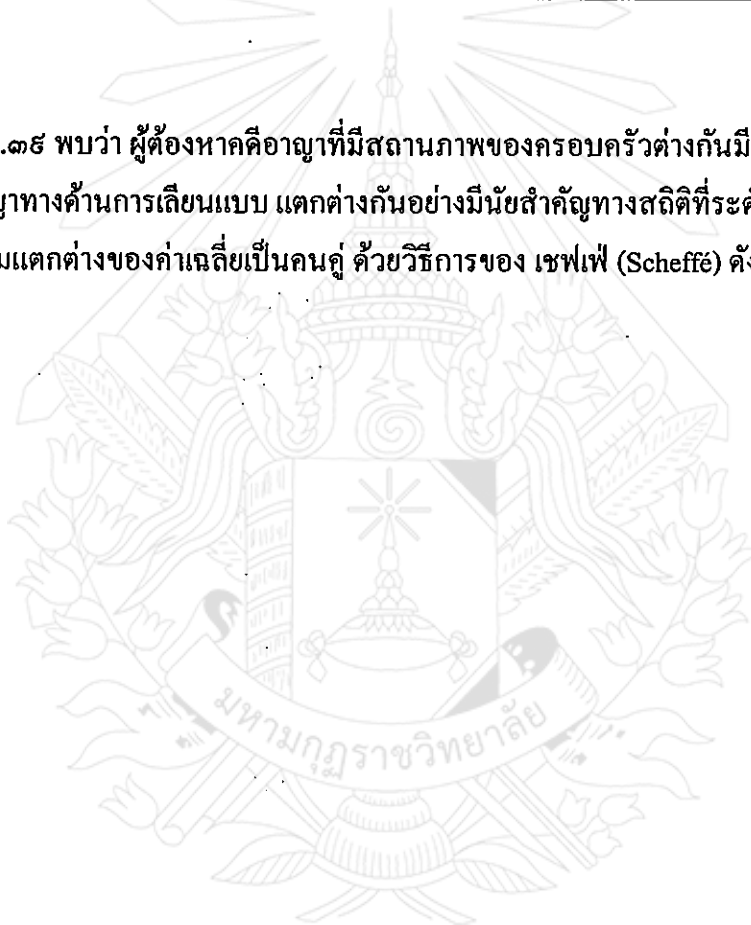
จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ผู้ต้องหาที่อาญามีปัจจัยในการกระทำผิดอาญาทางด้านการเลียนแบบ จำแนกตามตามสถานภาพของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตาม สถานะของครอบครัวโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มี สถานะทางครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับ ปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวมารดาเสียชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง และ ต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวบิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของ
 - ผู้ต้องหา คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตาม
 สถานภาพของ ครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕๔.๕๖	๓	๑๘.๑๘	๑๓.๑๘	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๐๑.๓๗	๑๔๖	๑.๓๗		
รวม	๒๕๕.๙๓	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกันมีปัจจัยใน
 การกระทำความคิดอาญาทางด้านการเลียนแบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕
 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่
 ๔.๔๐

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเขียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัวด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สถานภาพของครอบครัว	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๖๑$)	บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๓.๘๕$)	บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๑.๕๕$)	มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๑๑$)
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๖๑$)	-	๑.๒๓*	๐.๖๒*	-๐.๐๕
บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๓.๘๕$)		-	๑.๘๕*	๐.๗๓*
บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๑.๕๕$)			-	-๑.๑๒*
มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๑๑$)				-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดอาญาทางด้านการเขียนแบบ กล่าวคือ ผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน แตกต่างจากผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ และผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต ส่วนผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต และผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวที่มีมารดาเสียชีวิต ส่วนผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวที่มีมารดาเสียชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บัณฑิตที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๗๖	๒.๗๘	๐.๕๓	ปานกลาง
บิดามารดาแยกกันอยู่	๓๒	๔.๐๓	๐.๘๗	มาก
บิดาเสียชีวิต	๒๓	๒.๖๘	๐.๘๕	ปานกลาง
มารดาเสียชีวิต	๑๕	๓.๐๕	๐.๗๕	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา มีปัจจัยในการกระทำความผิดอาญาทางด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามสถานะของครอบครัวโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ มีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวมารดาเสียชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓๘.๕๒	๓	๑๒.๕๑	๑๖.๒๒	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๑๑๖.๗๓	๑๔๖	๐.๘๐		
รวม	๑๕๕.๖๖	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาสถานภาพของครอบครัวต่างกัน ที่มีปัจจัยในการกระทำความคิดอาญาทางด้านการคบเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๔๓

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหา
คดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยองด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว
ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

สถานภาพของ ครอบครัว	บิดามารดาอยู่ ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๓๘$)	บิดามารดา แยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๔.๐๓$)	บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๖๘$)	มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๐๕$)
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๓๘$)	-	๑.๒๔*	๐.๑๐*	-๐.๐๓
บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๔.๐๓$)		-	๑.๓๔*	๐.๕๓*
บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๖๘$)			-	-๑.๐๔
มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๐๕$)				-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความผิดอาญาทางด้าน
การคบเพื่อน กล่าวคือ ผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ แตกต่าง ผู้ต้องหา
ที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต และผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดา
แยกกันอยู่ แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิตและผู้ต้องหาที่มีสถานภาพ
ของครอบครัวมารดาเสียชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความ
แตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บัณฑิตที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้าน สิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๗๖	๒.๕๕	๑.๑๒	น้อย
บิดามารดาแยกกันอยู่	๓๒	๔.๐๕	๐.๘๑	มาก
บิดาเสียชีวิต	๒๓	๒.๑๓	๑.๒๗	น้อย
มารดาเสียชีวิต	๑๕	๓.๐๐	๑.๑๗	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๒.๘๖	๑.๒๖	ปานกลาง

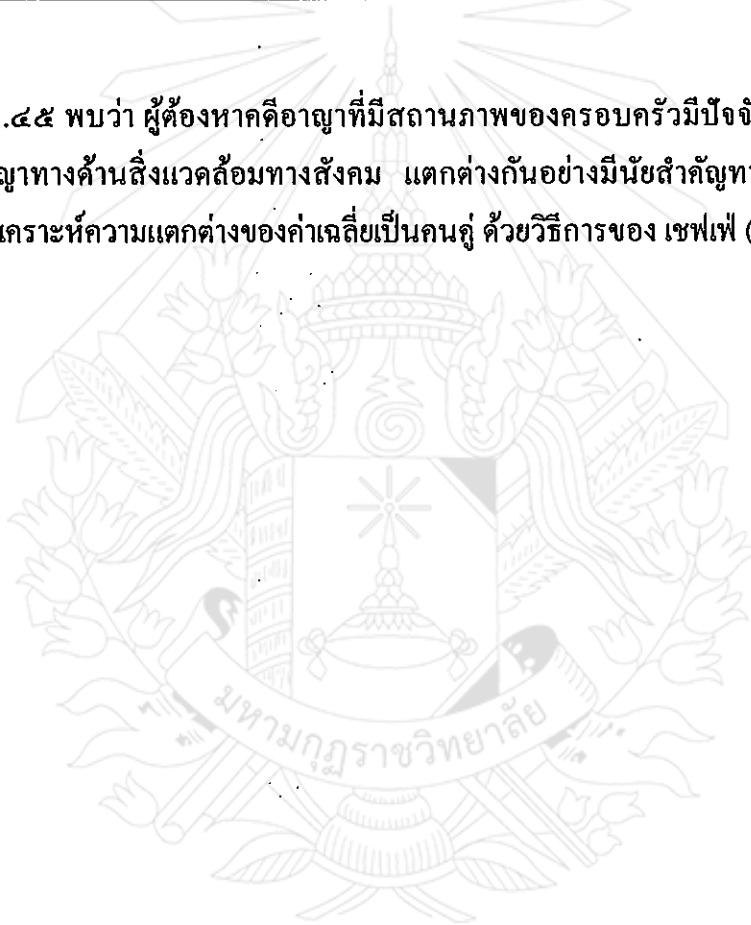
จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำ ความผิดอาญาทางด้าน สิ่งแวดล้อมทางสังคมจำแนกตามตามสถานภาพของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามสถานะของครอบครัว โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ มีปัจจัยในการกระทำ ความผิดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวมารดาเสียชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวบิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญา
 ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม
 จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๖๔.๕๖	๓	๒๑.๕๒	๑๗.๘๘	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๑๗๕.๗๔	๑๔๖	๑.๒๐		
รวม	๒๔๐.๓๐	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีสถานภาพของครอบครัวมีปัจจัยในการ
 กระทำความคิดทางอาญาทางด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)
 ดังตารางที่ ๔.๔๖

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

สถานภาพของครอบครัว	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๕๕$)	บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๔.๐๕$)	บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๑$)	มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๐๐$)
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๕๕$)	-	๑.๔๙*	๐.๔๑*	-๐.๔๔
บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๔.๐๕$)		-	๑.๙๑*	๑.๐๕*
บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๑๓$)			-	-๐.๘๖
มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๐๐$)				-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญาด้านการสิ่งแวดล้อมทางสังคม กล่าวคือ ผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกันแตกต่าง ผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ และผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต ส่วนผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต และผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวมารดาเสียชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดพลาดทางอาญาของผู้ต้องหาที่อาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้านจำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๗๖	๒.๖๕	๐.๕๕	ปานกลาง
บิดามารดาแยกกันอยู่	๓๒	๓.๕๗	๐.๘๕	มาก
บิดาเสียชีวิต	๒๓	๒.๒๗	๐.๘๗	น้อย
มารดาเสียชีวิต	๑๕	๓.๐๗	๐.๗๗	ปานกลาง
รวม	๑๕๐	๒.๕๓	๑.๐๕	ปานกลาง

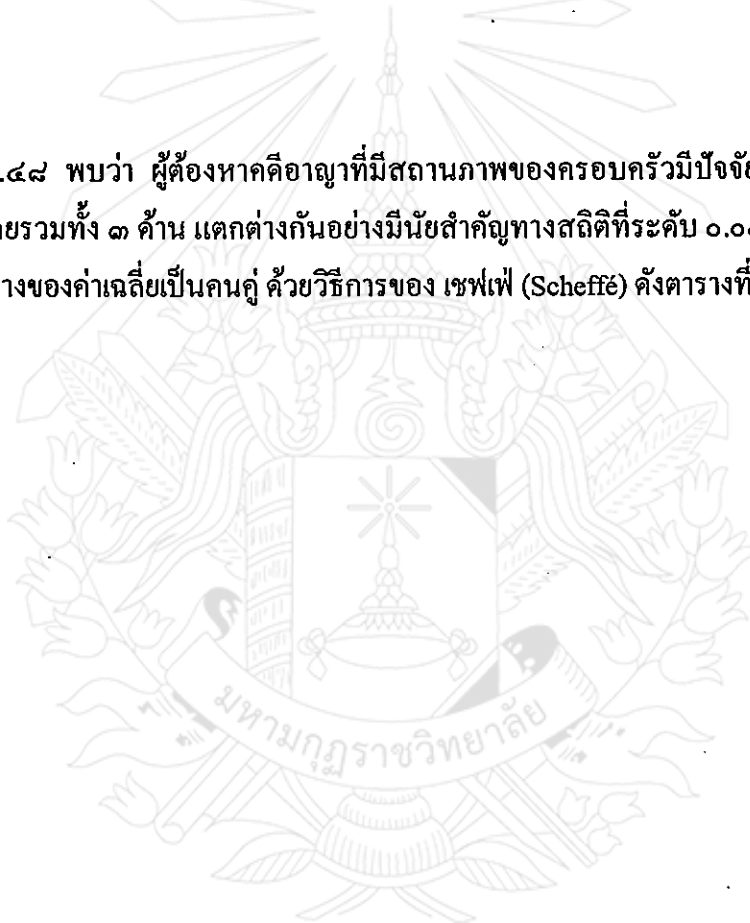
จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า ผู้ต้องหาที่อาญามีปัจจัยในการกระทำความผิด โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามสถานะของ ครอบครัวโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทาง ครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ มีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีสถานะทางครอบครัวมารดาเสียชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มี สถานะทางครอบครัวบิดาเสียชีวิตอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕๑.๒๑	๓	๑๗.๐๗	๑๕.๖๘	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๑๒๖.๖๒	๑๔๖	๐.๘๖		
รวม	๑๗๗.๘๓	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีสถานภาพของครอบครัวมีปัจจัยในการกระทำคามผิดอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๔๙

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

สถานภาพของครอบครัว	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๖๕$)	บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๓.๕๗$)	บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๒๗$)	มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๐๗$)
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๒.๖๕$)	-	- ๑.๓๒*	๐.๓๘	- ๐.๔๑
บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๓.๕๗$)		-	๑.๗๐*	๑.๕๐*
บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๒๗$)			-	- ๐.๗๕*
มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๓.๐๗$)				-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำคามผิดอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ ส่วนผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต และผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวมารดาเสียชีวิต ส่วนผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวบิดาเสียชีวิต แตกต่างกับผู้ต้องหาที่มีสถานภาพของครอบครัวมารดาเสียชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการ เลียนแบบ จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา

ฐานการกระทำผิดอาญา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ครั้งแรก	๑๓๓	๒.๗๖	๑.๓๑	ปานกลาง
ครั้งสอง	๑๔	๓.๔๑	๑.๑๓	มาก
ครั้งสามขึ้นไป	๓	๓.๘๖	๑.๒๘	มาก
รวม	๑๕๐	๒.๘๔	๑.๓๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดอาญาทางด้านการ เลียนแบบจำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามฐานกระทำผิด ทางอาญา โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำ ความผิดทางอาญาครั้งสอง มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญา ครั้งสามขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มี การกระทำผิดทางอาญา ครั้งแรก อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามการ กระทำผิดทางอาญา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๘.๕๗	๒	๔.๒๘	๒.๕๔	๐.๐๘
ภายในกลุ่ม	๒๔๗.๖๕	๑๔๗	๑.๖๘		
รวม	๒๕๕.๒๒	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดอาญาต่างกัน ใน ด้านการเลียนแบบ จำแนกการกระทำผิดทางอาญา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านคบเพื่อน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา

ฐานการกระทำผิดทางอาญา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ครั้งแรก	๑๓๓	๓.๐๐	๑.๐๑	ปานกลาง
ครั้งสอง	๑๔	๓.๖๒	๐.๕๒	มาก
ครั้งสามขึ้นไป	๓	๓.๖๖	๐.๘๓	มาก
รวม	๑๕๐	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญาทางด้านการคบเพื่อนจำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามฐานการกระทำผิดทางอาญาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญาครั้งสามขึ้นไป มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญา ครั้งสอง อยู่ในระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญา ครั้งแรก อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดี อาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน จำแนกตาม การกระทำผิดทางอาญา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๕.๕๗	๒	๒.๕๘	๒.๕๓	๐.๐๕
ภายในกลุ่ม	๑๔๕.๖๕	๑๔๗	๑.๐๑		
รวม	๑๕๑.๒๒	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๕๓ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญาในด้านการคบเพื่อน จำแนกการกระทำผิดทางอาญาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้าน สิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา

ฐานการกระทำผิดอาญา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ครั้งแรก	๑๓๓	๒.๗๘	๑.๒๖	ปานกลาง
ครั้งสอง	๑๔	๓.๔๔	๑.๒๐	มาก
ครั้งสามขึ้นไป	๓	๓.๘๐	๑.๐๓	มาก
รวม	๑๕๐	๒.๘๖	๑.๒๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา ทางด้าน สิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนก ตามการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามฐาน การกระทำผิดทางอาญาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีการ กระทำผิดทางอาญาครั้งสามขึ้นไป มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญา ครั้งสอง อยู่ในระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญา ครั้งแรก อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๘.๑๑	๒	๔.๐๕	๒.๕๖	๐.๐๘
ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๑๕	๑๔๗	๑.๕๘		
รวม	๒๔๐.๓๐	๑๔๙			

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดอาญาที่มีการกระทำผิดทางอาญาต่างกันในด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม จำแนกการกระทำผิดทางอาญาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา

ฐานการกระทำความคิดอาญา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ครั้งแรก	๑๓๓	๒.๘๕	๑.๐๘	ปานกลาง
ครั้งสอง	๑๔	๓.๔๕	๑.๐๑	มาก
ครั้งสามขึ้นไป	๓	๓.๗๗	๐.๕๗	มาก
รวม	๑๕๐	๒.๘๓	๑.๐๕	ปานกลาง

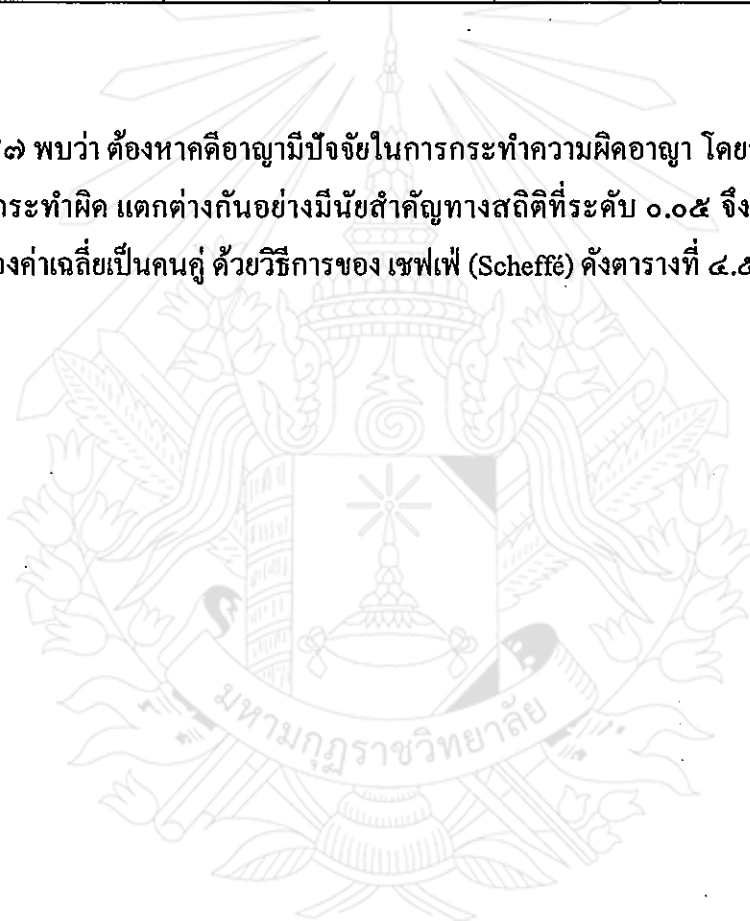
จากตารางที่ ๔.๕๖ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนก ตามการกระทำผิดทางอาญาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามฐานกระทำผิดทางอาญาโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า สูงสุด คือ ผู้ต้องหามีการกระทำความคิดทางอาญาครั้งสามขึ้นไป มีปัจจัยในการกระทำความคิดทางอาญา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ต้องหามีการกระทำความคิดทางอาญาครั้งแรก อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำสุด คือ ผู้ต้องหามีการกระทำความคิดทางอาญา ครั้งสอง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามการกระทำผิดทางอาญา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๗.๔๔	๒	๓.๗๒	๓.๒๑	๐.๐๔*
ภายในกลุ่ม	๑๗๐.๓๘	๑๔๗	๑.๑๕		
รวม	๑๗๗.๘๓	๑๔๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๕๖ พบว่า ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความคิดอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามฐานกระทำผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๕๗

ตารางที่ ๔.๕๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของ
 - ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามฐาน
 กระทำความผิดด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

ฐานการกระทำผิดอาญา	ครั้งที่ ๑ ($\bar{X} = ๒.๘๕$)	ครั้งที่ ๒ ($\bar{X} = ๓.๔๕$)	๓ ครั้งขึ้นไป ($\bar{X} = ๓.๗๗$)
ครั้งที่ ๑ ($\bar{X} = ๒.๘๕$)	-	-๐.๖๔*	-๐.๕๒
ครั้งที่ ๒ ($\bar{X} = ๓.๔๕$)		-	-๐.๒๘
๓ ครั้งขึ้นไป ($\bar{X} = ๓.๗๗$)			-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๕๘ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา มีปัจจัยในการกระทำผิดอาญา โดยรวม
 ทั้ง ๓ ด้าน คือ จำแนกตามฐานกระทำความผิดครั้งที่ ๑ แตกต่างกับฐานกระทำความผิดครั้งที่ ๒
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

**ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง และใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากฎดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการ
เขียนแบบ**

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. เขียนแบบเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นตัวอย่างไม่ดี เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นจุดสนใจของผู้อื่น	๑๒	๑. พิจารณาเขียนแบบในสิ่งที่ดี ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	๑๒
๒. เขียนแบบอย่างที่ไม่ดีตามสื่อ เช่น โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น	๑๐	๒. สื่อต่าง ๆ ควรเป็นตัวอย่างที่ดี มีการนำเสนอในทางที่สร้างสรรค์และเป็นผลดีต่อผู้ชม	๑๐
๓. ชอบเขียนแบบเพื่อนและบุคคลที่ชื่นชอบ	๑๑	๓. ควรทำอะไรด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องทำตามในทุกเรื่อง	๑๑
รวม	๓๓	รวม	๓๓

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๖๖ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ด้านการเขียนแบบ มากที่สุด คือ เขียนแบบเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นตัวอย่างไม่ดี เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นจุดสนใจของผู้อื่น จำนวน ๑๒ คน น้อยที่สุด คือ เขียนแบบอย่างที่ไม่ดีตามสื่อ เช่น โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น จำนวน ๑๐ คน และได้เสนอแนวทางแก้ไข มากที่สุด คือ พิจารณาเขียนแบบในสิ่งที่ดี ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม จำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๔.๖๐ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำ
ความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบ
เพื่อน

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
๑. ชอบคบเพื่อนที่ชอบ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร	๑๘	๑. หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ดี และกลุ่มเสี่ยงที่จะพาไปกระทำความผิด	๑๖
๒. ชุมชนมีแต่คนไม่ดี ถ้าไม่คบก็ไม่มีเพื่อน	๑๓	๒. พิจารณาในสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ ที่จะไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	๑๓
๓. เมื่อถูกปล่อยตัวแล้ว ก็ไปเจอแต่เพื่อนและสังคมเดิม	๑๒	๓. เลือกคบเพื่อนที่ดี ไม่ทำตามเพื่อนหากเพื่อนพาไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	๑๒
รวม	๔๓	รวม	๔๑

จากตารางที่ ๔.๖๐ พบว่า ผู้ต้องหากระทำผิดทางอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๘๔ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดทางอาญา ด้านการคบเพื่อน มากที่สุด คือ ชอบคบเพื่อนที่ชอบ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร จำนวน ๑๘ คน น้อยที่สุด คือ เมื่อถูกปล่อยตัวแล้ว ก็ไปเจอแต่เพื่อนและสังคมเดิม จำนวน ๑๒ คน และได้เสนอแนวทางแก้ไขมากที่สุด คือ หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ดี และกลุ่มเสี่ยงที่จะพาไปกระทำความผิด จำนวน ๑๖ คน น้อยที่สุด คือ เลือกคบเพื่อนที่ดี ไม่ทำตามเพื่อนหากเพื่อนพาไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๔.๖๑ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำ
ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อม
ทางสังคม

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. ครอบครัวแยกทางกันจึงทำให้ ครอบครัวขาดความรัก ความอบอุ่น	๑๕	๑. ควรมีการวางแผนครอบครัวให้ ถูกต้องของคนในครอบครัว เพื่อ ไม่ให้เกิดปัญหาทางครอบครัว	๑๕
๒. การอยู่ในชุมชนที่แออัดและมั่ว สุ่ม	๑๒	๒. ควรหลีกเลี่ยงที่จะอยู่ในสังคม อย่างนั้น และควรมีการแก้ไข ปัญหาความยากจน	๑๒
๓. รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนิน ชีวิต	๑๑	๓. ควรมีการทำความเข้าใจในการ ประกอบอาชีพด้วยความสุจริต และ ตั้งใจทำมาหากิน	๑๑
รวม	๓๘	รวม	๓๘

จากตารางที่ ๔.๖๑ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๓๖ คน ได้
เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดทางอาญา มากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อมสังคม
โดยครอบครัวแยกทางกัน จำนวน ๑๕ คน น้อยที่สุด คือ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต
จำนวน ๑๑ คน และได้เสนอแนวทางแก้ไข มากที่สุด คือ ควรมีการวางแผนครอบครัวให้ถูกต้อง
ของคนในครอบครัว เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทางครอบครัว จำนวน ๑๕ คน น้อยที่สุด คือ ควรมีการทำ
ความเข้าใจในการประกอบอาชีพด้วยความสุจริต และตั้งใจทำมาหากิน ย่อมเป็นทางที่จะทำให้การ
ดำเนินชีวิตอยู่ในความถูกต้อง การดำเนินชีวิตที่พอเพียง ย่อมทำให้มีรายได้ที่เพียงพอ จำนวน ๑๑
คน

สรุปข้อเสนอแนะได้เป็น ๒ ประเด็นดังนี้

- ๑) ประเด็นปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะไว้สูงสุดคือด้านการคบเพื่อน ได้แก่ ข้อ
ที่ ๑ ชอบคบเพื่อนที่ชอบ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร
- ๒) ประเด็นแนวทางแก้ไขปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะไว้สูงสุดคือด้านการคบ
เพื่อน ได้แก่ ข้อที่ ๑ หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ดี และกลุ่มเสี่ยงที่จะพาไปกระทำความผิด

บทที่ ๕

สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ” เนื่องจากในปัจจุบันการกระทำผิดของผู้ต้องหาคดีอาญาในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะสาเหตุจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงและจังหวัดระยองเป็นที่ตั้งและประกอบกิจการของ โรงงานอุตสาหกรรมจึงมีประชาชนจากทุกท้องที่ของประเทศไทยเข้ามาอยู่อาศัยเพื่อประกอบอาชีพ คั้งนั้น เมื่อมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายอาญาขึ้นในจังหวัดระยอง จากสภาพปัญหาดังกล่าวนี้หากไม่มีแนวทางการแก้ไขที่ค้ำย่อมเกิดปัญหาสังคมที่จังหวัดระยองและประเทศไทยจะต้องสูญเสียงบประมาณมหาศาลที่จะหามาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดทางอาญาเหล่านี้ให้หมดไป ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ข้อ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง และ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

ซึ่งผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่าผู้ต้องหาคดีอาญา มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว การกระทำผิดทางอาญา มีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีอาญา ในพื้นที่เขตจังหวัดระยอง จำนวน ๒๔๕ คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน ๑๕๐ คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบให้อ่าง่าย โดยการจับฉลาก จากผู้ต้องหาคดีอาญาที่มรายงานตัวต่อสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way

ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย ตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๗๐ มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๐ มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ สถานภาพของครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๗๐ และเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา ครั้งแรก จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๐

๕.๑.๒ ผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยรวม ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

๑) ด้านการเลียนแบบ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง

๒) ด้านการคบเพื่อน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง

๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง พบว่าผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และการกระทำผิดทางอาญา ต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดทางอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ต้องหาคดีอาญาที่กระทำความผิดอาญาต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดทางอาญาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละด้าน มีผลปรากฏ ดังนี้

๑) ด้านการเลียนแบบ พบว่าผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดในด้านการเลียนแบบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๕ ตัดสินใจกระทำความผิดตามที่

เพื่อนแนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือข้อ ๔ เพื่อนสอนและพาให้กระทำผิดด้วยกัน อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ ๓ กระทำความผิดตามสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ข่าวอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง

๒) ด้านการคบเพื่อน พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดในด้าน การคบเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อ ๕ เลือกคบเพื่อนที่มีระดับการศึกษา เดียวกันหรือน้อยกว่า อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ข้อ ๗ มีเพื่อนที่มีลักษณะไม่ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่มีศีลธรรม คุณธรรม อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ ๑๐ คือ คบเพื่อน ที่ชอบมั่วสุมอบายมุข อยู่ในระดับปานกลาง

๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดในด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดย เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๑๕ คือ รายได้ ของไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตจึงเป็นเหตุให้กระทำผิด อยู่ในระดับ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ข้อ ๑๔ ฐานะทางครอบครัวมีส่วนให้ตัดสินใจกระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ ๑๑ ครอบครัวแยกทางกันจึงเป็นเหตุให้กระทำผิด อยู่ในระดับ ปานกลาง

๕.๑.๔ ผลการศึกษาข้อเสนอนี้เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคำกล่าวกระทำ ความผิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา พื้นที่เขตจังหวัดระยอง สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านการเลียนแบบ พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง มีปัจจัยที่มี ผลต่อการกระทำผิดทางอาญา ในด้านการเลียนแบบ ที่จะกระทำผิดทางอาญา โดยปัจจัยที่มีผล ต่อการกระทำผิดทางอาญา คือ เพื่อนสอนและแนะนำให้กระทำผิดด้วยกันและตัดสินใจ กระทำผิดตามที่เพื่อนแนะนำและการเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น และ การกระทำผิดตามสื่อต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการกระทำผิดทางอาญา ที่ทำให้เกิดอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นผล ทำให้มี ผู้ต้องหาต้องกระทำผิดทางอาญาขึ้น ทั้งนี้ รูปแบบในการกระทำผิดทางอาญาข้อมแตกต่างกันไป อาทิ การกระทำผิดฐานลักทรัพย์

๒) ด้านการคบเพื่อน การคบเพื่อนควรเลือกคบเพื่อนที่ดี มีลักษณะที่เป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมดำรงชีวิตที่ถูกต้องและดีงาม ไม่คบค้าสมาคมกับเพื่อนที่มั่วสุมอบายมุขที่ทำให้ ตนต้องเสื่อมเสียเกียรติยศและศักดิ์ศรี และวงศ์ตระกูล ตลอดทั้งการมีเพื่อนที่รับผิดชอบต่อ ครอบครัว ทั้งนี้การคบเพื่อนนั้นย่อมมีผลต่อการกระทำผิดทางอาญา ของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขต พื้นที่จังหวัดระยอง

๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา พื้นที่เขตจังหวัดระยอง ที่เป็นปัจจัยเกี่ยวเนื่องในการกระทำผิดทางอาญา ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว แยกแยกกัน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่ได้ส่งเสริมการศึกษา การอยู่ในแหล่งชุมชนที่แออัดและมั่วสุม ตลอดจนฐานะทางครอบครัวมีส่วนให้กระทำผิด และรายได้ของผู้ต้องหา ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตเป็นเหตุให้กระทำผิด จึงควรมีการส่งเสริมการจัดระเบียบทางสังคมที่เป็นลักษณะแผนพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความรัดกุม และแก้ไขปัญหาคความยากจน กล่าวคือ ต้องมีครอบครัวที่ดี สังคมที่ดี และการพัฒนาประเทศที่ดี ย่อมเป็นรากฐานที่ดีต่อความมั่นคงของรัฐ และประชาชน ต่อไป

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง มีความคิดเห็นต่อกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากว่า ปัจจุบันปัญหาการกระทำผิดทางอาญามีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสิ่งที่น่าตกใจไปยิ่งกว่านั้นคือ ผู้ต้องหาที่กระทำผิดก็มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ จึงนับเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันหาทางป้องกันและช่วยกันแก้ปัญหา คงไม่อาจปล่อยให้ส่วนใดส่วนหนึ่งแก้ไขโดยลำพัง เพราะในที่สุดแล้วเยาวชนเหล่านี้จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ของชาติ เป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขของการกระทำผิดทางอาญา ต้องยอมรับว่าในเมืองใหญ่ ๆ สถิติของการกระทำผิดเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากในเมืองใหญ่ ๆ ย่อมมีจำนวนประชากรอาศัยอยู่มากกว่าเมืองเล็ก ๆ อีกทั้งความเจริญด้านต่าง ๆ ก็เป็นปัจจัยนำมาซึ่งการกระทำผิดของผู้ต้องหาคดีอาญาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ โลมโบรโซ สรุปว่า อาชญากร โดยกำเนิดได้รับการถ่ายทอดลักษณะบกพร่องทางกายภาพโดยทางสายโลหิตมาจากบรรพบุรุษมาหลายชั่วคน (Atavism) การอาชญากรโดยกำเนิดก็คือการที่สภาพที่ธรรมชาติได้กำหนดให้บุคคลนั้น มีนิสัยจิตใจชอบทำร้ายและเบียดเบียนผู้อื่น มกนั้น ต่อด้านทางสังคมไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับระเบียบแบบแผนของสังคมอย่างคนปกติได้ส่วนอาชญากรวิกลจริต โลมโบรโซ เชื่อว่าโรคจิตเป็นส่วนโรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม อาชญากรเป็นครั้งคราว เขามีความเห็นว่ามันไม่ใช่เกิดจากสาเหตุทาง

กรรมพันธุ์ แต่เป็นสาเหตุทางด้านจิตใจ สภาพอารมณ์และสังคมสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับแนวคิดของ คาร์ล มาร์ค เสนอแนวคิดที่ระบบเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดตัวเดียวที่สำคัญในการเกิดอาชญากรรม ซึ่งมีผลมาในระบบเศรษฐกิจ การป้องกันการกระทำความผิดหรืออาชญากรรม คือ การเปลี่ยนแปลงระบบ โดยวิธีปฏิบัติทางสังคมจึงจะสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและระบบอื่นๆ ของสังคมได้และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลียม บองช ซึ่งเห็นว่าระบบเศรษฐกิจนั้นก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมของอาชญากร และสอดคล้องกับแนวคิดของ เดอร์โลม์กล่าวไว้ว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ปกติของสังคม เมื่อใดที่บรรทัดฐานของสังคมไม่สามารถควบคุมการกระทำของบุคคลในสังคม หรือไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางสังคม ก็จะเป็นเหตุให้บุคคลล่วงละเมิดฝ่าฝืนบรรทัดฐานทางสังคมนำไปสู่การกระทำความผิด ซึ่งทางแก้ไข คือ ต้องสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้สังคมส่วนรวมมีความสุข โดยทุกสังคมประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบ คือ โครงสร้างทางวัฒนธรรม และโครงสร้างทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรภรณ์ จิตรธร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา มีหลายปัจจัยด้วยกัน เริ่มต้นตั้งแต่ปัจจัยภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู หรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ตลอดจนถึง การคบเพื่อน พฤติกรรมการเล่นแบบ สิ่งแวดล้อมทางสังคม และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้กระทำความผิดทางอาญาหลงกระทำผิดอาญาได้ โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่นอกจากครอบครัวแล้ว ผู้ต้องหาคืออาญาข่มขู่คุกคามและใกล้ชิดอยู่กับเพื่อน เพื่อนจึงมีความสำคัญต่อการกระทำของผู้ต้องหาเป็นอย่างมาก หากคบเพื่อนที่ค้ำชูส่งเสริมให้ผู้ต้องหาไปในทางที่ดี แต่หากคบเพื่อนที่ไม่ค้ำชูแนะนำให้ผู้ต้องหาไปในทางที่ไม่ดี และอาจพาไปกระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จัทเทอร์แลนด์ และ เกรซเซอร์ ยืนยันไว้ว่า การคบค้าสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ชักจูงให้กระทำความผิดอย่างสม่ำเสมอ เป็นเวลานานจนถอนตัวไม่ขึ้นจะมีผลต่อเด็กเยาวชนทำให้ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมเทคนิคและทัศนคติในการกระทำความผิด และในที่สุดก็จะทำการกระทำความผิดกฎหมายได้ นอกจากนี้จากผลการวิจัยของคณะอนุกรรมการวิจัยเรื่องอันธพาล พบว่า ผู้เป็นอันธพาลนั้น สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะว่า ขณะยังเยาว์วัยส่วนมากคบเพื่อนไม่ดี จึงชักจูงหรือถูกชักพาให้กระทำความผิด และเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ยังคบเพื่อนที่เลวอยู่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ล่าลี รักสุทธี ได้กล่าวไว้ในมงคลชีวิต ๓๘ ฉบับ ร้อยแก้ว ร้อยกรองว่า

“คนพาล” หมายถึง คนชั่วร้าย, เกเร, เกะกะ ตามความหมาย นักปราชญ์ให้ความหมาย คือ คนชั่วร้าย คนที่มีใจร้ายใจบาป หยาบช้ำ มีความโกรธ มีความพยาบาทอาฆาต จิตใจขุ่นมัวเป็นเจ้าของเรือนชอบก่อความวุ่นวาย ชอบทะเลาะวิวาทหาเรื่องชกต่อยตบตี มีสันดาน โจรชั่วชอบความรุนแรง ส่วนใหญ่ผู้ต้องหาที่กระทำผิดทางอาญาส่วนหนึ่งมาจากการคบเพื่อนที่เป็นคนพาลหรือคนไม่ดีจึงนำพากันคิดและกระทำผิดกฎหมายบ้านเมือง และก่อความเดือดร้อนวุ่นวายแก่ผู้อื่นของ ฌักส์ตอร์ บูญเพ็ง ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด สาเหตุจากกลุ่มเพื่อนและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด การรวมกลุ่มกันเป็นพวก ทำให้ มีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำอะไรจะเหมือนกันหมด และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากกลุ่มเพื่อนของผู้ต้องหาชักจูงให้ผู้ต้องหากระทำในสิ่งที่ผิด ย่อมจะทำให้ตัดสินใจกระทำผิดได้ง่าย การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี พบว่าโดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน หากเด็กและเยาวชน ได้รับการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม ขาดความรักความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่ดูแล ไม่มีเหตุผล ย่อมทำให้เด็กและเยาวชนนั้นมีปัญหาแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจหลงทางไปกระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีของ ทาร์ต (Gabriel Tarde) โดยชี้ให้เห็นว่าอาชญากรก่ออาชญากรรมได้เพราะเคยเห็นมาก่อนนั้น คือ การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้น ซึ่งการยอมรับนี้เป็นผลมาจากการที่บุคคลต้องการจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือที่พอใจระหว่างตนเองกับผู้อื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น จากการเลียนแบบนี้ ความคิดเห็นของบุคคลจะเปลี่ยนไปมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าให้เกิดการเลียนแบบ กล่าวได้ว่า การเลียนแบบเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นซึ่งพลังผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้จะมากจะน้อยขึ้นอยู่กับความ โน้มโน้มใจของสิ่งเร้าที่มีต่อบุคคลนั้น การเลียนแบบจึงขึ้นอยู่กับพลัง (Power) ของผู้สั่งการ บุคคลจะรับเอาบทบาททั้งหมดของคนอื่นมาเป็นของตนเอง หรือแลกเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกัน บุคคลจะเชื่อในสิ่งที่ตัวเอง เลียนแบบ แต่ไม่รวมถึงเนื้อหาและรายละเอียดในการเลียนแบบ ความคิดเห็นของบุคคลจะเปลี่ยนไปมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับของแนวคิดของ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตนเองเพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อรัญญา มโนมัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำ ความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเลียนแบบนั้นส่วนใหญ่ได้กระทำผิดจากการเลียนแบบบุคคลอื่น เกิด การเลียนแบบพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคม โดยเกิดจากการเรียนรู้เพื่อให้ตนได้ถูกยอมรับมาก ขึ้น

๕.๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จำแนกเป็นรายด้าน

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๑ คือ ด้านการเลียนแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ทั้งนี้ เพราะว่าการกลุ่มเพื่อนจะถ่ายทอดเทคนิควิธีการกระทำผิดหรือคอยช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กระทำผิดหนักขึ้นกว่าเดิม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้น และให้ประโยชน์ ร่วมกันในการกระทำผิด กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลในการเป็นตัวแบบและชักจูงให้กระทำพฤติกรรม ต่าง ๆ และถ้ากลุ่มเพื่อนมีการกระทำที่แสดงออกถึงความก้าวร้าว โอกาสในการที่เขาจะมีพฤติกรรม ก้าวร้าวสูงนั้น ย่อมเป็นไปได้มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ชนิตว์สตร์ ตรีวิทยาภูมิ กล่าวว่าการ เลียนแบบ คือ การที่บุคคลทำการเปลี่ยนพฤติกรรมหรือนำพฤติกรรมของกลุ่มอ้างอิงมา คัดแปลงใช้ การเลียนแบบเกิดขึ้น เพราะผู้เลียนแบบเห็นว่าจะนำไปสู่ผลในทางบวก แต่หากการ เลียนแบบจะทำให้เกิดผลในทางลบก็จะทำการหลีกเลี่ยง โดยเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของ ตน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือบุคคลในสังคม ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมาก ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา มโนมัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและ เยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ต้องหา คดีอาญามีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเลียนแบบนั้นส่วนใหญ่ได้กระทำผิด จากการเลียนแบบบุคคลอื่นเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมและค่านิยมทางสังคม โดยเกิดจากการ เรียนรู้เพื่อให้ตนได้ถูกยอมรับมากขึ้น การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๔ เพื่อนสอนและแนะนำให้กระทำผิดด้วยกัน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนยังอยู่ในวัยที่กำลังเจริญเติบโต และมี พัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม ดังนั้น เด็ก และเยาวชนจึงเกิดการเรียนรู้โดยการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น เพื่อเป็นแบบอย่างให้ตนเองเป็น ที่ยอมรับของเพื่อนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้โดยปรากฏในหนังสือที่เขาแต่งขึ้นชื่อ Principles of Criminology โดยชัทเธ

แลนค์ มีความเห็นว่าอาชญากรรมเป็นผลมาจากการคบค้าสมาคมระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มบุคคลกับแบบของอาชญากร (Criminal Patterns) ยังมีการคบหาสมาคมถี่สม่ำเสมอ และใกล้ชิดมากเท่าไรบุคคลนั้นยิ่งกลายเป็นอาชญากรเร็วเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวรรณ ปูนคอน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์” พบว่า ประวัติการถูกลงโทษของนักเรียนชาย พฤติกรรมก้าวร้าวและการรับรู้ของนักเรียนชาย เป็นการเลียนแบบเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตน การที่เพื่อนแนะนำให้กระทำผิดด้วยกัน โดยการคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิดโดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๓ มีการกระทำความคิดตามสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ข่าวอาชญากรรม เป็นต้นอยู่ในระดับ ปานกลาง เนื่องจาก สื่อต่างๆ ย่อมเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเลียนแบบ และเอาเยี่ยงอย่างพฤติกรรมที่ออกมาจากสื่อ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการกระทำผิดทางอาญาซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ แมนไฮม์ (Mannheim) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาแห่งอังกฤษสรุปว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมอิทธิพลจากสื่อมวลชน นับว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก อาจเป็นสาเหตุช่วยให้อาชญากรรมขึ้นได้เพราะสื่อมวลชนจะออกข่าวแพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นผู้คนทั่วไปสามารถหาชมหรือหาอ่านได้ง่ายและ หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เป็นสาเหตุให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้ ถ้าผู้อ่านมีจิตใจไม่มั่นคงและเห็นอยู่เป็นประจำ ก็อาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้โดยไม่รู้ตัวรวมถึง ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ แม้จะไม่ได้เป็นสาเหตุโดยตรงต่อการเกิดอาชญากรรมแต่ก็มีส่วนทำให้เกิดผลทางอ้อมได้ หากสื่อมวลชนนั้น ๆ ขาดความรับผิดชอบและบิดเบือนความเป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินทร์ พวงแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ การได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมากเป็นสาเหตุช่วยให้อาชญากรรมขึ้นได้ การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี พบว่าโดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๒ คือ ด้านการคบเพื่อน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก เวลาส่วนใหญ่อยู่นอกจากครอบครัวแล้ว ย่อมคลุกคลีและใกล้ชิดอยู่กับเพื่อนเพื่อนจึงมีความสำคัญต่อการกระทำของผู้ต้องหาเป็นอย่างมาก หากคบเพื่อนที่ค้ำยอส่งเสริมให้ ไป

ในทางที่ดี แต่หากคบเพื่อนที่ไม่ดียอมนำพาเด็กและเยาวชนไปในทางที่ไม่ดี และอาจพาไปกระทำ ความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) มีความเห็นว่า อาชญากรรมเป็นผลมาจากการคบค้าสมาคมระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มบุคคลกับแบบของ อาชญากร (Criminal Patterns) ซึ่งมีการคบหาสมาคมถี่สม่ำเสมอ และใกล้ชิดมากเท่าไรบุคคลนั้นยิ่ง กลายเป็นอาชญากรเร็วเท่านั้น และสอดคล้องกับทฤษฎีของ เครซเซอร์ ยืนยันไว้ว่า การคบค้า สมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ชักจูงให้กระทำผิดอย่างสม่ำเสมอ เป็นเวลานานจนถอนตัวไม่ขึ้น จะมีผลต่อเด็กเยาวชนทำให้ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมเทคนิคและทัศนคติในการกระทำผิด และในที่สุดก็จะทำการกระทำผิดกฎหมายได้ นอกจากนี้จากผลการวิจัยของคณะอนุกรรมการวิจัยเรื่อง อันธพาล พบว่า ผู้เป็นอันธพาลนั้น สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะว่า ขณะยังเยาว์วัยส่วนมากคบเพื่อนไม่ดี จึงชักจูงหรือถูกชักพาให้กระทำผิด และเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ยังคบเพื่อนที่เลวอยู่ ทั้งนี้ยัง สอดคล้องกับทฤษฎีของ โสกา ซปีล์มันต์ ได้อธิบายสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กไว้ว่า สาเหตุ จากกลุ่มเพื่อน ในช่วงวัยของเด็กก่อนเข้าสู่วัยรุ่น เด็กจะคลุกคลีและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด การรวมกลุ่มกันเป็นพวก ทำให้วัยรุ่นในกลุ่มเดียวกันมีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำ อะไรจะเหมือนกันหมด และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากกลุ่มเพื่อนของเด็กชักจูงให้เด็ก กระทำในสิ่งที่ผิด ย่อมจะทำให้เด็กตัดสินใจกระทำผิดได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ฌักส์สร บูญ เห่ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเพื่อนมี อิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด พบว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นส่วนใหญ่ เกิดจากการคบเพื่อน ซึ่งถือว่ามีความสนิทสนมกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าคนในครอบครัว การไว้วางใจ มากกว่า และหากถูกชักนำไปในทางที่เสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมายยอมทำได้ง่ายกว่า การกระทำผิด ซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับ ปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๕ การคบเพื่อนแต่ละคนคบเพื่อนที่มีระดับการศึกษา เดียวกัน หรือน้อยกว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การคบเพื่อนคือการคบค้าสมาคมกับผู้ ที่รักใคร่ชอบพอกันหรือผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน ดังนั้น ผู้ต้องหาจึงมีพฤติกรรมการคบเพื่อนในลักษณะ ที่ตนเองชอบ ไม่ว่าจะมึระดับของการศึกษาในระดับเดียวกัน หรืออยู่ในระดับที่ด้อยกว่าตน ซึ่งถือ ว่าเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งชี้ให้เห็นว่าการคบเพื่อนนั้นยอมมีการคบในระดับเดียวกันหรือน้อยกว่าซึ่ง สนับสนุนได้เร็วกว่าวัยอื่น โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนจะมีอุปนิสัยเป็นอย่างไร และเพื่อนจะชักชวนให้ กระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วอลเตอร์ มิลเลอร์ (Waiter B. Miller) เป็น

นักสังคมวิทยาที่ได้อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมของกลุ่มชนในสังคมที่มีฐานะการครองชีพต่ำ การศึกษาคำ หรือเป็นชนชั้นต่ำกว่าระดับกลางโดยอธิบายว่าในสังคมของคนชั้นต่ำหรือสลัม พวกเขาจะมีส่วนร่วมกันเป็นแก๊งและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่า มีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่คนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และ การคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด การคบเพื่อนแต่ละคนมักเลือกคบวัยเดียวกัน เป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุด ที่จะเป็ปัจจัยเร่งให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวและทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พบว่าโดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๑๐ คบเพื่อนที่ชอบมั่วสุมอบายมุข อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การคบเพื่อนที่ไม่ดีย่อมชักนำไปปฏิบัติตนไปในทางที่ผิดศีลศีลธรรมและไปในทางเสื่อมเสีย ขาดความยับยั้งคิดหลงกระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ในเรื่องมิตระเทิม คือ มิตระไม่ดี ไม่มีความจริงใจ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ คนที่ถือเอาแต่ประโยชน์จากผู้อื่นฝ่ายเดียว คนที่แต่พูด คนที่ชอบพูดประจบ คนที่ชักนำเพื่อนในทางเสื่อม และแนวคิดของ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมโร) เรื่อง คนพาล หมายถึง “อ่อน” หมายความว่า อ่อนความคิดไม่อาจคิดริเริ่มสร้างชีวิตให้ดีขึ้นกว่าภาวะเดิมได้ คนอ่อนสติไม่มีกำลังพอจะปลุกคนให้ตื่นตัวตื่นใจ อ่อนปัญญาไม่มีปรีชาความสามารถที่จะรู้ตัวรู้ชั่ว หรือรู้เหตุรู้ผล และตัดเสียซึ่งประโยชน์ทั้งสองที่ตนควรบำเพ็ญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา มโนมัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญา มีพฤติกรรมการคบเพื่อนในลักษณะที่ การศึกษาระดับเดียวกันหรือน้อยกว่า และตนเองชอบ โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนจะมีอุปนิสัยเป็นอย่างไร และเพื่อนจะชักชวนให้กระทำความผิด และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่กระทำความผิดสูงนั้น และมูลเหตุของใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดซ้ำได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวนหรือทำให้หลง ความตึกะนอนงและมีปัญหาด้านการเงิน เป็นต้น การกระทำผิดซ้ำของ

เด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยรวม ทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้สิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำผิดได้ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ลอมโบรโซ สรุปว่า การอาชญากรรมโดยกำเนิดคือ การที่สภาพที่ธรรมชาติได้กำหนดให้บุคคลนั้นมีนิสัยจิตใจชอบทำร้ายและเบียดเบียนผู้อื่น มัคนั้น ต่อต้านทางสังคมไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับระเบียบแบบแผนของสังคมอย่างคนปกติได้ส่วนอาชญากรรมวิถัจจริต โลมโบรโซ เชื่อว่าโรคจิตเป็นส่วน โรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม อาชญากรรมเป็นครั้งคราว เขามีความเห็นว่ามันไม่ใช่เกิดจากสาเหตุทางกรรมพันธุ์ แต่เป็นสาเหตุทางด้านจิตใจ สภาพอารมณ์และสังคมสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ การอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ต้องหา และได้รับการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม ขาดความรักความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่ดูแล ไม่มีเหตุผล ย่อมทำให้มีปัญหาแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจหลงทาง ไปกระทำผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ แมนไฮม์ (Mannheim) สรุปว่า ครอบครัว เป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการพัฒนานุคลิกภาพของเด็กจนถึงผู้ใหญ่ในวันหน้า ทั้งในด้านความเป็นอยู่ด้านจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ การต้องการความรัก ความอบอุ่นทางใจ ถ้าหากสมาชิกในครอบครัวได้รับความต้องการทางใจ หรืออารมณ์ที่ดีและสมบูรณ์แล้ว ย่อมส่งผลต่อบุคลิกภาพและบุคคลที่มีจิตใจหนักแน่นต่อไปในอนาคตเมื่อเติบโต และ ความสำคัญของภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น ผลสืบเนื่องมาจากความยากจน หรือผลของเศรษฐกิจตกต่ำ ที่มีต่ออัตราส่วนของอาชญากรรมซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ มาร์ค (Mark) เชื่อว่าระบบเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดตัวเด็วที่สำคัญในการเกิดอาชญากรรมและเมื่ออาชญากรรมเป็นเสมือนปรากฏการณ์ทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งมีผลมาจากระบบเศรษฐกิจ ทางเด็วที่จะป้องกันคือเปลี่ยนแปลงระบบนั้นเสีย ซึ่งแนวความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนโดยนักอาชญากรรมชื่อ บองเลอร์ (Bonger) ซึ่งเห็นได้ว่า บองเลอร์ได้สนับสนุนแนวความคิดนี้ว่า ระบบเศรษฐกิจเป็นตัวก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีสาเหตุมาจากปัญหาสถานะแวดล้อม กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่คนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกมาจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดที่ไม่ดีซึ่งทำให้

เกิดสภาพทางแวดล้อมทางสังคมที่ไม่ดีที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนได้กระทำความผิด และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พบว่าโดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑๕ รายได้ของท่านเหตุให้ท่านกระทำความผิดไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตจึงเป็นเหตุให้กระทำความผิดซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจาก การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่ทำโทษและครอบครัวไม่มีการอบรมสั่งสอนซึ่งให้เห็นโทษในการกระทำความผิด ทำให้ไม่ทราบถึงโทษในสิ่งที่ตนเองกระทำที่อาจทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อนได้ จนเห็นว่าการกระทำผิดนั้นเป็นสิ่งที่ปกติที่สามารถกระทำได้ และไม่เห็นโทษของการกระทำผิดนั้นรวมถึงภาวะทางระบบเศรษฐกิจที่เป็นตัวผลักดันให้กระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฟรอยด์ เชื่อว่าโครงสร้างบุคลิกภาพที่อยู่ในจิตใต้สำนึกของบุคคลประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

๑. อิด (ID) ซึ่งเป็นแหล่งรวมของแรงกระตุ้น ได้แก่ ความปรารถนา หรือเป็นสันดานดิบหรือสัญชาตญาณดั้งเดิมที่มีมาแต่กำเนิด

๒. อีโก (Ego) เป็นความรู้สึกนึกคิด เป็นส่วนของบุคลิกภาพที่ตระหนักถึงความ เป็นจริงที่เผชิญอยู่ ซึ่งจะคอยบอกให้ ID แสวงหาสิ่งที่ต้องการเช่นความสุข ความเพลิดเพลินและ หลีกเลี่ยงความอันตราย ความเจ็บปวดเป็นสัญชาตญาณแห่งการเกรงภัย และเอาตัวรอดและความเป็น ตัวของตัวเอง ความเจ็บปวดเป็นสัญชาตญาณแห่งการเกรงภัยและเอาตัวรอดและความเป็นตัว ของตัวเองอึดตามไม่ได้มีติดตัวมาแต่กำเนิด แต่พัฒนาขึ้นภายหลังคลอด แบบค่อยเป็นค่อยไปจนในที่สุดซึ่งเนะ ID ได้ Ego จะทำหน้าที่ประสานระหว่าง ID กับ Superego

๓. อภีอึดตาหรือสติสัมปชัญญะ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Superego) ความหมาย ของอภีอึดตาใกล้เคียงกับ มโนธรรมมากทำหน้าที่ควบคุมยับยั้งซึ่งใจรู้พิจารณาถึงความควรไม่ควร โดยพัฒนาจากแรงกดดันทางระเบียบสังคม ศีลธรรม จริยธรรม และจารีตประเพณี เรียกว่า การขัด เกลาทางสังคมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌักตาส บลูเพ็ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนจังหวัดปทุมธานี” พบว่า อายุของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๗ ปี เด็กที่ กระทำความผิดครั้งแรกมีอายุระหว่าง ๘ - ๑๖ สถานภาพของบิดามารดาพบว่าส่วนใหญ่บิดามารดาเล็ก ร้างกัน สถานภาพแวดล้อมพบว่าเด็กและเยาวชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตชุมชนแออัด มีฐานะยากจน รายได้ไม่เพียงพอ ในส่วนของประวัติในการกระทำผิดครั้งแรกในคดีที่ไม่รุนแรง เช่น สारระเหย ขायแผ่นซีดีเพลง (ละเมิดลิขสิทธิ์) และลักทรัพย์ แต่เด็กและเยาวชนจะมีเทคนิควิธีการหลีกเลี่ยงการ

จับกุมที่ตีขึ้น เด็กและเยาวชนจะมีการกระทำผิดกล่าวคือมี พฤติกรรมการก่อคดีแบบเดิมเกือบทุกรอบคดี มีการพัฒนารูปแบบวิธีการในการกระทำผิด ลักษณะการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน เกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวกับการกระทำผิดในลักษณะต่าง ๆ หลายวิธี ตลอดจนวิธีการหลีกเลี่ยงหรือเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ที่จะควบคุมยับยั้งซึ่งใจรู้พิจารณาถึงความควรไม่ควรต่อการที่ตนจะกระทำผิด และมีแนวโน้มที่จะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๑๑ ครอบครัวยุคของท่านแยกทางกันจึงเป็นเหตุให้กระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ถือว่าเป็นตัวแปรอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบต่าง ๆ ให้เกิดความยั่งยืน และประชาชนส่วนใหญ่ก็มักพบกับปัญหาความยากจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีของ เดอร์ไคม์ นี้ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย มีนักวิชาการจำนวนมากถือเป็นแนวทางศึกษาเพิ่มเติมและนำมาปรับปรุงเป็นแนวความคิดขึ้นคือแนวความคิดของ Merton (นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน) โดยมีแนวคิดที่ว่า ทุกสังคมประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบ คือ โครงสร้างทางวัฒนธรรม (Cultural Structure) และโครงสร้างทางสังคม (Social Structure) โครงสร้างทางวัฒนธรรม (Cultural Structure) เป็นตัวกำหนดเป้าหมายและแบบบรรทัดฐานของแต่ละบุคคล ซึ่งควรจะเท่าเทียมกัน และ โครงสร้างทางสังคม (Social Structure) เป็นตัวกำหนดวิธีการที่เหมาะสมอันชอบธรรมที่บุคคลจะใช้ไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ โครงสร้างทางสังคมนี้เป็นตัวกำหนดระดับชั้นของบุคคล โดยปัจจัยทางฐานะตำแหน่งการเงิน เกียรติยศ ชื่อเสียง บุคคลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรภรณ์ จิตรธร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพักอาศัยร่วมกับพ่อแม่ในเขตชุมชนและชุมชนแออัด โดยครอบครัวมีรายได้รวมต่อเดือนน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ และแหล่งที่อยู่อาศัย ที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความยากจน เริ่มต้นตั้งแต่ปัจจัยภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูหรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ตลอดจนถึง การคบเพื่อน พฤติกรรมการเล่นแบบ และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง พบว่า โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหา คดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของ ครอบครัว และ การกระทำความคิดทางอาญา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีเพศ ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกัน การทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อรัญญา มโนมัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ทั้งนี้ อธิบายได้ว่าเพศที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้การกระทำความคิดทางอาญาของ ผู้ต้องหาคดีอาญา พื้นที่เขตจังหวัดระยองเหมือนกัน ได้ ปัจจุบันเพศหญิงและชายมีความเสมอภาค กัน มีการกระทำความคิดทางอาญาที่ไม่แตกต่างกัน ที่เพศชายทำได้หญิงก็ทำได้เมื่อมีปัจจัยในการ กระทำผิดเช่นกัน

๒) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีอายุ ต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา โดยอยู่ในระดับปาน กลาง การทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีอายุต่างกัน มีการกระทำผิดทางอาญา พื้นที่เขตจังหวัดระยองแตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า อายุที่ ต่างกัน มีผลทำให้การกระทำความคิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง แตกต่างกันได้ เนื่องจาก ผู้ต้องหาที่สุดที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี ย่อมเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญา มากกว่า ทำให้เกิดการเปรียบเทียบได้มากกว่าผู้ที่มีช่วงอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับน้อยที่สุดจึงทำ ให้ผู้ที่มีอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี ย่อมเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญาแตกต่างกับผู้ที่มีช่วงอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จิตรภรณ์ จิตรธร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกระทำความคิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความคิดเกี่ยวกับทรัพย์ ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทาง สังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้กระทำผิดซ้ำกว่าช่วงอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป ขณะกระทำ ความผิดครั้งแรกเมื่อมีอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ซึ่งกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มากที่สุดและเมื่อกระทำ ความผิดซ้ำกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความผิดครั้งที่ ๒ สถานลักทรัพย์และปล้นทรัพย์มากที่สุด จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการควบคุมตนเองและการควบคุมทางสังคมต่ำ มี การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และมีปฏิสัมพันธ์กับ เพื่อนที่กระทำความผิดสูงนั้น มีความสัมพันธ์กับการกระทำความคิดซ้ำ ในฐานะความคิดเกี่ยวกับ

ทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยตัวแปรควบคุม คือ ระดับการศึกษาสูงสุดและแหล่งที่อยู่อาศัยของเด็กก่อนเข้ามาอยู่ที่ศูนย์ฝึกฯ ส่วนมูลเหตุจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดซ้ำ ได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวนหรือทำให้หลง ความกึ่งคนองและมีปัญหาด้านการเงิน เป็นต้น ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีหลายปัจจัยด้วยกัน เริ่มต้นตั้งแต่ปัจจัยภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู หรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ตลอดจนถึง การคบเพื่อน พฤติกรรมการเลียนแบบ และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนหลงกระทำผิดได้ การกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในน้อย การทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินแตกต่างกัน

๓) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องหาคดีอาญา พื้นที่เขตจังหวัดระยอง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดโดยรวมทั้ง ๓ ด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองเหมือนกันได้ เมื่อผู้ต้องหาได้กระทำความผิดนั้นจะมีระดับการศึกษาในระดับใด ก็สามารถกระทำความผิดทางอาญาได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ฌักสตร นูญเพ็ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า อายุของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๗ ปี เด็กที่กระทำความผิดครั้งแรกมีอายุระหว่าง ๘ - ๑๖ ปี โดยเด็กที่กระทำความผิดครั้งแรกตอนอายุน้อยสุดคือ อายุ ๘ ปี ระดับการศึกษาของเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียน ไม่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาเป็นเด็กที่เรียน ไม่จบชั้นประถมศึกษา มีเพียง ๑ รายที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เด็กและเยาวชนจะมีพฤติกรรมการก่อคดีแบบเดิมเกือบทุกรอบคดี ในส่วนกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่ถูกรถจักรยานยนต์มักจะมีลักษณะการรวมกันเป็นกลุ่มแก๊ง มีการพัฒนาแบบวิถีการในการกระทำผิด นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะมีคำอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของตนเองในลักษณะเป็นการ โยนความผิด ลักษณะการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนเกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวกับการกระทำความผิดในลักษณะต่าง ๆ

หลายวิธี ตลอดจนวิธีการหลีกเลี่ยงหรือเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งนี้ระดับการศึกษาไม่ได้มีผลแตกต่างกับการกระทำผิด การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่างกัน

๔) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพ ต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา โดยอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีสถานภาพต่างกัน มีการกระทำผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองแตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า สถานภาพที่ต่างกัน มีผลทำให้การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองแตกต่างกันได้ เนื่องจาก ผู้ต้องหาที่สุดที่มีสถานภาพมากที่สุดมีสถานะทางครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ ย่อมเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญามากกว่า ทำให้เกิดการเปรียบเทียบได้มากกว่าผู้ที่มีบิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด จึงทำให้ผู้ที่มีสถานะทางครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ เกิดปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาแตกต่างกับผู้ที่มีบิดาเสียชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จันทิมา ตันตกุลวัฒนา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารด้วยการกระทำและการสื่อสารทางวาจา พฤติกรรมความก้าวร้าวที่แสดงออก ได้แก่ การทะเลาะวิวาท และการชกต่อย ลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ และลำดับการเป็นบุตร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว และ พฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความก้าวร้าว พฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา พบว่า โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีสถานภาพต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

๕) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ที่มีการกระทำผิดทางอาญาต่างกัน มีปัจจัยในการกระทำผิดทางอาญา โดยอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีการกระทำผิดทางอาญาต่างกัน มีการกระทำผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองแตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไป

ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า การกระทำผิดทางอาญาที่ต่างกัน มีผลทำให้การกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองแตกต่างกันได้ เนื่องจาก ผู้ต้องหาที่มีการกระทำผิดทางอาญามากที่สุด มีการกระทำความผิดทางอาญารั้งแรก อยู่ในระดับ มาก ทำให้เกิดการเปรียบเทียบได้มากกว่า ผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญาสามขึ้นไป อยู่ในระดับ น้อยที่สุด จึงทำให้ผู้ที่กระทำความผิดทางอาญารั้งสามแรก เกิดปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิด ทางอาญาแตกต่างกับผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญารั้งสามขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ภัทรพร วงษ์ไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลวิจัยพบว่า ฐานความผิดครั้งแรก สาเหตุการกระทำผิดครั้งแรก ระยะเวลาต้องโทษ จำคุกครั้งแรก การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนสนิทในทัณฑสถานให้รู้จักเทคนิคและวิธีการกระทำผิด กฎหมาย การติดต่อคบหากับเพื่อนสนิทในทัณฑสถานภายหลังได้รับการปลดปล่อย การมีบุคคล เป็นตัวอย่างให้กระทำผิดกฎหมาย การปฏิบัติของญาติพี่น้อง เพื่อน เพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจ ภายหลังได้รับการปลดปล่อย โอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต และประสบการณ์ที่ได้รับจากการ ต้องโทษ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิง ในทัณฑสถานหญิงกลาง พบว่า โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญาที่มีการกระทำผิดทางอาญาต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าว มาแล้ว สามารถสรุปผลเป็นข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการ กระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง จึงสังเกตเห็นการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ไม่ว่าจะเป็นด้านการเลียนแบบ การคบเพื่อน หรือด้าน สิ่งแวดล้อมทางสังคม ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาทั้งสิ้น

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

ในด้านการคบเพื่อนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อเกิดการกระทำผิด จึงควรมีคบเพื่อนที่ดี และการทำในสิ่งต่าง ๆ ด้วยความถูกต้อง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลียนแบบ ซึ่งอยู่มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงควรแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้กระทำความผิดทางอาญา เพื่อให้รู้เท่าทันต่อการกระทำความผิด เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และการส่งเสริมในการเลียนแบบที่ถูกต้อง

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับ ดังนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๑ คือ ด้านการเลียนแบบ พบว่า มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๔ ซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ ๓ ดังนั้น จึงควรแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้กระทำความผิดทางอาญา เพื่อให้รู้เท่าทันต่อการเลียนแบบในด้านต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๕ ตัดสินใจกระทำความผิดตามที่เพื่อนแนะนำ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรมีการระมัดระวังที่เพื่อนได้แนะนำในสิ่งต่าง ๆ ให้ทำนั้นว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย หรือเกิดความเสียหายต่อสังคม ผิดศีลธรรมอันดีงามของประชาชนอย่างไร ซึ่งต้องตระหนักเสมอว่าจะต้องทำในสิ่งที่มีความถูกต้องชัดเจน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ๓ กระทำความผิดตามสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ข่าว อาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรมีการใช้ดุลพินิจที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอออกมาไม่ว่าจะเป็นในรูปของภาพยนตร์ เป็นต้น และผู้ทำสื่อควรทำสื่อที่ดี และได้แนะนำในสิ่งต่าง ๆ ให้ทำนั้นว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย หรือเกิดความเสียหายต่อสังคม ผู้รับชมเสมอ

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๒ คือ ด้านการคบเพื่อน พบว่า มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๗ ซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น จึงควรแก้ไขโดยการให้คำปรึกษาแก่ผู้กระทำความผิดทางอาญา เพื่อป้องกันการหาทางออกที่ผิดทาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๕ เลือกคบเพื่อนที่มีระดับการศึกษาเดียวกัน หรือน้อยกว่า ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ในด้านการคบเพื่อนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อเกิดการกระทำผิด จึงควรมีคบเพื่อนที่ดี ชักนำไปในทางที่ถูกต้อง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๑๐ คบเพื่อนที่ชอบมั่วสุมอบายมุข ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ควรมีการคบเพื่อนที่ดี มีความคิดที่สร้างสรรค์ ไม่มั่วสุมในอบายมุข เนื่องจากการมั่วสุมในอบายมุขย่อมชักนำไปในทางที่เสื่อม ไม่นำพาสู่ความเจริญ

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม พบว่า มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๖ ซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ ๒ ดังนั้น จึงควรแก้ไขโดย

การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างพ่อแม่หรือผู้ปกครองกับผู้กระทำความผิดทางอาญา เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันภายในครอบครัว และสังคม ต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ๑๕ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตจึงเป็นเหตุให้กระทำ ผิดซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ถือว่าเป็นสาเหตุในการกระทำความผิดทางอาญา ควรมีการประกอบอาชีพที่สุจริต มีการใช้ชีวิตที่ดีและพอเพียง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ ๑๑ ครอบครัวแยกทางกันจึงเป็นเหตุให้กระทำความผิดซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ครอบครัวถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญต่อสังคม ครอบครัวจึงถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการกระทำความผิดทางอาญาอย่างหนึ่ง จึงควรร่วมมือกันของคนในครอบครัวที่จะต้องปรองดองกันเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขของสมาชิกครอบครัว

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ดังนี้

- ๑) จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการณ์เลียนแบบของผู้ต้องหาที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา”
- ๒) จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการณ์คบเพื่อนของผู้ต้องหาที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา”
- ๓) จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมสิ่งแวดล้อมทางสังคมของผู้ต้องหาที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา”
- ๔) จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการกระทำผิดของผู้ต้องหาคดีอาญา”

บรรณานุกรม

๑) ภาษาไทย

ข้อมูลปฐมภูมิ

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๕ เล่มที่ ๑๑, ๒๐, ๒๕.

๒) หนังสือ

กัลยา วานิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์ และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค ๑. กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายเนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๔๕.

ไกรฤกษ์ เกษมสันต์, หม่อมหลวง. กฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ - ๓๖๖ การบรรยาย ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, ๒๕๕๒.

คณะกรรมการแผนตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย. มังคลัตถทีปนีแปล เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ไชยเจริญ สันติศิริ. อาชญวิทยาและทัณฑวิทยาพิสดาร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖.

ณรงค์ โพธิ์พุกชานนท์. ระเบียบวิธีวิจัย : แนวการเขียนคำโครงการวิจัยและรายงานการวิจัยประจำภาค. กรุงเทพมหานคร : ดวงแก้ว, ๒๕๔๖.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, รองศาสตราจารย์ ดร. ประมวลกฎหมายอาญาฉบับอ้างอิง. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๒.

นิภา เมธาวีชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓.

นัยนา เกิดวิชัย, รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประมวลอาญา. กรุงเทพมหานคร : นิติเนย์, ๒๕๔๒.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.

ประสิทธิ์ จงวิจิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ตำราประกอบการศึกษากฎหมายอาญา ๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

ประเทือง ธนิยผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์. อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๘

ประธาน วัฒนวานิชย์ รองศาสตราจารย์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร :
ประกายพริก, ๒๕๔๖.

ฝ่ายหนังสือส่งเสริมเยาวชน. พจนานุกรมไทย ฉบับทันสมัย. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น,
๒๕๔๓.

พระธรรมกิตติวงศ์, (ทองดี สุรเตโช). พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด. กรุงเทพ
มหานคร : วัชรราชโอรสาราม, ๒๕๔๘.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ธนรัชการพิมพ์, ๒๕๔๔.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ รองศาสตราจารย์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์,
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

เรื่องจรรยา รุจิกร. นิทานสุภาษิตสอนใจ. กรุงเทพมหานคร : ไพลิน, ๒๕๕๐.

ราชบัณฑิตสถาน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
๒๕๔๐.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ซีระฟิล์มและ ไซเท็กซ์,
๒๕๔๑.

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมชโร). มงคลยодชีวิต เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
คุรุสภา, ๒๕๓๗.

สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์ ดร. คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา เล่ม ๓ ภาคความผิด. กรุงเทพมหานคร :
การศาสนา, ๒๕๑๕.

สีก กอแสงเรือง และบุญทรง พุกษาพงษ์. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑-๖
ประมวลกฎหมายอาญา. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณการ, ๒๕๕๑.

สังศรี ชมพวงศรี. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗.

หยุด แสงอุทัย, ศาสตราจารย์ ดร. กฎหมายอาญาภาค ๒-๓. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

๓) บทความจากอินเทอร์เน็ต

กรมคุมประพฤติ, “ความรู้งานคุมประพฤติ,” ความเป็นมางานคุมประพฤติ, ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒,
<<http://www.probatation.go.th/>> (1 March 2012).

ปัญญา ธนบุญสมบัติ, “คนทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้,” โคลงโลกนิติ, ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐,

<<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/143641>> (19 April 2013).

พระครูศิริปัญญา牟尼 (อ่อน), “พุทธมงคลอนิสงค์,” มงคลชีวิต ๓๘ ประการ, ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕,

<<http://www.palapanyo.com/files/anisong/dmongkol.html>> (1 August 2013).

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี “ปัจจัย,” ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘,

<<http://th.wikipedia.org/wiki>> (24 November 2007).

สำนักงาน ก.พ. “โครงการตามรอยพระราโชวาท,” ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘,

<<http://www.oeadc.org/caution/plonearticlemultipage>> (24 November 2007).

๔) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

จันทิมา ดันติกุลวัฒนา. “การสื่อสารในครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่นใน
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา”. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘.

จิตรารักษ์ จิตรธร. “การกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินศึกษา
เชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคมและการคบหา สมาคมที่แตกต่าง”.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๑.

ณภัสสร บุญเพ็ง. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา :
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

ทองพูน สติสมบูรณ์ โน (เสื่อเขียว), พระมหา. “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์พุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๔๗.

เพชร โคตะ. “สาเหตุการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดของผู้หญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี
ทัณฑสถานกรุงเทพ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔.

พิน คงพล. “ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบคณะกรรมการประถมน
ศึกษาจังหวัด”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒสงขลา, ๒๕๒๕.

- ภัทรพร วงษ์ไทย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง”.
วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหิดล, ๒๕๔๑.
- ภัตสร บุญเพ็ง. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา :
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.
- รณภพ สุรัตน์สิงห์. “ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม : ศึกษากรณีการสมยอมกันเพื่อช่วยเหลือ
ผู้กระทำความผิดไม่ให้ถูกดำเนินคดี”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒.
- วรินทร์ พวงแก้ว, ร้อยตำรวจเอก. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถาน
ฝึกและอบรมบ้านกรูณาและบ้านปราณี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.
- ศิริวรรณ ปูนคอน. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๗.
- สุเชษฐ์ ทรัพย์เสริมสิน. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล คอนแก้ว
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑.
- สุธี สีน้าเงิน. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกระทำความผิดทางเพศ ในคดีข่มขืนกระทำชำเราของ
ผู้ต้องขังชายในเรือนจำกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”. วิทยานิพนธ์สังคม
สงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.
- สุดฤดี นาวิณ ไชยธรรม. “ปัจจัยทางสังคมที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำ : ศึกษากรณีผู้ถูกคุมความ
ประพฤติและผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สำนักงานคุมประพฤติ
ประจำศาลแขวงพระโขนง”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๐.
- ศราวุธ เรืองบุตร. “การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด กรณีศึกษาผู้ค้าแม่ทอมเฟตامين หรือผู้ค้า
ยาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๔๓.

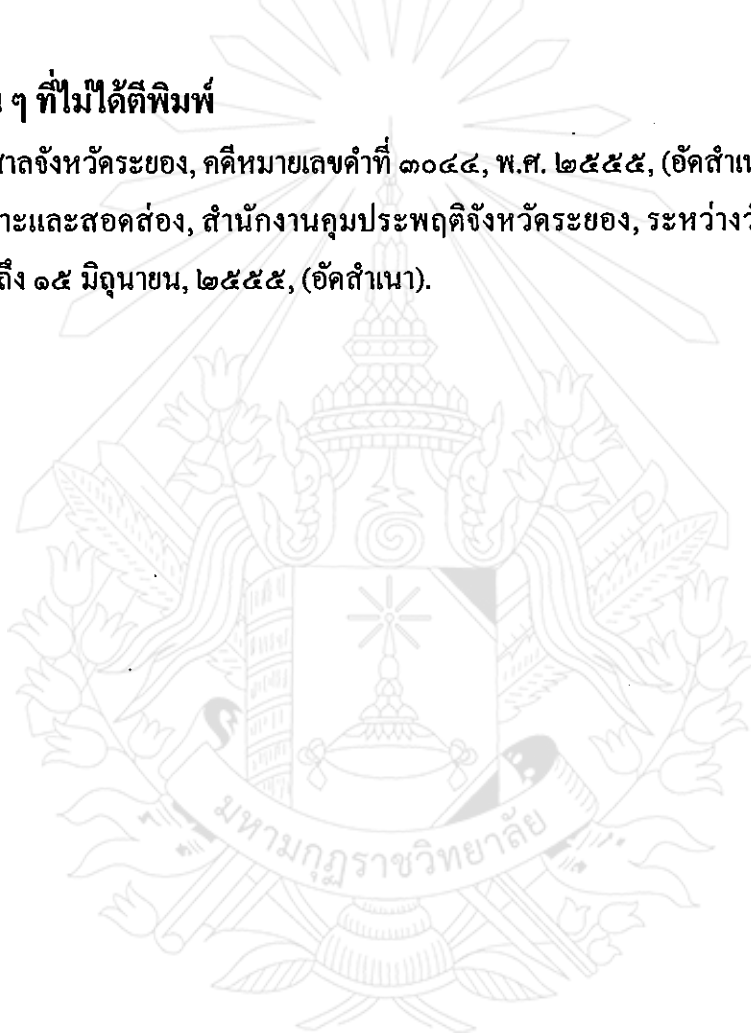
สุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว, ร้อยตำรวจเอก. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”. ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๗.

อริญญา มโนมัย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

๔) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

เอกสารคำฟ้องคดีอาญา, ศาลจังหวัดระยอง, คดีหมายเลขดำที่ ๓๐๔๔, พ.ศ. ๒๕๕๕, (อัคร์สำเนา).

สถิติการรับคดีงานสืบเสาะและสอดส่อง, สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดระยอง, ระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ถึง ๑๕ มิถุนายน, ๒๕๕๕, (อัคร์สำเนา).

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

มหาจุฬาราชวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

๑) พระกวี ญาณวีโร

วุฒิการศึกษา

ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
ผู้ประสานงาน โครงการปริญญาโท

๒) นายนิติศักดิ์ อัสวะศิริจินดา

วุฒิการศึกษา

น.บ. (นิติศาสตร์)

ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

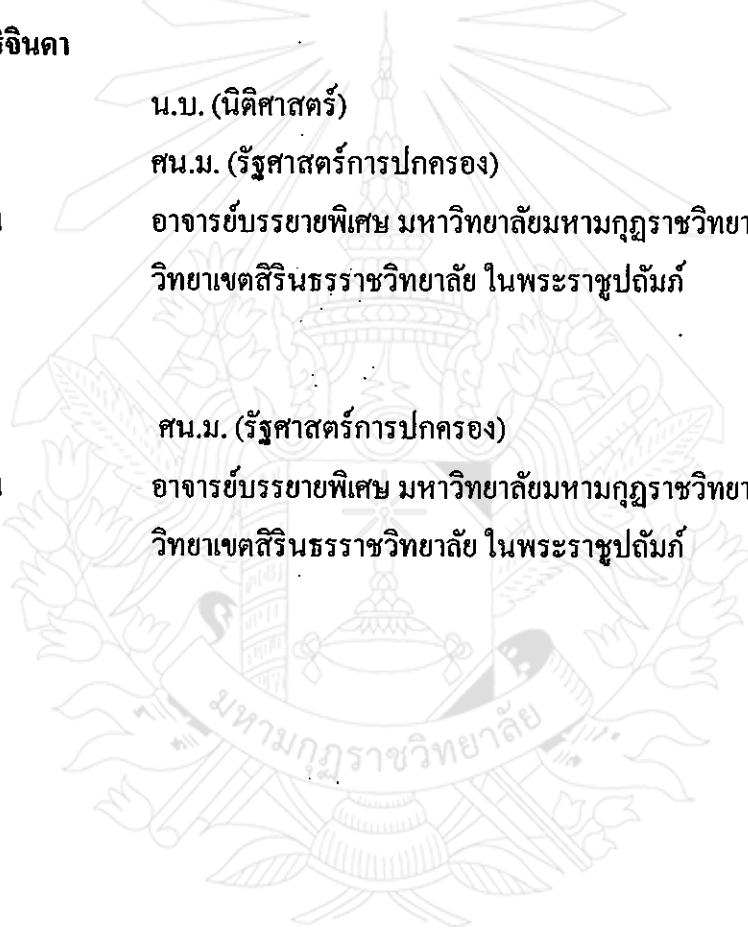
๓) นางกรรณา ชันทอง

วุฒิการศึกษา

ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๘) / ๑๔๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.ช่อมโนญ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๙๓๑๖๐
โทร.(๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๒๕๒ FAX ๕๒๙-๑๒๕๑

๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย
เรียน พระกฤษณ์ ญาณวีโร
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวันชัย นาคพันธ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ใน
พระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของ
ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความ
เชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี พลเรือตรี รongศาสตราจารย์ ทองใบ สีรานัน
ทางกูร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีพระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึง
ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา
จึงเรียนขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศร ๖๐๑๑ (๒.๘) / ๓๔๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.ช่อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๙๓๑๖๐
โทร.(๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๒๕๒ FAX ๕๒๙-๑๒๕๑

๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายนิติศักดิ์ อัคระศิริจินดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการงานนิพนธ์และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวันชัย นาคพันธ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ใน
พระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของ
ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความ
เชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ ทองใบ ชีรานัน
ทางกูร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีพระครูศรีปริยัติวิธาน (คร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึง
ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา
จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา ขออนุ โมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๘) / ๓๔๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.ชัยมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร.(๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๒๕๒ FAX ๕๒๙-๑๒๕๑

๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางกรุณา ขันทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวันชัย นาคพันธ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ใน พระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของ ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความ เชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี พลเรือตรี รงศาตราจารย์ ทองใบ ชีรานันท์ทางกูร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีพระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึง ใ้ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา ขออนุโมทนาขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ศศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๘) / ๓๔๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.ช่อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร.(๐๒) ๔๒๙-๑๖๖๓, ๔๒๙-๑๒๔๒ FAX ๔๒๙-๑๒๔๑

๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดระยอง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นายวันชัย นาคพันธ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ใน
พระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดทางอาญาของ
ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความ
เชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี พลเรือตรี รงค์ดาตราชาร์ย ทองใบ ธีรานันท์ทางกูร
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีพระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เพื่อแจกแบบสอบถามแก่ผู้ต้องหาในกำกับดูแลของ
ท่าน จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อทดลองเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่าน และขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๗) / ๓๔๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

๒๖ หมู่ ๗ ต.ช่อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐

โทร.(๐๒) ๕๖๙-๑๖๖๓, ๕๖๙-๑๖๕๒ FAX ๕๖๙-๑๖๕๑

๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร อธิบัตินกรมคุมประพฤติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายวันชัย นาคพันธ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ใน
พระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของ
ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง” โดยมี พลเรือตรี รongศาสตราจารย์ ทองใบ ชีรานันท์ทางกูร
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีพระครูศรีปริยัติวิธาน (คร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เพื่อแจกแบบสอบถามแก่ผู้ต้องหาในกำกับดูแลของ
ท่าน จำนวน ๑๕๐ ชุด เพื่อนำไปประกอบการดำเนินการวิจัยดังกล่าว

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่าน และขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๔. สถานภาพของครอบครัว

- ๑ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ๒ บิดามารดาแยกกันอยู่ ๖
 ๓ บิดาเสียชีวิต ๔ มารดาเสียชีวิต

๕. การกระทำผิดทางอาญา

- ๑ ครั้งแรก ๒ ครั้งสอง ๗
 ๓ ครั้งสามขึ้นไป

ตอนที่ ๒ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

- ๕ มีค่าเท่ากับ มากที่สุด
 ๔ มีค่าเท่ากับ มาก
 ๓ มีค่าเท่ากับ ปานกลาง
 ๒ มีค่าเท่ากับ น้อย
 ๑ มีค่าเท่ากับ น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑) ด้านการเลียนแบบ							
๑	มีบุคคลที่อยากเลียนแบบหรือเอาเขาเป็นแบบอย่าง						☐ ๘
๒	เคยเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น						☐ ๙
๓	กระทำความผิดตามสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ข่าวอาชญากรรม เป็นต้น						☐ ๑๐
๔	เพื่อนสอนและแนะนำให้กระทำผิดด้วยกัน						☐ ๑๑
๕	ตัดสินใจกระทำความผิดตามที่เพื่อนแนะนำ						☐ ๑๒

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๒) ด้านการคบเพื่อน							
๖	การคบเพื่อนแต่ละคนเลือกคบวัยเดียวกัน						☐ ๑๓
๗	มีเพื่อนที่มีลักษณะไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีศีลธรรม คุณธรรม						☐ ๑๔
๘	คบเพื่อนที่รับผิดชอบครบถ้วน						☐ ๑๕
๙	เลือกคบเพื่อนที่มีการศึกษาระดับเดียวกันหรือน้อยกว่า						☐ ๑๖
๑๐	เลือกคบเพื่อนที่ชอบมีวามอบายมุข						☐ ๑๗
๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม							
๑๑	ครอบครัวแยกทางกันจึงเป็นเหตุให้กระทำ ความผิด						☐ ๑๘
๑๒	ครอบครัวไม่ได้ส่งเสริมการศึกษา จึงเป็น เหตุให้กระทำผิด						☐ ๑๙
๑๓	อยู่ในแหล่งชุมชนที่แออัดและมีวาม อบายมุข						☐ ๒๐
๑๔	ฐานะทางครอบครัวมีส่วนให้กระทำผิด						☐ ๒๑
๑๕	รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตจึงเป็น เหตุให้กระทำผิด						☐ ๒๒

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดทางอาญาของ
ผู้ต้องหาคดีอาญา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

๑) ด้านการเลียนแบบ

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไข.....

๒) ด้านการคบเพื่อน

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไข.....

๓) สิ่งแวดล้อมทางสังคม

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไข.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

วันชัย นาคพันธ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

ภาคผนวก
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

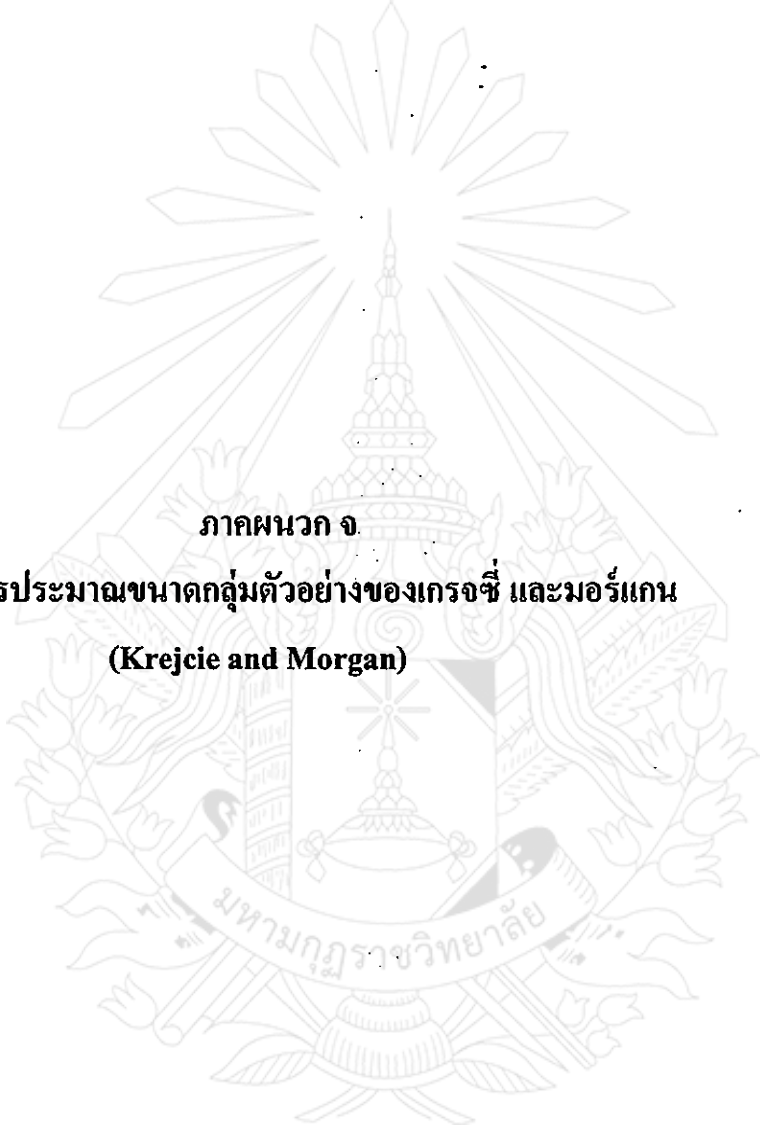
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ต้องหาคดีอาญา

ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
๑) ด้านการเขียนแบบ						
๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒) ด้านการคบเพื่อน						
๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม						
๑๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก จ
ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซี และมอร์แกน
(Krejcie and Morgan)

ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Morgan

จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
๑๐	๑๐	๑๕๐	๑๐๗	๔๖๐	๒๑๐	๒,๒๐๐	๓๒๗
๑๕	๑๔	๑๖๐	๑๑๓	๔๗๐	๒๑๔	๒,๔๐๐	๓๓๑
๒๐	๑๕	๑๗๐	๑๑๗	๕๐๐	๒๑๗	๒,๖๐๐	๓๓๕
๒๕	๒๔	๑๘๐	๑๒๓	๕๕๐	๒๒๖	๒,๘๐๐	๓๓๘
๓๐	๒๗	๑๙๐	๑๒๗	๖๐๐	๒๓๔	๓,๐๐๐	๓๔๑
๓๕	๓๒	๒๐๐	๑๓๒	๖๕๐	๒๔๒	๓,๕๐๐	๓๔๖
๔๐	๓๖	๒๑๐	๑๓๖	๗๐๐	๒๔๗	๔,๐๐๐	๓๕๑
๔๕	๔๐	๒๒๐	๑๔๐	๗๕๐	๒๕๔	๔,๕๐๐	๓๕๔
๕๐	๔๔	๒๓๐	๑๔๔	๘๐๐	๒๖๐	๕,๐๐๐	๓๕๗
๕๕	๔๘	๒๔๐	๑๔๘	๘๕๐	๒๖๕	๖,๐๐๐	๓๖๑
๖๐	๕๒	๒๕๐	๑๕๒	๙๐๐	๒๖๕	๗,๐๐๐	๓๖๔
๖๕	๕๖	๒๖๐	๑๕๕	๙๕๐	๒๗๔	๘,๐๐๐	๓๖๗
๗๐	๕๙	๒๗๐	๑๕๙	๑,๐๐๐	๒๗๗	๙,๐๐๐	๓๖๘
๗๕	๖๓	๒๘๐	๑๖๒	๑,๑๐๐	๒๘๕	๑๐,๐๐๐	๓๗๐
๘๐	๖๖	๒๙๐	๑๖๕	๑,๒๐๐	๒๙๑	๑๕,๐๐๐	๓๗๕
๘๕	๗๐	๓๐๐	๑๖๙	๑,๓๐๐	๒๙๗	๒๐,๐๐๐	๓๗๗
๙๐	๗๓	๓๑๐	๑๗๕	๑,๔๐๐	๓๐๒	๓๐,๐๐๐	๓๗๙
๙๕	๗๖	๓๒๐	๑๗๙	๑,๕๐๐	๓๐๖	๔๐,๐๐๐	๓๘๐
๑๐๐	๘๐	๓๓๐	๑๘๖	๑,๖๐๐	๓๑๐	๕๐,๐๐๐	๓๘๑
๑๑๐	๘๖	๓๔๐	๑๙๑	๑,๗๐๐	๓๑๗	๖๕,๐๐๐	๓๘๒
๑๒๐	๙๒	๓๕๐	๑๙๖	๑,๘๐๐	๓๒๓	๑๐๐,๐๐๐	๓๘๔
๑๓๐	๙๗	๓๖๐	๒๐๑	๑,๙๐๐	๓๒๗		
๑๔๐	๑๐๓	๓๗๐	๒๐๕	๒,๐๐๐	๓๓๒		

ภาคผนวก ฉ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

Item-total Statistics					
	Scale	Scale	Corrected		
	Mean	Variance	Item-	Squared	Alpha
	if Item	if Item	Total	Multiple	if Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Correlation	Deleted
A1	41.1533	226.8824	.8682	.8847	.9516
A2	41.1467	230.3945	.8429	.8745	.9523
A3	41.3267	228.7181	.8728	.8638	.9516
A4	40.9867	231.5703	.8204	.8463	.9528
A5	40.9267	234.1087	.7793	.8601	.9537
B1	40.9467	239.4871	.7207	.7063	.9549
B2	40.8533	239.6159	.7059	.7012	.9551
B3	40.8800	245.1264	.5823	.8246	.9574
B4	40.7200	244.5117	.6212	.8746	.9567
B5	40.9800	237.4426	.7405	.7645	.9545
C1	41.3267	229.9127	.7718	.8000	.9539
C2	41.1733	229.2583	.8431	.8333	.9522
C3	41.1400	236.0809	.7307	.6740	.9546
C4	41.0400	228.3205	.8205	.8299	.9527
C5	40.7467	238.2710	.6058	.6551	.9575

Reliability Coefficients 15 items

Alpha = .9571

Standardized item alpha = .9568

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นายวันชัย นาคพันธ์
- วัน เดือน ปี เกิด : วันศุกร์ ที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒
- ภูมิลำเนา : เลขที่ ๒ หมู่ ๖ ตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๗๓/๗๗ หมู่บ้านกรุงไทย ซอย ๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลทับมา อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง
- การศึกษา : นิติศาสตร์บัณฑิต (นบ.)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประสบการณ์การทำงาน : ทนายความ
สำนักกฎหมาย วันชัย นาคพันธ์ ทนายความ
๗๓/๗๗ หมู่บ้านกรุงไทย หมู่ ๓ ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง
จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐

